

**CONSIGLIO
DELL'UNIONE EUROPEA**

**Bruxelles, 30 ottobre 2007
(OR. fr)**

12246/07

**Fascicolo interistituzionale:
2007/0077 (CNS)**

**JUSTCIV 217
ACCTR 7**

ATTI LEGISLATIVI ED ALTRI STRUMENTI

Oggetto: **DECISIONE DEL CONSIGLIO** relativa all'adesione della Repubblica di Bulgaria e della Romania alla convenzione sulla legge applicabile alle obbligazioni contrattuali aperta alla firma a Roma il 19 giugno 1980

DECISIONE DEL CONSIGLIO

del

relativa all'adesione della Repubblica di Bulgaria e della Romania
alla convenzione sulla legge applicabile alle obbligazioni contrattuali
aperta alla firma a Roma il 19 giugno 1980

IL CONSIGLIO DELL'UNIONE EUROPEA,

visto l'atto di adesione del 2005, in particolare l'articolo 3, paragrafo 4,

vista la raccomandazione della Commissione,

visto il parere del Parlamento europeo¹,

---

¹ Parere espresso l'11 ottobre 2007 (non ancora pubblicato nella Gazzetta Ufficiale).

considerando quanto segue:

- (1) La convenzione sulla legge applicabile alle obbligazioni contrattuali (di seguito denominata "convenzione del 1980") è stata aperta alla firma a Roma il 19 giugno 1980 ed è entrata in vigore il 1° aprile 1991.
- (2) La convenzione del 1980 è stata integrata dal primo e dal secondo protocollo del 19 dicembre 1988 relativi all'interpretazione da parte della Corte di giustizia delle Comunità europee¹ (di seguito denominati "primo e secondo protocollo del 1988").
- (3) La Repubblica ellenica ha aderito alla convenzione del 1980 con la convenzione del 10 aprile 1984² (di seguito denominata "convenzione del 1984"), entrata in vigore il 1° aprile 1991.
- (4) Il Regno di Spagna e la Repubblica portoghese hanno aderito alla convenzione del 1980 con la convenzione del 18 maggio 1992³ (di seguito denominata "convenzione del 1992"), entrata in vigore il 1° settembre 1993.
- (5) La Repubblica d'Austria, la Repubblica di Finlandia e il Regno di Svezia hanno aderito alla convenzione del 1980 con la convenzione del 29 novembre 1996⁴ (di seguito denominata "convenzione del 1996"), entrata in vigore il 1° ottobre 1998.

---

¹ GU L 48 del 20.2.1989, rispettivamente pag. 1 e pag. 17.

² GU L 146 del 31.5.1984, pag. 1.

³ GU L 333 del 18.11.1992, pag. 1.

⁴ GU C 15 del 15.1.1997, pag. 10.

- (6) A seguito dell'adesione all'Unione europea della Repubblica ceca, dell'Estonia, di Cipro, della Repubblica di Lettonia, della Repubblica di Lituania, della Repubblica d'Ungheria, della Repubblica di Malta, della Repubblica di Polonia, della Repubblica di Slovenia e della Repubblica slovacca, il 14 aprile 2005 è stata firmata una convenzione sull'adesione di questi nuovi Stati membri alla convenzione del 1980, nonché al primo e secondo protocollo del 1988¹ (di seguito denominata "convenzione del 2005"), che non è ancora entrata in vigore tra tutti gli Stati membri.
- (7) L'articolo 3, paragrafo 3, dell'atto di adesione del 2005 stabilisce che la Repubblica di Bulgaria e la Romania aderiscono alle convenzioni e ai protocolli elencati nell'allegato I nella versione modificata dalla decisione .../.../CE² del Consiglio* e comprendenti la convenzione del 1980 e il primo e il secondo protocollo del 1988, nonché le convenzioni del 1984, del 1992, del 1996 e del 2005. Tali convenzioni e protocolli entrano in vigore per la Repubblica di Bulgaria e la Romania alla data stabilita dal Consiglio.
- (8) In conformità dell'articolo 3, paragrafo 4, dell'atto di adesione del 2005 il Consiglio apporta alle convenzioni e ai protocolli tutti gli adattamenti resisi necessari a motivo dell'adesione della Repubblica di Bulgaria e della Romania,

DECIDE:

---

¹ GU C 169 dell'8.7.2005, pag. 1.

² (GU L...*).

*GU: Aggiungere numero ed estremi di pubblicazione (cfr. doc. 12153/07).

Articolo 1

All'articolo 2 del primo protocollo del 1988 concernente l'interpretazione da parte della Corte di giustizia delle Comunità europee della convenzione del 1980, la lettera a) è così modificata:

a) tra il secondo e il terzo trattino è inserito il seguente trattino:

"- in Bulgaria:

Върховен касационен съд et Върховен административен съд,"

b) tra il ventesimo ed il ventunesimo trattino è inserito il seguente trattino:

"- in Romania:

Înalta Curte de Casație și Justiție,"

Articolo 2

1. La convenzione del 1980 e il primo e il secondo protocollo del 1988, insieme con le convenzioni del 1984, del 1992 e del 1996, quali modificate dalla presente decisione, entrano in vigore tra la Repubblica di Bulgaria, la Romania e gli altri Stati membri il...*.

2. La convenzione del 2005 entra in vigore il ...* tra la Repubblica di Bulgaria, la Romania e gli altri Stati membri per i quali è entrata in vigore prima di tale data.

---

* Il primo giorno del mese successivo alla data di adozione della presente decisione.

3. La convenzione del 2005 entra in vigore tra la Repubblica di Bulgaria, la Romania e gli altri Stati membri per i quali non è ancora entrata in vigore alla data di cui all'articolo 5, paragrafo 2, della detta convenzione.

Articolo 3

I testi della convenzione del 1980 e del primo e del secondo protocollo del 1988, nonché delle convenzioni del 1984, del 1992, del 1996 e del 2005, redatti in lingua bulgara e in lingua rumena e allegati alla presente decisione, fanno fede alle stesse condizioni delle altre versioni linguistiche di quelle convenzioni e di quei protocolli.

Un unico esemplare di tali testi in lingua bulgara e rumena è depositato negli archivi del segretariato generale del Consiglio dell'Unione europea con le altre versioni linguistiche facenti fede.

Il segretario generale rimette ai governi della Repubblica di Bulgaria e della Romania una copia certificata conforme delle convenzioni e dei protocolli di cui al primo comma nelle lingue ceca, danese, estone, finlandese, francese, greca, inglese, irlandese, italiana, lettone, lituana, maltese, olandese, polacca, portoghese, slovacca, slovena, spagnola, svedese, tedesca e ungherese.

Articolo 4

Gli effetti della presente decisione decorrono dal giorno successivo alla pubblicazione nella Gazzetta ufficiale dell'Unione europea.

Fatto a Bruxelles, addì

Per il Consiglio
Il presidente

ПРИЛОЖЕНИЕ I

КОНВЕНЦИЯ
ЗА ПРИЛОЖИМОТО ПРАВО КЪМ ДОГОВОРНИТЕ ЗАДЪЛЖЕНИЯ
ОТКРИТА ЗА ПОДПИСВАНЕ В РИМ НА 19 ЮНИ 1980 ГОДИНА

ПРЕАМБЮЛ

ВИСОКОДОГОВАРЯЩИТЕ СТРАНИ по Договора за създаване на Европейската икономическа общност,

ЗАГРИЖЕНИ да продължат работата в областта на международното частно право по вече предприетата в рамките на Общността правна унификация, по-специално в областта на компетентността и изпълнението на съдебните решения,

КАТО ЖЕЛАЯТ да установят унифицирани правила за приложимото право към договорните задължения,

СЕ СПОРАЗУМЯХА ЗА СЛЕДНОТО:

ДЯЛ I

ПРИЛОЖНО ПОЛЕ НА КОНВЕНЦИЯТА

Член 1

Приложно поле на конвенцията

1. Разпоредбите на настоящата конвенция се прилагат към договорните задължения при всяка ситуация, съдържаща колизия между правото на различни държави.
2. Те не се прилагат за:
  - а) въпроси относно гражданското състояние или дееспособността на физическите лица, без да се засяга член 11;

- б) договорните задължения относно:
- завещания и наследства,
  - имуществени права, произтичащи от съпругески отношения,
  - права и задължения, произтичащи от семейни отношения, родство, брак или сватовство, включително задължения за издръжка по отношение на деца родени извън брака;
- в) задължения, произтичащи от менителници, чекове и записи на заповед, и други прехвърляеми ценни книжа, доколкото задълженията по последните, произтичат от техния прехвърляем характер;
- г) арбитражни споразумения и споразумения за избор на съд;
- д) въпроси, уреждани от правото на търговските дружества, сдруженията или юридическите лица, такива като учредяването, чрез регистрация или по друг начин, правоспособността, вътрешната организация или прекратяването на търговските дружества, сдруженията или юридическите лица, както и личната законова отговорност на членовете и на органите за задълженията на търговското дружество, сдружението или юридическото лице;
- е) въпросът дали посредник може да задължи спрямо трети лица, лицето за чиято сметка претендира, че действа или дали орган на търговско дружество, сдружение или юридическо лице може да задължи спрямо трети лица търговското дружество, сдружението или юридическото лице;
- ж) учредяване на доверителни фондове и отношенията между учредители, доверители и бенефициери;
- з) доказателства и процедура, без да се засяга член 14.

3. Разпоредбите на настоящата Конвенция не се прилагат по отношение на застрахователните договори, покриващи рискове разположени на териториите на държавите-членки на Европейската икономическа общност. За да определи дали рискът е разположен на тези територии, съда прилага своя национален закон.

4. Предходният параграф не касае договорите за презастраховане.

Член 2

Универсален характер

Определеното от настоящата конвенция право се прилага независимо дали то е право на договаряща страна.

ДЯЛ II

УНИФИЦИРАНИ ПРАВИЛА

Член 3

Свобода на избор

1. Договорът се урежда от избраното от страните право. Изборът трябва да бъде изричен или да следва ясно от разпоредбите на договора или от обстоятелствата на случая. Чрез избора страните могат да изберат приложимо право за целия или за част от договора.

2. Страните могат по всяко време да уговорят към договора да се прилага право различно от това, което го е уреждало преди в резултат на предишен избор по този член или на други разпоредби на настоящата конвенция. Всяка промяна на определеното от страните приложимо право, направена след сключването на договора, не засяга неговата действителност по член 9 или не накърнява правата на трети лица.

3. Изборът на чуждо право, независимо дали е придружен с избор на чуждестранен съд, когато всички други елементи, релевантни за ситуацията, по време на избора са свързани с една и съща държава, не засяга приложението на законовите правила на тази държава, които не могат да се дерогират с договор, наречени по-нататък „повелителни норми“.

4. Съществуването и действителността на съгласието между страните за избора на приложимо право се определят в съответствие с разпоредбите на членове 8, 9 и 11.

Член 4

Приложимо право при липса на избор

1. Доколкото приложимото за договора право не е било избрано в съответствие с член 3, договора се урежда от правото на държавата, с която той е в най-тясна връзка. Въпреки това, ако една част от договора може да бъде обособена от останалата, и която е в по-тясна връзка с друга държава, тази част по изключение може да се уреди от правото на тази друга държава.

2. При условията на разпоредбите на параграф 5 от този член се презюмира, че договорът е в най-тясна връзка с държавата, в която страната, която трябва да изпълни характеристикната престация по договора, е имала, в момента на сключването на договора, своето обичайно местопребиваване или, в случая на търговско дружество, сдружение или юридическо лице, неговата централна администрация. Ако договорът е сключен в изпълнение на занятието или професионалната дейност на тази страна, тази държава е държавата, в която се намира нейното основно място на дейност или ако съгласно разпоредбите на договора, задължението трябва да бъде изпълнено на място различно от основното място на дейност – е държавата в която се намира това друго място на дейност.

3. Независимо от разпоредбите на параграф 2 от този член, доколкото предмет на договора е вещно право върху недвижимо имущество или право на ползване на недвижимо имущество, се презюмира, че договорът е в най-тясна връзка със държавата, в която е разположено недвижимото имущество.

4. Договорът за превоз на товари не се подчинява на презумпцията на параграф 2. При този договор, ако държавата, в която в момента на сключването на договора се намира основното място на дейност на превозвача е също държавата, в която е мястото на натоварване или разтоварване или основното място на дейност на товародателя, се презюмира, че договорът е в най-тясна връзка с тази държава. При прилагане на този параграф, за договори за превоз на товари се считат договорите за еднократен превоз или други договори, които основно имат за предмет превоза на товари.

5. Параграф 2 не се прилага ако характеристикната престация не може да бъде определена и презумпциите на параграфи 2, 3 и 4 не се вземат предвид, когато от обстоятелствата като цяло, е видно, че договорът е в най-тясна връзка с друга държава.

Член 5

Потребителски договори

1. Настоящият член се прилага по отношение на договорите чийто предмет е предоставянето на стоки или услуги на лице (потребител), за ползване, което може да се счете, че излиза извън неговото професионално занятие или дейност, или договор за кредитиране на такова предоставяне.

2. Независимо от разпоредбите на член 3, направения избор на право от страните по договора не може да има за резултат лишаването на потребителя от защитата, която му осигуряват повелителните правни норми на държавата в която се намира неговото обичайно местопребиваване:

- ако сключването на договора е било предшествано в тази държава от специално предложение към потребителя или от реклама, и потребителят е предприел в същата държава всички необходими от негова страна стъпки за сключване на договора, или
- ако другата страна по договора с потребителя или неин представител е получила в тази държава поръчка от потребителя, или
- ако договора е за продажба на стоки и ако потребителят е отишъл от тази държава в друга и там е направил поръчката си, при условие че пътуването на потребителя е било организирано от продавача с цел да убеди потребителя да направи покупка.

3. Независимо от разпоредбите на член 4, при липса на избор в съответствие с член 3, договорите, за които се прилага настоящият член, се уреждат от правото на страната в която потребителя има своето обичайно местопребиваване, ако договорите са сключени при обстоятелствата описани в параграф 2 от настоящия член.

4. Настоящият член не се прилага за:

- а) договори за превоз;
- б) договори за предоставяне на услуги, когато услугите следва да се предоставят на потребителя изцяло в държава различна от тази, в която е неговото обичайно местопребиваване.

5. Независимо от разпоредбите на параграф 4, настоящият член се прилага за договорите, предоставящи на обща цена комплексна услуга по пътуване и настаняване.

Член 6

Индивидуални трудови договори

1. Независимо от разпоредбите на член 3, в трудов договор направения от страните избор на право не може да има за резултат лишаването на работника или служителя от защитата, която му осигуряват повелителните норми на правото, което би било приложимо, при липса на избор, по силата на параграф 2 от настоящия член.

2. Независимо от разпоредбите на член 4, трудовият договор, при липса на избор в съответствие с член 3, се урежда:

- а) от правото на държавата, в която работникът или служителят, в изпълнение на договора, обичайно осъществява своята работа в изпълнение на договора, дори ако е временно нает в друга държава, или
- б) ако работникът или служителят не извършва обичайно своята работа в една и съща държава, от правото на държавата, в която се намира мястото на дейност на работодателя, който го е наел,

освен ако от обстоятелствата като цяло е видно, че трудовият договор е в по-тясна връзка с друга държава, в който случай договора се урежда от правото на тази държава.

Член 7

Повелителни норми

1. При прилагането, съгласно настоящата конвенция, на правото на определена държава, се осигурява действието на повелителните норми на правото на друга държава, с която ситуацията е в тясна връзка, ако и доколкото съгласно правото на последната, тези норми трябва да се приложат независимо от приложимото право към договора. При решаване дали да се осигури действие на тези повелителни норми, следва да се вземе предвид тяхното естество и цел, както и последиците от тяхното прилагане или неприлагане.

2. Разпоредбите на настоящата конвенция не засягат приложението на нормите на правото на държавата на съда, които уреждат императивно дадената ситуация независимо от приложимото към договора право.

Член 8

Действителност

1. Съществуването и действителността на договора или на някоя негова разпоредба се определят от правото, което би било приложимо съгласно настоящата конвенция ако договорът или разпоредбата бяха валидни.

2. Независимо от това, страната може да се позове на правото на държавата, в която тя има постоянното си местопребиваване за да установи, че не е изразила съгласие ако от обстоятелствата е видно, че не би било оправдано последиците от поведението ѝ да се определят в съответствие с правото предвидено в предходния параграф.

Член 9

Форма

1. Договор сключен между лица, намиращи се в една и съща държава е действителен, ако отговаря на изискванията за форма на правото, което го урежда съгласно настоящата конвенция или правото на страната, в която е бил сключен.

2. Договор сключен между лица, намиращи се в различни държави е действителен, ако отговаря на изискванията за форма на правото, което го урежда съгласно настоящата конвенция или правото на едната от тези държави.

3. Когато договорът е сключен от посредник, държавата, в която посредника действа е държавата, която следва да се вземе предвид за прилагането на параграфи 1 и 2.

4. Акт, предназначен да породи правен ефект относно съществуващ или планиран договор е действителен, ако отговаря на изискванията за форма на правото, което съгласно настоящата конвенция урежда или би уреждало договора или на правото на държавата, в която акта е направен.

5. Разпоредбите на предходните параграфи не се прилагат за договорите, които попадат в приложното поле на член 5, сключени при обстоятелствата, описани в член 5, параграф 2. Формата на тези договори се урежда от правото на държавата в която потребителя има своето обичайно местопребиваване.

6. Независимо от параграфи 1 до 4 на настоящия член, всеки договор чийто предмет са вещни права върху недвижимо имущество или право на ползване на недвижимо имущество, се подчинява на повелителните изисквания за форма на правото на държавата, в която се намира имуществото, доколкото по това право повелителните изисквания се прилагат независимо от държавата, където договорът е сключен и независимо от правото което урежда този договор.

Член 10

Обхват на приложимото право

1. Приложимото към договора право по силата на членове от 3 до 6 и на член 12 от настоящата конвенция урежда по-специално:

а) тълкуването му;

б) изпълнението на задълженията, които той поражда;

в) в рамките на правомощията, предоставени на съда от неговия процесуален закон, последиците от пълното или частичното изпълнение, включително оценка на вредите, доколкото тя се урежда от правни норми;

г) различните начини на погасяване на задълженията, както и давността и изгубване на правата поради изтичане на срок;

д) последиците от нищожността на договора.

2. По отношение на начина на изпълнение и действията, които може да се предприемат в случай на лошо изпълнение, се взема предвид правото на държавата по местоизпълнението.

Член 11

Недееспособност

В договор сключен между лица намиращи се в една и съща страна, физическо лице, дееспособно съгласно правото на тази страна може да се позове на своята недееспособност произтичаща по силата на чуждо право само ако, в момента на сключването на договора, другата страна по договора е знаела за тази недееспособност или ако тя не е знаела за нея поради небрежност.

Член 12

Доброволно прехвърляне на вземане

1. Взаимните задължения между кредитора, прехвърлящ вземането си и новия кредитор се уреждат от правото, което съгласно настоящата конвенция, се прилага към договора за прехвърляне на вземането.

2. Правото, уреждащо прехвърленото вземане определя неговата прехвърляемост, отношенията между новия кредитор и длъжника, условията, при които прехвърлянето може да се противопостави на длъжника и въпроса за освобождаващото действие на направената от длъжника престация.

Член 13

Суброгация

1. Когато по силата на договор, едно лице („кредитор“) притежава право по отношение на друго лице („длъжник“) и трето лице има задължение да удовлетвори кредитора или е удовлетворило кредитора като е изпълнило своето задължение, правото което урежда задължението на третото лице да удовлетвори кредитора определя дали това лице може да упражни срещу длъжника правата, които кредитора има спрямо длъжника съгласно правото, което урежда техните отношения и ако може, в каква степен - изцяло или частично.
2. Същото правило се прилага когато няколко лица трябва да изпълнят едно договорно задължение и едно от тях е удовлетворило кредитора.

Член 14

Тежест на доказване

1. Правото, уреждащо договора съгласно настоящата Конвенция, се прилага доколкото, договорното право съдържа правила, които установяват законови презумпции или определят тежестта на доказване.
2. Договор или акт, предназначен да породи правен ефект могат да бъдат доказани с всички доказателствени средства, признати от правото на сезирания съд или от правото, посочено в член 9, съгласно което договорът или актът е действителен, доколкото такова доказателствено средство е допустимо пред сезирания съд.

Член 15

Недопускане на препращане

Прилагането на определено по настоящата Конвенция право на държава означава прилагане на действащите в тази държава правни норми, различни от нормите на нейното международно частно право.

Член 16

Обществен ред

Прилагането на норма от правото на държава определено по настоящата Конвенция, може да бъде отказано единствено ако това прилагане е явно несъвместимо с понятието за обществен ред на сезирания съд.

Член 17

Действие във времето

Конвенцията се прилага в договаряща държава към договорите сключени след датата на нейното влизане в сила по отношение на тази държава.

Член 18

Единно тълкуване

При тълкуването и прилагането на предходните унифицирани правила се взема предвид техния международен характер и необходимостта от постигане на еднообразие в начина на тяхното тълкуване и прилагане.

Член 19

Държави с повече от една правни системи

1. Когато една държава се състои от няколко териториални единици, всяка от които притежава свои собствени правни норми относно договорните задължения, за целите на определянето на приложимото право съгласно настоящата конвенция всяка териториална единица се разглежда като отделна държава.

2. Държава, в която различните териториални единици имат свои собствени правни норми относно договорните задължения не е задължена да прилага настоящата конвенция при колизия между правните норми на тези териториални единици.

Член 20

Предимство на Общностното право

Настоящата конвенция не засяга прилагането на нормите, които в определени области уреждат стълкновителните норми относно договорните задължения и които се съдържат или ще се съдържат в актовете на институциите на Европейските общности или в хармонизираните в изпълнение на тези актове национални закони.

Член 21

Отношения с други конвенции

Настоящата конвенция не накърнява прилагането на международните конвенции, по които някоя договаряща държава е или ще стане страна.

Член 22

Резерви

1. Всяка договаряща държава, в момента на подписването, ратификацията, приемането или одобрението, може да си запази правото да не прилага:

- а) разпоредбата на член 7, параграф 1;
- б) разпоредбата на член 10, параграф 1, буква д).

2. Всяка договаряща държава може също, при нотифициране на разширяване действието на Конвенцията, в съответствие с член 27, параграф 2, да направи една или повече резерви, с ограничено действие по отношение на всички или на някои територии, упоменати в разширяването.

3. Всяка договаряща държава може по всяко време да оттегли направената от нея резерва; резервата престава да има действие на първия ден от третия календарен месец след нотификацията на оттеглянето.

ДЯЛ III ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

Член 23

1. Ако след датата на която настоящата конвенция е влязла в сила за договаряща държава, тази държава желае да приеме нови стълкновителни норми по отношение на определена категория договори, влизащи в приложното поле на Конвенцията, тя съобщава своето намерение на другите подписали държави чрез Генералния секретар на Съвета на Европейските общности.

2. Всяка подписала държава, в рамките на шест месеца от датата на съобщаването на Генералния секретар, може да поиска от него организирането на консултации между подписалите държави с оглед постигането на споразумение.

3. Ако никоя подписала държава не е поискала консултации в рамките на този срок или ако в рамките на две години след съобщаването на Генералния секретар не е постигнато споразумение в хода на консултациите, съответната договаряща държава може да измени своето законодателство по указания начин. Мерките, взети от тази държава се известяват на другите подписали държави чрез Генералния секретар на Съвета на Европейските общности.

Член 24

1. Ако след датата на която настоящата конвенция е влязла в сила за договаряща държава, тази държава пожелае да стане страна по многостранна конвенция, чиято основна цел или една от основните цели е установяването на норми на международното частно право, касаещи някоя от областите уредени от настоящата конвенция, се прилага процедурата, предвидена в член 23. Въпреки това, срокът от две години, посочен в параграф 3 от посочения член, се намалява на една година.

2. Процедурата, посочена в предходния параграф не е необходимо да се следва, ако договаряща държава или една от Европейските общности вече е страна по многостранната конвенция или ако нейният предмет е преразглеждането на конвенция, по която съответната държава е вече страна или ако това е конвенция сключена в рамките на Договорите за създаване на Европейските общности.

Член 25

Ако договаряща държава счита, че постигнатата с настоящата Конвенция унификация е застрашена от сключването на споразумения, които не се обхващат от член 24, параграф 1, тази държава може да поиска от Генералния секретар на Съвета на Европейските общности да организира консултации между подписалите настоящата конвенция държави.

Член 26

Всяка договаряща държава може да поиска преразглеждане на настоящата конвенция. В такъв случай Председателят на Съвета на Европейските общности свиква конференция за нейното преразглеждане.

Член 27

1. Настоящата конвенция се прилага за Европейските територии на договарящите държави, включително Гренландия, и за цялата територия на Френската република.
2. Независимо от параграф 1:
  - а) Настоящата конвенция не се прилага за Фарьорските острови, освен ако Кралство Дания не декларира противното;
  - б) Настоящата конвенция не се прилага към никоя европейска територия, която е разположена извън Обединеното кралство, за чиито международни отношения отговаря Обединеното кралство, освен ако Обединеното кралство не декларира противното по отношение на всяка такава територия;
  - в) Настоящата конвенция се прилага за Нидерландските Антили, ако Кралство Нидерландия направи декларация за това;
3. Такива декларации могат да бъдат направени по всяко време чрез нотифициране на Генералния секретар на Съвета на Европейските общности.
4. Производствата в Обединеното кралство, образувани по жалба от съдилища в една от териториите, посочени в параграф 2, буква б) се считат за производства провеждани в тези съдилища.

Член 28

1. Настоящата конвенция се открива за подписване считано от 19 юни 1980 г. от държавите, страни по Договора за създаване на Европейската икономическа общност.
2. Настоящата конвенция подлежи на ратификация, приемане или одобрение от подписалите държави. Инструментите за ратификация, приемане или одобрение се депозират пред Генералния секретар на Съвета на Европейските общности.

Член 29

1. Настоящата конвенция влиза в сила на първия ден от третия месец след депозирането на седмия инструмент за ратификация, приемане или одобрение.
2. Конвенцията влиза в сила за всяка подписала държава, ратифицирала, приела или одобрила на по-късна дата на първия ден от третия месец след депозирането на своя инструмент за ратификация, приемане или одобрение.

Член 30

1. Конвенцията остава в сила за срок от десет години считано от датата на влизането ѝ в сила, съгласно член 29, параграф 1, дори по отношение на държавите, за които тя влиза в сила на по-късна дата.
2. Действието на конвенцията се продължава мълчаливо на всеки пет години ако няма денонсиране.

3. Договаряща държава, която иска денонсиране, не по-късно от шест месеца преди изтичането на срок от десет или от пет години, според случая, предизвестява Генералния секретар на Съвета на Европейските общности. Денонсирането може да бъде ограничено до всяка територия, по отношение на която Конвенцията е разширила действието си с декларация по член 27, параграф 2.

4. Денонсирането има действие единствено по отношение на държавата, която го е нотифицирала. Конвенцията остава в сила за всички други договарящи държави.

Член 31

Генералният секретар на Съвета на Европейските общности нотифицира държавите, страни по Договора за създаване на Европейската икономическа общност за:

- а) подписите;
- б) депозирането на всеки инструмент за ратификация, приемане или одобрение;
- в) датата на влизане в сила на настоящата конвенция;
- г) съобщенията направени съгласно членове 23, 24, 25, 26, 27 и 30;
- д) резервите и оттеглянето на резерви, посочени в член 22.

Член 32

Приложеният към настоящата конвенция протокол е неразделна част от нея.

Член 33

Настоящата конвенция, съставена в единствен оригинал на английски, датски, ирландски, италиански, немски, нидерландски и френски език, като всички тези текстове еднакво автентични, се депозира в архивите на Генералния секретар на Съвета на Европейските общности. Генералният секретар предава заверено копие от конвенцията на правителството на всяка подписала държава.

ΠΡΟΤΟΚΟΛ

Високодоговарящите страни постигнаха съгласие относно следната разпоредба, приложена към Конвенцията:

Независимо от разпоредбите на Конвенцията, Дания може да запази нормите, съдържащи се в Søløven (закон по морско право), параграф 169 относно приложимото право към въпросите, свързани с превоза на товари по море и може да преразгледа тези норми, без да следва процедурата предвидена в член 23 от Конвенцията.

СЪВМЕСТНА ДЕКЛАРАЦИЯ

По време на подписването на Конвенцията за приложимото право към договорните задължения, Правителствата на Кралство Белгия, Кралство Дания, Федерална република Германия, Френската република, Ирландия, Италианската република, Великото херцогство Люксембург, Кралство Нидерландия и Обединеното кралство Великобритания и Северна Ирландия,

- I. Загрижени да избегнат, доколкото е възможно, разпиляването на стълкновителните норми между няколко инструменти и различията между тези норми, изразяват желанието институциите на Европейските общности, при упражняване на техните компетенции съгласно Договорите, с които те са създадени, при необходимост, ще положат усилия да приемат стълкновителни норми, които съответстват във възможно най-голяма степен на тези от настоящата конвенция;
- II. Декларират намерението си от датата на подписване на настоящата конвенция до обвързването им от член 24, да се консултират помежду си, ако една от подписалите държави, изрази желание да стане страна по конвенция, за която би се приложила процедурата, посочена в член 24;
- III. Като взеха предвид приноса на Конвенцията за приложимото право към договорните задължения за унифицирането на стълкновителните норми в рамките на Европейските общности, изразяват становището, че всяка държава, която стане член на Европейските общности, следва да се присъедини към настоящата конвенция.

СЪВМЕСТНА ДЕКЛАРАЦИЯ

Правителствата на Кралство Белгия, Кралство Дания, Федерална република Германия, Френската република, Ирландия, Италианската република, Великото херцогство Люксембург, Кралство Нидерландия и Обединеното кралство Великобритания и Северна Ирландия,

С подписването на Конвенцията за приложимото право към договорните задължения;

Желаещи да осигурят конвенцията да се прилага възможно най- ефективно;

Загрижени да предотвратят разликите в тълкуването на Конвенцията да намалят нейното унифициращо действие

Декларират готовността си:

1. да разгледат възможността от предоставяне на компетентност по определени въпроси на Съда на Европейските общности и ако е необходимо, да договорят споразумение за това;
2. да организират срещи на техни представители през равни интервали от време.

КОНВЕНЦИЯ
ОТНОСНО ПРИСЪЕДИНЯВАНЕТО НА РЕПУБЛИКА ГЪРЦИЯ
КЪМ КОНВЕНЦИЯТА ЗА ПРИЛОЖИМОТО ПРАВО
КЪМ ДОГОВОРНИТЕ ЗАДЪЛЖЕНИЯ,
ОТКРИТА ЗА ПОДПИСВАНЕ
В РИМ НА 19 ЮНИ 1980 ГОДИНА.

ВИСОКОДОГОВАРЯЩИТЕ СТРАНИ ПО ДОГОВОРА ЗА СЪЗДАВАНЕ НА
ЕВРОПЕЙСКАТА ИКОНОМИЧЕСКА ОБЩНОСТ,

КАТО ОТЧИТАТ, че Република Гърция, като става член на Общността, е поела ангажимент да се присъедини към Конвенцията за приложимото право към договорните задължения, открита за подписване в Рим на 19 юни 1980 година,

РЕШИХА да сключат настоящата конвенция и за тази цел определиха като свои упълномощени представители:

НЕГОВО ВЕЛИЧЕСТВО КРАЛЯ НА БЕЛГИЙЦИТЕ:

Paul de KEERSMAEKER

Държавен секретар по европейските въпроси и селското стопанство

Заместник-министър на външните работи

НЕЙНО ВЕЛИЧЕСТВО КРАЛИЦАТА НА ДАНИЯ:

Uffe ELLEMANN-JENSEN

Министър на външните работи на Дания

ПРЕЗИДЕНТЪТ НА ФЕДЕРАЛНА РЕПУБЛИКА ГЕРМАНИЯ:

Hans-Werner LAUTENSCHLAGER

Държавен министър на външните работи на Федерална република Германия

ПРЕЗИДЕНТЪТ НА РЕПУБЛИКА ГЪРЦИЯ:

Theodoros PANGALOS

Държавен секретар по външните работи на Република Гърция

ПРЕЗИДЕНТЪТ НА ФРЕНСКАТА РЕПУБЛИКА:

Roland DUMAS

Министър по европейските въпроси на Френската република

ПРЕЗИДЕНТЪТ НА ИРЛАНДИЯ:

Peter BARRY

Министър на външните работи на Ирландия

ПРЕЗИДЕНТЪТ НА ИТАЛИАНСКАТА РЕПУБЛИКА:

Giulio ANDREOTTI

Министър на външните работи на Италианската република

НЕГОВО КРАЛСКО ВИСОЧЕСТВО ВЕЛИКИЯТ ХЕРЦОГ НА ЛЮКСЕМБУРГ:

Colette FLESCH

Министър на външните работи на правителството на Великото херцогство Люксембург

НЕЙНО ВЕЛИЧЕСТВО КРАЛИЦАТА НА НИДЕРЛАНДИЯ:

W. F. van EEKELEN

Държавен секретар по външните работи на Нидерландия

H. J. Ch RUTTEN

Извънреден и пълномощен посланик,

Постоянен представител на Нидерландия

НЕЙНО ВЕЛИЧЕСТВО КРАЛИЦАТА НА ОБЕДИНЕНОТО КРАЛСТВО
ВЕЛИКОБРИТАНИЯ И СЕВЕРНА ИРЛАНДИЯ:

Почитаемия Сър Geoffrey HOWE QC, MP

Държавен секретар по външните работи и въпросите на Британската общност

КОИТО, като се срещнаха в рамките на Съвета, след като си размениха своите установени за съставени във валидна и надлежна форма пълномощни,

СЕ СПОРАЗУМЯХА ЗА СЛЕДНОТО:

Член 1

Република Гърция се присъединява с настоящото към Конвенцията за приложимото право към договорните задължения, открита за подписване в Рим на 19 юни 1980 г.

Член 2

Генералният секретар на Съвета на Европейските общности изпраща заверено копие на Конвенцията за приложимото право към договорните задължения на английски, датски, ирландски, италиански, немски, нидерландски и френски език на правителството на Република Гърция.

Текстът на Конвенцията за приложимото право към договорните задължения, на гръцки език е приложен към настоящата конвенция. Текстът на гръцки език е автентичен при същите условия като останалите текстове на Конвенцията за приложимото право към договорните задължения.

Член 3

Настоящата конвенция се ратифицира от подписалите държави. Ратификационните инструменти се депозират пред Генералния секретар на Съвета на Европейските общности.

Член 4

Настоящата конвенция влиза в сила между ратифициралите я държави на първия ден от третия месец след депозирането на последния ратификационен инструмент от страна на Република Гърция и седем държави, които са ратифицирали Конвенцията за приложимото право към договорните задължения.

Настоящата Конвенция влиза в сила за всяка договаряща държава, която впоследствие я ратифицира, на първия ден от третия месец след депозирането на нейния ратификационен инструмент.

Член 5

Генералният секретар на Съвета на Европейските общности нотифицира подписалите държави относно:

- а) депозирането на всеки ратификационен инструмент;
- б) датите на влизането в сила на настоящата конвенция за договарящите държави.

Член 6

Настоящата конвенция, съставена в единствен оригинал на английски, гръцки, датски, ирландски, италиански, немски, нидерландски и френски език, всичките осем текста еднакво автентични, се депозира в архивите на Генералния секретариат на Съвета на Европейските общности. Генералният секретар изпраща заверено копие на правителството на всяка подписала държава.

ПЪРВИ ПРОТОКОЛ
ЗА ТЪЛКУВАНЕТО
ОТ СЪДА НА ЕВРОПЕЙСКИТЕ ОБЩНОСТИ
НА КОНВЕНЦИЯТА ЗА ПРИЛОЖИМОТО ПРАВО
КЪМ ДОГОВОРНИТЕ ЗАДЪЛЖЕНИЯ,
ОТКРИТА ЗА ПОДПИСВАНЕ В РИМ НА 19 ЮНИ 1980 ГОДИНА

ВИСОКОДОГОВАРЯЩИТЕ СТРАНИ ПО ДОГОВОРА ЗА СЪЗДАВАНЕ НА
ЕВРОПЕЙСКАТА ИКОНОМИЧЕСКА ОБЩНОСТ,

КАТО ВЗЕХА ПРЕДВИД Съвместната декларация (приложена към Конвенцията) за
приложимото право към договорните задължения, открита за подписване в Рим на 19 юни
1980 година,

РЕШИХА да сключат Протокол, предоставящ компетентност на Съда на Европейските
общности да тълкува тази Конвенция, и за тази цел определиха за свои упълномощени
представители:

НЕГОВО ВЕЛИЧЕСТВО КРАЛЯТ НА БЕЛГИЙЦИТЕ:

Paul DE KEERSMAEKER

Държавен секретар по европейските въпроси и селското стопанство, заместник-министър на
външните работи

НЕЙНО ВЕЛИЧЕСТВО КРАЛИЦАТА НА ДАНИЯ:

Knud Erik TYGESEN

Държавен секретар

ПРЕЗИДЕНТЪТ НА ФЕДЕРАЛНА РЕПУБЛИКА ГЕРМАНИЯ:

Irmgard ADAM-SCHWAETZER

Заместник-министър на външните работи

ПРЕЗИДЕНТЪТ НА РЕПУБЛИКА ГЪРЦИЯ:

Théodoros PANGALOS

Заместник-министър на външните работи

НЕГОВО ВЕЛИЧЕСТВО КРАЛЯТ НА ИСПАНИЯ:

Francisco FERNANDEZ ORDOÑEZ

Министър на външните работи

ПРЕЗИДЕНТЪТ НА ФРЕНСКАТА РЕПУБЛИКА:

Philippe LOUËT

Извънреден и пълномощен посланик

ПРЕЗИДЕНТЪТ НА ИРЛАНДИЯ:

Brian LENIHAN

Вице-премиер и министър на външните работи

ПРЕЗИДЕНТЪТ НА ИТАЛИАНСКАТА РЕПУБЛИКА:

Gianni MANZOLINI

Държавен секретар по външните работи

НЕГОВО КРАЛСКО ВИСОЧЕСТВО ВЕЛИКИЯТ ХЕРЦОГ НА ЛЮКСЕМБУРГ:

Jacques POOS

Вице-президент на правителството, министър на външните работи, външната търговия и сътрудничеството, министър на икономиката и на средната класа и министър на хазната

НЕЙНО ВЕЛИЧЕСТВО КРАЛИЦАТА НА НИДЕРЛАНДИЯ:

H. van den BROEK

Министър на външните работи

ПРЕЗИДЕНТЪТ НА ПОРТУГАЛСКАТА РЕПУБЛИКА:

João de Deus PINHEIRO

Министър на външните работи

НЕЙНО ВЕЛИЧЕСТВО КРАЛИЦАТА НА ОБЕДИНЕНО КРАЛСТВО ВЕЛИКОБРИТАНИЯ
И СЕВЕРНА ИРЛАНДИЯ:

Lynda CHALKER

Държавен министър на външните работи и въпросите на Британската общност,

КОИТО, на срещата си в рамките на Съвета на Европейските общности, след като си
размениха своите установени за съставени във валидна и надлежна форма пълномощни,

СЕ СПОРАЗУМЯХА ЗА СЛЕДНОТО:

Член 1

Съдът на Европейските общности е компетентен да се произнесе по тълкуването на:

- а) Конвенцията за приложимото право към договорните задължения, открита за подписване в Рим на 19 юни 1980 г., по-нататък наричана „Римската конвенция“;
- б) Конвенцията относно присъединяването към Римската конвенция от страна на държавите, които са станали членки на Европейските общности от датата, на която същата бе открита за подписване;
- в) настоящият протокол.

Член 2

Всеки съд от посочените по-долу, може да поиска Съда на Европейските общности да постанови преюдициално заключение по въпрос, повдигнат по висящо пред този съд дело и касаещ тълкуване на разпоредбите, съдържащи се в посочените в член 1 инструменти, ако този съд счита, че се нуждае от решение по въпроса за да може да се произнесе:

- а) – в Белгия:

la Cour de cassation (het Hof van Cassatie) и le Conseil d'Etat (de Raad van State),

– в Дания:

Højesteret,

– във Федерална Република Германия:

die obersten Gerichtshöfe des Bundes,

– в Гърция:

τα ανώτατα δικαστήρια,

– в Испания:

el Tribunal Supremo,

– във Франция:

la Cour de cassation и le Conseil d'Etat,

– в Ирландия:

the Supreme Court,

– в Италия:

la Corte suprema di cassazione и il Consiglio di Stato,

– в Люксембург:

la Cour supérieure de justice, когато заседава като Касационен съд,

– в Нидерландия:

de Hoge Raad,

– в Португалия:

o Supremo Tribunal de Justiça и o Supremo Tribunal Administrativo,

– в Обединеното кралство:

the House of Lords (Палатата на лордовете) и други съдилища, след които не е възможно по-нататъшно обжалване;

б) Съдилищата на договарящите страни, когато те действат като апелативни съдилища.

Член 3

1. Компетентният орган на договаряща страна може да поиска от Съда на Европейските общности да се произнесе по въпрос за тълкуване на разпоредбите, съдържащи се в инструментите, посочени в член 1, ако съдебните решения, издадени от съдилищата на тази държава, противоречат на тълкуването, дадено или от Съда на Европейските общности, или в съдебно решение на едно от съдилищата на друга договаряща страна, посочени в член 2. Разпоредбите от настоящия параграф се прилагат само за съдебни решения, които имат сила на присъдено нещо (*res judicata*).

2. Тълкуването, дадено от Съда на Европейските общности в отговор на такова искане, не засяга съдебните решения, които са дали основание на искането за тълкуване.
3. Главните прокурори на Върховните апелативни съдилища на договарящите страни или всеки друг орган, определен от договаряща страна, са оправомощени да поискат от Съда на Европейските общности произнасяне по тълкуването в съответствие с параграф 1.
4. Регистраторът на Съда на Европейските общности уведомява за искането Договарящите страни, Комисията и Съвета на Европейските общности; те са оправомощени в рамките на два месеца от нотификацията да представят на Съда на Европейските общности становища по случая или писмени съображения.
5. За производството по настоящия член не се събират такси, нито се присъждат разходи или разноски.

Член 4

1. Освен когато настоящият протокол предвижда друго, разпоредбите на Договора за създаване на Европейската икономическа общност и тези на Протокола относно статута на Съда на Европейските общности, приложени към него, които са приложими, когато от Съда на Европейските общности е поискано да се произнесе с преюдициално заключение, се прилагат също за всяко производство по тълкуване на инструментите, посочени в член 1.
2. Процедурният правилник на Съда на Европейските общности при необходимост се коригира и допълва в съответствие с член 188 от Договора за създаване на Европейската икономическа общност.

Член 5

Настоящият протокол подлежи на ратификация от подписалите държави. Ратификационните инструменти се депозират пред Генералния секретар на Съвета на Европейските общности.

Член 6

1. За да влезе в сила, настоящият протокол трябва да бъде ратифициран от седем държави, по отношение на които Римската конвенция е в сила. Настоящият протокол влиза в сила на първия ден от третия месец след депозирането на ратификационните инструменти от последната да предприеме тази стъпка държава. Ако обаче Вторият протокол, предоставящ на Съда на Европейските общности определени правомощия за тълкуване на Конвенцията за приложимото право към договорните задължения, открита за подписване в Рим на 19 юни 1980 г., сключена в Брюксел на 19 декември 1988 г.¹, влиза в сила на по-късна дата, настоящият протокол влиза в сила в деня, в който влиза в сила Вторият протокол.

2. Всяка ратификация, последваща влизането на настоящия протокол в сила, поражда действие на първия ден от третия месец след депозирането на ратификационния инструмент при условие че ратификацията, приемането или одобряването на Римската конвенция от въпросната държава е породило действие.

Член 7

Генералният секретар на Съвета на Европейските общности нотифицира подписалите страни за:

а) депозирането на всеки ратификационен инструмент;

---

¹ Виж ОВ L 48, 20.2.1989 г. стр. 17.

- б) датата на влизане на настоящия протокол в сила;
- в) всяко съобщено определяне съгласно член 3, параграф 3;
- г) всяка съобщение направено съгласно член 8.

Член 8

Договарящите страни изпращат на генералния секретар на Съвета на Европейските общности текста на всяка законова разпоредба, която налага изменение на списъка на съдилищата в член 2, буква а).

Член 9

Настоящият протокол поражда действие докато е в сила Римската конвенция при условията, изложени в член 30 от същата конвенция.

Член 10

Всяка договаряща страна може да поиска преразглеждане на настоящия протокол. В такъв случай председателят на Съвета на Европейските общности свиква конференция за преразглеждане.

Член 11

Настоящият протокол е съставен в единствен оригинал на английски, гръцки, датски, ирландски, испански, италиански, немски, нидерландски, португалски и френски език, всичките 10 текста еднакво автентични, се депозира в архивите на Генералния секретариат на Съвета на Европейските общности. Генералният секретар изпраща заверено копие на правителството на всяка подписала държава.

СЪВМЕСТНИ ДЕКЛАРАЦИИ

Съвместна декларация

Правителствата на Кралство Белгия, Кралство Дания, Федерална Република Германия, Република Гърция, Кралство Испания, Френската република, Ирландия, Италианската република, Великото херцогство Люксембург, Кралство Нидерландия, Португалската република и Обединеното кралство Великобритания и Северна Ирландия,

При подписване на Първия протокол за тълкуването от Съда на Европейските общности на Конвенцията за приложимото право към договорните задължения, открита за подписване в Рим на 19 юни 1980 година,

В желанието си да обезпечат възможно най-ефективното и еднакво прилагане на Конвенцията,

Декларират готовността си да организират, в сътрудничество със Съда на Европейските общности, обмяна на информация относно съдебните решения, които имат сила на присъдено нещо (*res judicata*) и са били издадени съгласно Конвенцията за приложимото право към договорните задължения от съдилищата, посочени в член 2 от упоменатия протокол. Обменът на информация ще включва:

- изпращането на Съда на Европейските общности от компетентните национални власти на съдебните решения, издадени от съдилищата, посочени в член 2, буква а), както и по-важните съдебни решения, издадени от съдилищата, посочени в член 2, буква б),
- класификацията и документалното използване на тези съдебни решения от Съда на Европейските общности, включително, доколкото е необходимо, съставянето на резюмета и преводи, както и публикуването на съдебни решения от особена важност,
- изпращане от Съда на Европейските общности на документалния материал на компетентните национални власти от държавите — страни по Протокола, както и на Комисията и на Съвета на Европейските общности.

Съвместна декларация

Правителствата на Кралство Белгия, Кралство Дания, Федерална Република Германия, Република Гърция, Кралство Испания, Френската република, Ирландия, Италианската република, Великото херцогство Люксембург, Кралство Нидерландия, Португалската република и Обединеното кралство Великобритания и Северна Ирландия,

При подписване на Първия протокол за тълкуването от Съда на Европейските общности на Конвенцията за приложимото право към договорните задължения, открита за подписване в Рим на 19 юни 1980 година,

Като взеха предвид Съвместната декларация, приложена към Конвенцията за приложимото към договорните задължения,

В желанието си да обезпечат възможно най-ефективното и еднакво прилагане на Конвенцията,

Загрижени да предотвратят различията при тълкуването на Конвенцията да накърнят нейното унифициращо действие,

Изразяват виждането си, че всяка държава, която става член на Европейските общности, следва да се присъедини към настоящия протокол.

ВТОРИ ПРОТОКОЛ
ПРЕДОСТАВЯЩ НА СЪДА
НА ЕВРОПЕЙСКИТЕ ОБЩНОСТИ
ОПРЕДЕЛЕНИ ПРАВОМОЩИЯ ЗА ТЪЛКУВАНЕ
НА КОНВЕНЦИЯТА ЗА ПРИЛОЖИМОТО ПРАВО
КЪМ ДОГОВОРНИТЕ ЗАДЪЛЖЕНИЯ,
ОТКРИТА ЗА ПОДПИСВАНЕ В РИМ НА 19 ЮНИ 1980 ГОДИНА.

ВИСОКОДОГОВАРЯЩИТЕ СТРАНИ ПО ДОГОВОРА ЗА СЪЗДАВАНЕ НА
ЕВРОПЕЙСКАТА ИКОНОМИЧЕСКА ОБЩНОСТ,

КАТО ИМАТ ПРЕДВИД, че Конвенцията за приложимото право към договорните задължения, открита за подписване в Рим на 19 юни 1980 г., наричана по-нататък „Римската конвенция“, ще влезе в сила след депозирането на седмия инструмент за ратификация, приемане или одобрение;

КАТО ИМАТ ПРЕДВИД, че еднаквото прилагане на правилата, определени в Римската конвенция, изисква създаването на инструментариум, който да гарантира еднакво тълкуване и като имат предвид, че за тази цел съответни правомощия следва да се предоставят на Съда на Европейските общности, дори преди влизането в сила на Римската конвенция по отношение на всички държави-членки на Европейската икономическа общност,

РЕШИХА да сключат настоящия протокол и за тази цел определиха за свои упълномощени представители:

НЕГОВО ВЕЛИЧЕСТВО КРАЛЯТ НА БЕЛГИЙЦИТЕ:

Paul DE KEERSMAEKER

Държавен секретар по европейските въпроси и селското стопанство, заместник-министър на външните работи

НЕЙНО ВЕЛИЧЕСТВО КРАЛИЦАТА НА ДАНИЯ:

Knud Erik TYGESEN

Държавен секретар

ПРЕЗИДЕНТЪТ НА ФЕДЕРАЛНА РЕПУБЛИКА ГЕРМАНИЯ:

Irmgard ADAM-SCHWAETZER

Заместник-министър на външните работи

ПРЕЗИДЕНТЪТ НА РЕПУБЛИКА ГЪРЦИЯ:

Théodoros PANGALOS

Заместник-министър на външните работи

НЕГОВО ВЕЛИЧЕСТВО КРАЛЯТ НА ИСПАНИЯ:

Francisco FERNANDEZ ORDOÑEZ

Министър на външните работи

ПРЕЗИДЕНТЪТ НА ФРЕНСКАТА РЕПУБЛИКА:

Philippe LOUËT

Извънреден и пълномощен посланик

ПРЕЗИДЕНТЪТ НА ИРЛАНДИЯ:

Brian LENIHAN

Вице-премиер и министър на външните работи

ПРЕЗИДЕНТЪТ НА ИТАЛИАНСКАТА РЕПУБЛИКА:

Gianni MANZOLINI

Държавен секретар по външните работи

НЕГОВО КРАЛСКО ВИСОЧЕСТВО ВЕЛИКИЯТ ХЕРЦОГ НА ЛЮКСЕМБУРГ:

Jacques POOS

Вице-президент на правителството, министър на външните работи, външната търговия и сътрудничеството, министър на икономиката и на средната класа и министър на хазната

НЕЙНО ВЕЛИЧЕСТВО КРАЛИЦАТА НА НИДЕРЛАНДИЯ:

H. van den BROEK

Министър на външните работи

ПРЕЗИДЕНТЪТ НА ПОРТУГАЛСКАТА РЕПУБЛИКА:

João de Deus PINHEIRO

Министър на външните работи

НЕЙНО ВЕЛИЧЕСТВО КРАЛИЦАТА НА ОБЕДИНЕНО КРАЛСТВО ВЕЛИКОБРИТАНИЯ
И СЕВЕРНА ИРЛАНДИЯ:

Lynda CHALKER

Държавен министър на външните работи и въпросите на Британската общност,

КОИТО, на среща в рамките на Съвета на Европейските общности, след като си размениха
своите установени за съставени във валидна и надлежна форма пълномощни,

СЕ СПОРАЗУМЯХА ЗА СЛЕДНОТО:

Член 1

1. Съдът на Европейските общности притежава по отношение на Римската конвенция компетентността, предоставена му с Първия протокол за тълкуването от Съда на Европейските общности на Конвенцията за приложимото право към договорните задължения, открита за подписване в Рим на 19 юни 1980 г., сключена в Брюксел на 19 декември 1988 г.¹. Прилагат се Протокола относно статута и Процедурният правилник на Съда на Европейските общности.

---

¹ Виж ОВ L 48 , 20.02.1989 г., стр. 1.

2. Процедурният правилник на Съда на Европейските общности при необходимост се адаптира и допълва в съответствие с член 188 от Договора за създаване на Европейската икономическа общност.

Член 2

Настоящият протокол подлежи на ратификация от подписалите държави. Ратификационните инструменти се депозират пред генералния секретар на Съвета на Европейските общности.

Член 3

Настоящият протокол влиза в сила на първия ден от третия месец след депозирането на ратификационния инструмент от последната да изпълни тази формалност подписала държава.

Член 4

Настоящият протокол, съставен в единствен оригинал на английски, гръцки, датски, ирландски, испански, немски, италиански, нидерландски, португалски и френски език, всичките 10 текста еднакво автентични, се депозира в архивите на генералния секретариат на Съвета на Европейските общности. Генералният секретар изпраща заверено копие до правителството на всяка подписала държава.

КОНВЕНЦИЯ
ОТНОСНО ПРИСЪЕДИНЯВАНЕТО НА КРАЛСТВО ИСПАНИЯ
И ПОРТУГАЛСКАТА РЕПУБЛИКА
КЪМ КОНВЕНЦИЯТА ЗА ПРИЛОЖИМОТО ПРАВО
КЪМ ДОГОВОРНИТЕ ЗАДЪЛЖЕНИЯ,
ОТКРИТА ЗА ПОДПИСВАНЕ В РИМ НА 19 ЮНИ 1980 ГОДИНА

ВИСОКОДОГОВАРЯЩИТЕ СТРАНИ ПО ДОГОВОРА ЗА СЪЗДАВАНЕ НА
ЕВРОПЕЙСКАТА ИКОНОМИЧЕСКА ОБЩНОСТ,

КАТО ОТЧИТАТ, че Кралство Испания и Португалската република, като стават членове на
Общността са поели ангажимент да се присъединят към Конвенцията за приложимото право
към договорните задължения, открита за подписване в Рим на 19 юни 1980 г.,

РЕШИХА да сключат настоящата конвенция и за тази цел определиха за свои упълномощени
представители:

НЕГОВО ВЕЛИЧЕСТВО КРАЛЯ НА БЕЛГИЙЦИТЕ:

Melchior WATHELET,

Заместник министър-председател, министър на правосъдието и икономическите въпроси

НЕЙНО ВЕЛИЧЕСТВО КРАЛИЦАТА НА ДАНИЯ:

Michael BENDIK,

Министър на правосъдието

ПРЕЗИДЕНТЪТ НА ФЕДЕРАЛНА РЕПУБЛИКА ГЕРМАНИЯ:

Wolfgang HEYDE,

Министерски директор във федералното министерство на правосъдието

ПРЕЗИДЕНТЪТ НА РЕПУБЛИКА ГЪРЦИЯ:

Michalis PAPACONSTANTINOU,

Министър на правосъдието

НЕГОВО ВЕЛИЧЕСТВО КРАЛЯ НА ИСПАНИЯ:

Tomas DE LA QUADRA-SALCEDO У FERNANDEZ DEL CASTILLO,

Министър на правосъдието

ПРЕЗИДЕНТЪТ НА ФРЕНСКАТА РЕПУБЛИКА:

Michel VAUZELLE,

Пазител на печатите, министър на правосъдието

ПРЕЗИДЕНТЪТ НА ИРЛАНДИЯ:

Padraig FLYNN,

Министър на правосъдието

ПРЕЗИДЕНТЪТ НА ИТАЛИАНСКАТА РЕПУБЛИКА:

Giovanni BATTISTINI,

Посланик в Лисабон

НЕГОВО КРАЛСКО ВИСОЧЕСТВО ВЕЛИКИЯТ ХЕРЦОГ НА ЛЮКСЕМБУРГ:

Charles ELSÉN,

Първи правителствен съветник

НЕЙНО ВЕЛИЧЕСТВО КРАЛИЦАТА НА НИДЕРЛАНДИЯ:

E. M. H. HIRSCH BALLIN,

Министър на правосъдието

ПРЕЗИДЕНТЪТ НА ПОРТУГАЛСКАТА РЕПУБЛИКА:

Álvaro José BRILHANTE LABORINHO LÚCIO,

Министър на правосъдието

НЕЙНО ВЕЛИЧЕСТВО КРАЛИЦАТА НА ОБЕДИНЕНОТО КРАЛСТВО
ВЕЛИКОБРИТАНИЯ И СЕВЕРНА ИРЛАНДИЯ:

John Mark TAYLOR,

Парламентарен заместник държавен секретар за отдела на лорд-канцлера

КОИТО, като се срещнаха в рамките на Съвета, след като си размениха своите установени за съставени във валидна и надлежна форма пълномощни,

СЕ СПОРАЗУМЯХА ЗА СЛЕДНОТО:

Член 1

Кралство Испания и Португалската република се присъединяват с настоящото към Конвенцията за приложимото право към договорните задължения, открита за подписване в Рим на 19 юни 1980 г.

Член 2

Конвенцията за приложимото право към договорните задължения се изменя с настоящото, както следва:

1. Заличават се член 22, параграф 2, член 27 и второто изречение на член 30, параграф 3;
2. Член 31, буква г) се заменя със следното:

„г) съобщения, направени съгласно членове 23, 24, 25, 26 и 30“.

Член 3

1. Генералният секретар на Съвета на Европейските общности изпраща заверено копие на Конвенцията за приложимото право към договорните задължения на английски, гръцки, датски, ирландски, италиански, немски, нидерландски и френски език на правителствата на Кралство Испания и Португалската република.

2. Текстът на Конвенцията за приложимото право към договорните задължения на португалски и испански език е даден в приложения I и II към настоящата конвенция. Текстовете, съставени на португалски и испански език са автентични при същите условия като другите текстове на Конвенцията за приложимото право към договорните задължения.

Член 4

Настоящата конвенция се ратифицира от подписалите държави. Ратификационните инструменти се депозират пред Генералния секретар на Съвета на Европейските общности.

Член 5

1. Настоящата конвенция влиза в сила между ратифициралите я държави на първия ден от третия месец след депозирането на последния ратификационен инструмент от Кралство Испания или Португалската република и от една държава, ратифицирала Конвенцията за приложимото право към договорните задължения.

2. Настоящата конвенция влиза в сила за всяка договаряща държава, която впоследствие я ратифицира, на първия ден от третия месец след депозирането на нейния ратификационен инструмент.

Член 6

Генералният секретар на Съвета на Европейските общности нотифицира подписалите държави за:

- а) депозирането на всеки ратификационен инструмент
- б) датите на влизането в сила на настоящата конвенцията за договарящите държави.

Член 7

Настоящата конвенция, съставена в единствен оригинал на английски, гръцки, датски, ирландски, испански, италиански, немски, нидерландски, португалски и френски език, всичките текстове еднакво автентични, се депозира в архивите на Генералния секретариат на Съвета на Европейските общности. Генералният секретар изпраща заверено копие на правителството на всяка подписала държава.

ANEXO I / BILAG I / ANHANG I / ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι / ANNEX I / ANNEXE I / IARSCRÍBHINN
I / ALLEGATO I / BIJLAGE I / ANEXO I

CONVENIO

Sobre la ley aplicable a las obligaciones contractuales
abierto a la firma en Roma el 19 de junio de 1980

PREÁMBULO

LAS ALTAS PARTES CONTRATANTES DEL TRATADO CONSTITUTIVO DE LA
COMUNIDAD ECONÓMICA EUROPEA,

PREOCUPADAS por proseguir, en el ámbito del Derecho internacional privado, la obra de
unificación jurídica ya emprendida en la Comunidad, especialmente en materia de competencia
judicial y de ejecución de resoluciones judiciales,

DESEANDO establecer unas normas uniformes relativas a la ley aplicable a las obligaciones
contractuales,

HAN CONVENIDO LAS DISPOSICIONES SIGUIENTES:

TÍTULO I
ÁMBITO DE APLICACIÓN

Artículo 1
Ámbito de aplicación

1. Las disposiciones del presente Convenio serán aplicables, en las situaciones que impliquen un conflicto de leyes, a las obligaciones contractuales.

2. No se aplicarán:
  - a) al estado civil y a la capacidad de las personas físicas, sin perjuicio de lo dispuesto en el artículo 11;
  - b) a las obligaciones contractuales relativas a:
    - los testamentos y sucesiones;
    - los regímenes matrimoniales;
    - los derechos y deberes derivados de relaciones de familia, de parentesco, de matrimonio o de afinidad, incluidas las obligaciones de dar alimentos respecto a los hijos no matrimoniales;
  - c) a las obligaciones derivadas de letras de cambio, cheques y pagarés, así como de otros instrumentos negociables en la medida en que las obligaciones surgidas de estos otros instrumentos se deriven de su carácter negociable;
  - d) a los convenios de arbitraje y de elección de foro;

- e) a las cuestiones pertenecientes al Derecho de sociedades, asociaciones y personas jurídicas, tales como la constitución, la capacidad jurídica, el funcionamiento interno y la disolución de las sociedades, asociaciones y personas jurídicas, así como la responsabilidad personal legal de los socios y de los órganos por las deudas de la sociedad, asociación o persona jurídica;
  - f) a la cuestión de saber si un intermediario puede obligar frente a terceros a la persona por cuya cuenta pretende actuar, o si un órgano de una sociedad, de una asociación o una persona jurídica puede obligar frente a terceros a esta sociedad, asociación o persona jurídica;
  - g) a la constitución de trusts, a las relaciones que se creen entre quienes lo constituyen, los trusts y los beneficiarios;
  - h) a la prueba y al proceso, sin perjuicio del artículo 14.
3. Las disposiciones del presente Convenio no se aplicarán a los contratos de seguros que cubran riesgos situados en los territorios de los Estados miembros de la Comunidad Económica Europea. Para determinar si un riesgo está situado en estos territorios, el juez aplicará su ley interna.
4. El apartado precedente no se refiere a los contratos de reaseguro.

Artículo 2

Carácter universal

La ley designada por el presente Convenio se aplicará incluso si tal ley es la de un Estado no contratante.

TÍTULO II

NORMAS UNIFORMES

Artículo 3

Libertad de elección

1. Los contratos se regirán por la ley elegida por las partes. Esta elección deberá ser expresa o resultar de manera cierta de los términos del contrato o de las circunstancias del caso. Para esta elección, las partes podrán designar la ley aplicable a la totalidad o solamente a una parte del contrato.
2. Las partes podrán, en cualquier momento, convenir que se rija el contrato por una ley distinta de la que lo regía con anterioridad bien sea en virtud de una elección anterior según el presente artículo, o bien en virtud de otras disposiciones del presente Convenio. Toda modificación relativa a la determinación de la ley aplicable, posterior a la celebración del contrato, no obstará a la validez formal del contrato a efectos del artículo 9 y no afectará a los derechos de terceros.
3. La elección por las partes de una ley extranjera, acompañada o no de la de un tribunal extranjero, no podrá afectar, cuando todos los demás elementos de la situación estén localizados en el momento de esta elección en un solo país, a las disposiciones que la ley de ese país no permita derogar por contrato, denominadas en lo sucesivo «disposiciones imperativas».
4. La existencia y la validez del consentimiento de las Partes en cuanto a la elección de la ley aplicable se regirán por las disposiciones establecidas en los artículos 8, 9 y 11.

Artículo 4

Ley aplicable a falta de elección

1. En la medida en que la ley aplicable al contrato no hubiera sido elegida conforme a las disposiciones del artículo 3, el contrato se regirá por la ley del país con el que presente los vínculos más estrechos. No obstante, si una parte del contrato fuera separable del resto del contrato y presenta una vinculación más estrecha con otro país, podrá aplicarse, con carácter excepcional, a esta parte del contrato la ley de este otro país.
2. Sin perjuicio del apartado 5, se presumirá que el contrato presenta los vínculos más estrechos con el país en que la parte que deba realizar la prestación característica tenga, en el momento de la celebración del contrato, su residencia habitual o, si se tratare de una sociedad, asociación o persona jurídica, su administración central. No obstante, si el contrato se celebrare en el ejercicio de la actividad profesional de esta parte, este país será aquél en que esté situado su establecimiento principal o si, según el contrato, la prestación tuviera que ser realizada por un establecimiento distinto del establecimiento principal, aquél en que esté situado este otro establecimiento.
3. No obstante lo dispuesto en el apartado 2, en la medida en que el contrato tenga por objeto un derecho real inmobiliario o un derecho de utilización de un inmueble, se presumirá que el contrato presenta los vínculos más estrechos con el país en que estuviera situado el inmueble.
4. El contrato de transporte de mercancías no estará sometido a la presunción del apartado 2. En este contrato, si el país en el que el transportista tiene su establecimiento principal en el momento de la celebración del contrato fuere también aquél en que esté situado el lugar de carga o de descarga o el establecimiento principal del expedidor, se presumirá que el contrato tiene sus vínculos más estrechos con este país. Para la aplicación del presente apartado, se considerarán como contratos de transporte de mercancías los contratos de fletamento para un solo viaje u otros contratos cuyo objeto principal sea el de realizar un transporte de mercancías.
5. No se aplicará el apartado 2 cuando no pueda determinarse la prestación característica. Las presunciones de los apartados 2, 3 y 4 quedan excluidas cuando resulte del conjunto de circunstancias que el contrato presenta vínculos más estrechos con otro país.

Artículo 5

Contratos celebrados por los consumidores

1. El presente artículo se aplicará a los contratos que tengan por objeto el suministro de bienes muebles corporales o de servicios a una persona, el consumidor, para un uso que pueda ser considerado como ajeno a su actividad profesional, así como a los contratos destinados a la financiación de tales suministros.

2. Sin perjuicio de lo dispuesto en el artículo 3, la elección por las partes de la ley aplicable no podrá producir el resultado de privar al consumidor de la protección que le aseguren las disposiciones imperativas de la ley del país en que tenga su residencia habitual:

- si la celebración del contrato hubiera sido precedida, en ese país, por una oferta que le haya sido especialmente dirigida o por publicidad, y si el consumidor hubiera realizado en ese país los actos necesarios para la celebración del contrato, o
- si la otra parte contratante o su representante hubiera el encargo del consumidor en ese país, o
- si el contrato fuera una venta de mercancías y el consumidor se hubiera desplazado de este país a un país extranjero y allí hubiera realizado el encargo, siempre que el viaje hubiera sido organizado por el vendedor con la finalidad de incitar al consumidor a concluir una venta.

3. No obstante lo dispuesto en el artículo 4, y en defecto de elección realizada conforme al artículo 3, estos contratos se regirán por la ley del país en que el consumidor su residencia habitual, si concurrieran las circunstancias descritas en el apartado 2 del presente artículo.

4. El presente artículo no se aplicará:
  - a) a los contratos de transporte;
  - b) a los contratos de suministro de servicios cuando los servicios deban prestarse al consumidor, exclusivamente, en un país distinto de aquél en que tenga su residencia habitual.
5. No obstante lo dispuesto en el apartado 4, el presente artículo se aplicará a los contratos que, por un precio global, comprendan prestaciones combinadas de transporte y alojamiento.

Artículo 6

Contracto individual de trabajo

1. No obstante lo dispuesto en el artículo 3, en el contrato de trabajo, la elección por las partes de la ley aplicable no podrá tener por resultado el privar al trabajador de la protección que le proporcionen las disposiciones imperativas de la ley que sería aplicable, a falta de elección, en virtud del apartado 2 del presente artículo.
2. No obstante lo dispuesto en el artículo 4 y a falta de elección realizada de conformidad con el artículo 3, el contrato de trabajo se regirá:
  - a) por la ley del país en que el trabajador, en ejecución del contrato, realice habitualmente su trabajo, aun cuando, con carácter temporal, haya sido enviado a otro país, o
  - b) si el trabajador no realiza habitualmente su trabajo en un mismo país, por la ley del país en que se encuentre el establecimiento que haya contratado al trabajador,

a menos que, del conjunto de circunstancias, resulte que el contrato de trabajo tenga vínculos más estrechos con otro país, en cuyo caso será aplicable la ley de este otro país.

Artículo 7
Leyes de policía

1. Al aplicar, en virtud del presente Convenio, la ley de un país determinado, podrá darse efecto a las disposiciones imperativas de la ley de otro país con el que la situación presente un vínculo estrecho, si y en la medida en que, tales disposiciones, según el derecho de este último país, son aplicables cualquiera que sea la ley que rija el contrato. Para decidir si se debe dar efecto a estas disposiciones imperativas, se tendrá en cuenta su naturaleza y su objeto, así como las consecuencias que se derivarían de su aplicación o de su inaplicación.

2. Las disposiciones del presente Convenio no podrán afectar a la aplicación de las normas de la ley del país del juez que rijan imperativamente la situación, cualquiera que sea la ley aplicable al contrato.

Artículo 8
Consentimiento y validez de fondo

1. La existencia y la validez del contrato, o de cualquiera de sus disposiciones, estarán sometidas a la ley que sería aplicable en virtud del presente Convenio si el contrato o la disposición fueran válidos.

2. Sin embargo, para establecer que no ha dado su consentimiento, cualquiera de las partes podrá referirse a la ley del país en que tenga su residencia habitual si de las circunstancias resulta que no sería razonable determinar el efecto del comportamiento de tal parte según la ley prevista en el apartado precedente.

Artículo 9

Forma

1. Un contrato celebrado entre personas que se encuentren en un mismo país será válido en cuanto a la forma si reúne las condiciones de forma de la ley que lo rija en cuanto al fondo en virtud del presente Convenio o de la ley del país en el que se haya celebrado.
2. Un contrato celebrado entre personas que se encuentren en países diferentes será válido en cuanto a la forma si reúne las condiciones de forma de la ley que lo rija en cuanto al fondo en virtud del presente Convenio o de la ley de uno de estos países.
3. Cuando se celebre el contrato por medio de un representante, el país en el que se encuentre el representante en el momento de actuar será el que se considere para la aplicación de los apartados 1 y 2.
4. Un acto jurídico unilateral relativo a un contrato celebrado o por celebrar será válido en cuanto a la forma si reúne las condiciones de forma de la ley que rija o regirá el fondo del contrato en virtud del presente Convenio o de la ley del país en el que se efectúe dicho acto.
5. Las disposiciones de los apartados precedentes no se aplicarán a los contratos que entren en el ámbito de aplicación del artículo 5 celebrados en las circunstancias descritas en su apartado 2. La forma de estos contratos se regirá por la ley del país en el que tenga su residencia habitual el consumidor.
6. No obstante lo dispuesto en los cuatro primeros apartados del presente artículo, todo contrato que tenga por objeto un derecho real inmobiliario o un derecho de utilización de un inmueble estará sometido, en cuanto a la forma, a las normas imperativas de la ley del país en que el inmueble esté sito, siempre que según esta ley sean aplicables independientemente del lugar de celebración del contrato y de la ley que lo rija en cuanto al fondo.

Artículo 10
Ámbito de la ley del contrato

1. La ley aplicable al contrato en virtud de los artículos 3 a 6 y del artículo 12 del presente Convenio regirá en particular:

- a) su interpretación;
- b) el cumplimiento de las obligaciones que genere;
- c) dentro de los límites de los poderes atribuidos al tribunal por sus leyes procesales, las consecuencias del incumplimiento total o parcial de estas obligaciones, incluida la evaluación del daño en la medida en que la gobiernen normas jurídicas;
- d) los diversos modos de extinción de las obligaciones, así como la prescripción y la caducidad basadas en la expiración de un plazo;
- e) las consecuencias de la nulidad del contrato.

2. En lo que se refiere a las modalidades del cumplimiento y a las medidas que debe tomar el acreedor en caso de cumplimiento defectuoso, se tendrá en cuenta la ley del país donde tenga lugar el cumplimiento.

Artículo 11

Incapacidad

En los contratos celebrados entre personas que se encuentren en un mismo país, las personas físicas que gocen de capacidad de conformidad con la ley de ese país sólo podrán invocar su incapacidad resultante de otra ley si, en el momento de la celebración del contrato, la otra parte hubiera conocido tal incapacidad o la hubiera ignorado en virtud de imprudencia por su parte.

Artículo 12

Cesión de crédito

1. Las obligaciones entre el cedente y el cesionario de un crédito se regirán por la ley que, en virtud del presente Convenio, se aplique al contrato que les ligue.
2. La ley que rijan el crédito cedido determinará el carácter transferible del mismo, las relaciones entre el cesionario y el deudor, las condiciones de oponibilidad de la cesión al deudor y el carácter liberatorio de la prestación hecha por el deudor.

Artículo 13

Subrogación

1. Cuando, en virtud de un contrato, una persona, el acreedor, tenga derechos con respecto a otra persona, el deudor, y un tercero tenga la obligación de satisfacer al acreedor o haya satisfecho, de hecho, al acreedor en ejecución de esa obligación, la ley aplicable a esta obligación del tercero determinará si éste puede ejercer en su totalidad o en parte los derechos que el acreedor tenía contra el deudor según la ley que rijan sus relaciones.
2. La misma regla se aplicará cuando varias personas estén obligadas por la misma obligación contractual y el acreedor haya sido satisfecho por una de ellas.

Artículo 14

Prueba

1. La ley que rija el contrato en virtud del presente Convenio se aplicará en la medida en que, en materia de obligaciones contractuales, establezca presunciones legales o reparta la carga de la prueba.
2. Los actos jurídicos podrán ser acreditados por cualquier medio de prueba admitido bien por la ley del foro, o bien por cualquiera de las leyes contempladas en el artículo 9, conforme a la cual el acto sea válido en cuanto a la forma, siempre que tal medio de prueba pueda ser empleado ante el tribunal que esté en conocimiento del asunto.

Artículo 15

Exclusión del reenvío

Cuando el presente Convenio prescriba la aplicación de la ley de un país, se entenderá por tal las normas jurídicas en vigor en ese país, con exclusión de las normas de Derecho internacional privado.

Artículo 16

Orden público

No podrá excluirse la aplicación de una disposición de la ley designada por el presente Convenio salvo cuando sea manifiestamente incompatible con el orden público del foro.

Artículo 17

Aplicación en el tiempo

El Convenio se aplicará en cada Estado contratante a los contratos celebrados después de su entrada en vigor en tal Estado.

Artículo 18

Interpretación uniforme

Para la interpretación y la aplicación de las reglas uniformes que preceden, se tendrán en cuenta su carácter internacional y la conveniencia de conseguir que se interpreten y apliquen de manera uniforme.

Artículo 19

Sistemas no unificados

1. Cuando un Estado comprenda varias unidades territoriales y cada una de ellas tenga sus propias normas en materia de obligaciones contractuales, cada unidad territorial se considerará como un país para la determinación de la ley aplicable según el presente Convenio.
2. Un Estado cuyas diferentes unidades territoriales tengan sus propias normas jurídicas en materia de obligaciones contractuales no estará obligado a aplicar el presente Convenio a los conflictos de leyes que interesen únicamente a esas unidades territoriales.

Artículo 20

Prioridad del Derecho comunitario

El presente Convenio se entiende sin perjuicio de la aplicación de las disposiciones que, en materias específicas, regulen los conflictos de leyes en materia de obligaciones contractuales y que estén o estarán contenidas en los actos derivados de las instituciones de las Comunidades Europeas o en las legislaciones nacionales armonizadas en ejecución de estos actos.

Artículo 21

Relaciones con otros convenios

El presente Convenio no afectará a la aplicación de los convenios internacionales de los que un Estado contratante sea o pase a ser parte.

Artículo 22

Reservas

1. Cualquier Estado contratante, en el momento de la firma, de la ratificación, de la aceptación o de la aprobación, podrá reservarse el derecho de no aplicar:

- a) el apartado 1 del artículo 7;
- b) la letra e) del apartado 1 del artículo 10.

2. Cualquier Estado contratante podrá hacer igualmente, notificando una ampliación del Convenio de conformidad con el apartado 2 del artículo 27, una o varias de estas reservas con efecto limitado a los territorios o a ciertos territorios mencionados en la ampliación.

3. Cualquier Estado contratante podrá retirar, en cualquier momento, una reserva que hubiera efectuado; el efecto de la reserva cesará el primer día del tercer mes natural siguiente a la notificación de la retirada.

TÍTULO III CLÁUSULAS FINALES

Artículo 23

1. Si un Estado contratante, después de la fecha de entrada en vigor del presente Convenio con respecto a él, deseara adoptar una nueva norma de conflicto de leyes para una categoría específica de contratos que entren en el ámbito de aplicación del convenio, comunicará su intención a los demás Estados signatarios por medio del secretario general del Consejo de las Comunidades Europeas.

2. En un plazo de seis meses a partir de la comunicación hecha al secretario general, cualquier Estado signatario podrá solicitar a éste que organice unas consultas entre Estados signatarios con el fin de llegar a un acuerdo.

3. Si, en este plazo, ningún Estado signatario hubiera solicitado la consulta, o si, en los dos años siguientes a la comunicación hecha al secretario general, no se hubiere llegado a ningún acuerdo como consecuencia de las consultas, el Estado contratante podrá modificar su derecho. La medida tomada por este Estado se pondrá en conocimiento de los demás Estados signatarios por mediación del secretario general del Consejo de las Comunidades Europeas.

Artículo 24

1. Si un Estado contratante, después de la fecha de entrada en vigor del presente Convenio con respecto a él, deseara formar parte de un convenio multilateral cuyo objeto principal, o uno de los objetos principales, fuera una regulación de Derecho internacional privado en una de las materias regidas por el presente Convenio, se aplicará el procedimiento previsto en el artículo 23. No obstante, el plazo de dos años, previsto en el apartado 3 del artículo 23, se reducirá a un año.

2. No se seguirá el procedimiento previsto en el apartado precedente si un Estado contratante o una de las Comunidades Europeas ya fueran parte del convenio multilateral o si el objeto de éste fuera revisar un convenio del que fuera ya parte el Estado interesado o si se tratase de un convenio celebrado en el marco de los Tratados constitutivos de las Comunidades Europeas.

Artículo 25

Cuando un Estado contratante considere que la unificación realizada por el presente Convenio se ve comprometida por la celebración de acuerdos no previstos en el apartado 1 del artículo 24, este Estado podrá solicitar al secretario general del Consejo de las Comunidades Europeas que organice una consulta entre los Estados signatarios del presente Convenio.

Artículo 26

Cualquier Estado contratante podrá solicitar la revisión del presente Convenio. En tal caso, el presidente del Consejo de las Comunidades Europeas convocará una conferencia de revisión.

Artículo 27

1. El presente Convenio se aplicará en el territorio europeo de los Estados contratantes, comprendida Groenlandia, y en la totalidad del territorio de la República Francesa.
2. No obstante lo dispuesto en el apartado 1:
  - a) el presente Convenio no se aplicará a las islas Feroe, salvo declaración en contrario del Reino de Dinamarca;
  - b) el presente Convenio no se aplicará a los territorios europeos situados fuera del Reino Unido y cuyas relaciones internacionales hubiera asumido éste, salvo declaración en contrario del Reino Unido para tal territorio;
  - c) el presente Convenio se aplicará a las Antillas neerlandesas, si el Reino de los Países Bajos hiciese una declaración en ese sentido.
3. Estas declaraciones podrán efectuarse en cualquier momento, mediante notificación al secretario general del Consejo de las Comunidades Europeas.
4. Los procesos de apelación interpuestos en el Reino Unido contra resoluciones de los tribunales situados en uno de los territorios mencionados en la letra b) del apartado 2 serán considerados como procesos que se desarrollan ante estos tribunales.

Artículo 28

1. El presente Convenio estará abierto a partir del 19 de junio de 1980 a la firma de los Estados partes del Tratado constitutivo de la Comunidad Económica Europea.
2. El presente Convenio será ratificado, aceptado o aprobado por los Estados signatarios. Los instrumentos de ratificación, de aceptación o de aprobación se depositarán ante la Secretaría General del Consejo de las Comunidades Europeas.

Artículo 29

1. El presente Convenio entrará en vigor el primer día del tercer mes siguiente al depósito del séptimo instrumento de ratificación, de aceptación o de aprobación.
2. El Convenio entrará en vigor, para cada Estado signatario que lo ratifique, acepte o apruebe con posterioridad, el primer día del tercer mes siguiente al depósito de su instrumento de ratificación, de aceptación o de aprobación.

Artículo 30

1. El Convenio tendrá una vigencia de diez años a partir de la fecha de su entrada en vigor conforme al apartado 1 del artículo 29, incluso para los Estados para los que entrase en vigor con posterioridad.
2. El Convenio será renovado tácitamente por períodos de cinco años, salvo denuncia.
3. La denuncia será notificada, al menos seis meses antes de la expiración del plazo de diez años o de cinco años, según los casos, al secretario general del Consejo de las Comunidades Europeas. Podrá limitarse esta denuncia a uno de los territorios a los que se hubiera extendido el Convenio en aplicación del apartado 2 del artículo 27.
4. La denuncia sólo tendrá efectos para el Estado que la hubiere notificado. El Convenio permanecerá vigente para los demás Estados contratantes.

Artículo 31

El secretario general del Consejo de las Comunidades Europeas notificará a los Estados partes del Tratado constitutivo de la Comunidad Económica Europea:

- a) las firmas;
- b) el depósito de cualquier instrumento de ratificación, aceptación o aprobación;
- c) la fecha de entrada en vigor del presente Convenio;
- d) las comunicaciones realizadas en aplicación de los artículos 23, 24, 25, 26, 27 y 30;
- e) las reservas y retiradas de reservas mencionadas en el artículo 22.

Artículo 32

El Protocolo anexo al presente Convenio forma parte integrante del mismo.

Artículo 33

El presente Convenio, redactado en un ejemplar único en lenguas alemana, danesa, francesa, inglesa, irlandesa, italiana y neerlandesa, dando fe por igual todos los textos, se depositará en los archivos de la Secretaría General del Consejo de las Comunidades Europeas. El secretario general remitirá una copia autenticada conforme a cada uno de los Gobiernos de los Estados signatarios.

PROTOCOLO

Las Altas Partes Contratantes han acordado la disposición que sigue, que se incorporará como Anexo al Convenio:

No obstante lo dispuesto en el Convenio, Dinamarca podrá conservar la disposición incluida en el artículo 169 de la «Sølov» (legislación marítima) relativo a la ley aplicable a las cuestiones sobre transporte marítimo de mercancías y podrá modificar esta disposición sin atenerse al procedimiento previsto en el artículo 23 del Convenio.

DECLARACIÓN COMÚN

En el momento de proceder a la firma del Convenio sobre la ley aplicable a las obligaciones contractuales, los Gobiernos del Reino de Bélgica, del Reino de Dinamarca, de la República Federal de Alemania, de la República Francesa, de Irlanda, de la República Italiana, del Gran Ducado de Luxemburgo, del Reino de los Países Bajos, del Reino Unido de Gran Bretaña e Irlanda del Norte,

- I. PREOCUPADOS por evitar, en toda la medida de lo posible la dispersión de las normas de conflictos de leyes en una multiplicidad de instrumentos y las divergencias entre tales reglas, desean que las instituciones de las Comunidades Europeas, en el ejercicio de sus competencias sobre la base de los Tratados que las han constituido, se esfuercen, cuando proceda, por adoptar normas de conflictos que, en lo posible, estén en armonía con las del Convenio;
- II. DECLARAN su intención de proceder, desde la firma del Convenio y a la espera de quedar vinculadas por el artículo 24 del Convenio, a consultas recíprocas en el caso de que uno de los Estados firmantes deseara formar parte de un convenio a que debiera aplicarse el procedimiento previsto en el citado artículo;
- III. CONSIDERANDO la contribución del Convenio sobre la ley aplicable a las obligaciones contractuales a la unificación de las normas de conflictos en el seno de las Comunidades Europeas, expresan la opinión de que cualquier Estado que se convierta en miembro de las Comunidades Europeas debería adherirse a este Convenio.

ANEXO II / BILAG II / ANHANG II / ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ II / ANNEX II / ANNEXE II /
IARSCRÍBHINN II / ALLEGATO II / BIJLAGE II / ANEXO II

CONVENÇÃO

Sobre a lei aplicável às obrigações contratuais
aberta à assinatura em Roma em 19 de Junho de 1980

PREÂMBULO

AS ALTAS PARTES CONTRATANTES NO TRATADO QUE INSTITUI A COMUNIDADE
ECONÓMICA EUROPEIA,

PREOCUPADAS em prosseguir, no domínio do direito internacional privado, a obra de unificação
jurídica já empreendida na Comunidade, nomeadamente em matéria de competência judiciária e de
execução de decisões,

DESEJANDO estabelecer regras uniformes relativamente à lei aplicável às obrigações contratuais,

ACORDARAM NO SEGUINTE:

TÍTULO I
ÂMBITO DE APLICAÇÃO

Artigo 1.º
Âmbito de aplicação

1. O disposto na presente convenção é aplicável às obrigações contratuais nas situações que impliquem um conflito de leis.

2. Não se aplica:
  - a) Ao estado e à capacidade das pessoas singulares, sem prejuízo do artigo 11.º;

  - b) Às obrigações contratuais relativas a:
    - testamentos e sucessões por morte,

    - regimes de bens no matrimónio,

    - direitos e deveres decorrentes de relações de família, de parentesco, de casamento ou de afinidade, incluindo obrigações alimentares relativamente aos filhos nascidos fora do casamento;

  - c) Às obrigações decorrentes de letras, cheques, livranças, bem como de outros títulos negociáveis, na medida em que as obrigações surgidas desses outros títulos resultem do seu carácter negociável;

  - d) Às convenções de arbitragem e de eleição do foro;

- e) Às convenções respeitantes ao direito das sociedades, associações e pessoas colectivas, tais como a constituição, a capacidade jurídica, o funcionamento interno e a dissolução das sociedades, associações e pessoas colectivas, bem como a responsabilidade pessoal legal dos associados e dos órgãos relativamente às dívidas da sociedade, associação ou pessoa colectiva;
  - f) À questão de saber se um intermediário pode vincular, em relação a terceiros, a pessoa por conta da qual pretende agir ou se um órgão de uma sociedade, de uma associação ou de uma pessoa colectiva pode vincular, em relação a terceiros, essa sociedade, associação ou pessoa colectiva;
  - g) À constituição de «trusts» e às relações entre os constituintes, os «trustees» e os beneficiários;
  - h) À prova e ao processo, sem prejuízo do artigo 14.º
3. O disposto na presente convenção não se aplica a contratos de seguro que cubram riscos situados nos territórios dos Estados-membros da Comunidade Económica Europeia. Para determinar se um risco se situa nestes territórios, o tribunal aplicará a sua lei interna.
4. O número anterior não se aplica aos contratos de resseguro.

Artigo 2.º

Carácter universal

A lei designada nos termos da presente convenção é aplicável, mesmo que essa lei seja de um Estado não contratante.

TÍTULO II

REGRAS UNIFORMES

Artigo 3.º

Liberdade de escolha

1. O contrato rege-se pela lei escolhida pelas partes. Esta escolha deve ser expressa ou resultar de modo inequívoco das disposições do contrato ou das circunstâncias da causa. Mediante esta escolha, as partes podem designar a lei aplicável à totalidade ou apenas a uma parte do contrato.
2. Em qualquer momento, as partes podem acordar em sujeitar o contrato a uma lei diferente da que anteriormente o regulava, quer por força de uma escolha anterior nos termos do presente artigo, quer por força de outras disposições da presente convenção. Qualquer modificação, quanto à determinação da lei aplicável, ocorrida posteriormente à celebração do contrato, não afecta a validade formal do contrato, na acepção do disposto no artigo 9.º, nem prejudica os direitos de terceiros.
3. A escolha pelas partes de uma lei estrangeira, acompanhada ou não da escolha de um tribunal estrangeiro, não pode, sempre que todos os outros elementos da situação se localizem num único país no momento dessa escolha, prejudicar a aplicação das disposições não derogáveis por acordo, nos termos da lei desse país, e que a seguir se denominam por «disposições imperativas».
4. A existência e a validade do consentimento das partes, quanto à escolha da lei aplicável, são reguladas pelo disposto nos artigos 8.º 9.º e 11.º

Artigo 4.º

Lei aplicável na falta de escolha

1. Quando a lei aplicável ao contrato não tiver sido escolhida nos termos do artigo 3.º, o contrato é regulado pela lei do país com o qual apresente uma conexão mais estreita. Todavia, se uma parte do contrato for separável do resto do contrato e apresentar uma conexão mais estreita com um outro país, a essa parte poderá aplicar-se, a título excepcional, a lei desse outro país.
2. Sem prejuízo do disposto no n.º 5, presume-se que o contrato apresenta uma conexão mais estreita com o país onde a parte que está obrigada a fornecer a prestação característica do contrato tem, no momento da celebração do contrato, a sua residência habitual ou, se se tratar de uma sociedade, associação ou pessoa colectiva, a sua administração central. Todavia, se o contrato for celebrado no exercício da actividade económica ou profissional dessa parte, o país a considerar será aquele em que se situa o seu estabelecimento principal ou, se, nos termos do contrato, a prestação deverá ser fornecida por estabelecimento diverso do estabelecimento principal, o da situação desse estabelecimento.
3. Quando o contrato tiver por objecto um direito real sobre um bem imóvel, ou um direito de uso de um bem imóvel, presume-se, em derrogação do disposto no n.º 2, que o contrato apresenta uma conexão mais estreita com o país onde o imóvel se situa.
4. A presunção do n.º 2 não é admitida quanto ao contrato de transporte de mercadorias. Presume-se que este contrato apresente uma conexão mais estreita com o país em que, no momento da celebração do contrato, o transportador tem o seu estabelecimento principal, se o referido país coincidir com aquele em que se situa o lugar da carga ou da descarga ou do estabelecimento principal do expedidor. Para efeitos de aplicação do presente número, são considerados como contratos de transporte de mercadorias os contratos de fretamento relativos a uma única viagem ou outros contratos que tenham por objecto principal o transporte de mercadorias.
5. O disposto no n.º 2 não se aplica se a prestação característica não puder ser determinada. As presunções dos n.ºs 2, 3 e 4 não serão admitidas sempre que resulte do conjunto das circunstâncias, que o contrato apresenta uma conexão mais estreita com outro país.

Artigo 5.º

Contratos celebrados por consumidores

1. O presente artigo aplica-se aos contratos que tenham por objecto o fornecimento de bens móveis corpóreos ou de serviços a uma pessoa, o «consumidor», para uma finalidade que pode considerar-se estranha à sua actividade profissional, bem como aos contratos destinados ao financiamento desse fornecimento.

2. Não obstante o disposto no artigo 3.º, a escolha pelas partes da lei aplicável não pode ter como consequência privar o consumidor da protecção que lhe garantem as disposições imperativas da lei do país em que tenha a sua residência habitual:

- se a celebração do contrato tiver sido precedida, nesse país, de uma proposta que lhe foi especialmente dirigida ou de anúncio publicitário e se o consumidor tiver executado nesse país todos os actos necessários à celebração do contrato ou
- se a outra parte ou o respectivo representante tiver recebido o pedido do consumidor nesse país ou
- se o contrato consistir numa venda de mercadorias e o consumidor se tiver deslocado desse país a um outro país e aí tiver feito o pedido, desde que a viagem tenha sido organizada pelo vendedor com o objectivo de incitar o consumidor a comprar.

3. Não obstante o disposto no artigo 4.º e na falta de escolha feita nos termos do artigo 3.º, esses contratos serão regulados pela lei do país em que o consumidor tiver a sua residência habitual, se se verificarem as circunstâncias referidas no n.º 2 do presente artigo.

4. O presente artigo, não se aplica:
  - a) Ao contrato de transporte;
  - b) Ao contrato de prestação de serviços quando os serviços devidos ao consumidor devam ser prestados exclusivamente num país diferente daquele em que este tem a sua residência habitual.
5. Em derrogação do disposto no n.º 4, o presente artigo aplica-se ao contrato que estabeleça, por um preço global, prestações combinadas de transporte e de alojamento.

Artigo 6.º

Contrato individual de trabalho

1. Sem prejuízo do disposto no artigo 3.º, a escolha pelas partes da lei aplicável ao contrato de trabalho, não pode ter como consequência privar o trabalhador da protecção que lhe garantem as disposições imperativas da lei que seria aplicável, na falta de escolha, por força do n.º 2 do presente artigo.
2. Não obstante o disposto no artigo 4.º e na falta de escolha feita nos termos do artigo 3.º, o contrato de trabalho é regulado:
  - a) Pela lei do país em que o trabalhador, no cumprimento do contrato, presta habitualmente o seu trabalho, mesmo que tenha sido destacado temporariamente para outro país, ou
  - b) Se o trabalhador não prestar habitualmente o seu trabalho no mesmo país, pela lei do país em que esteja situado o estabelecimento que contratou o trabalhador,

a não ser que resulte do conjunto das circunstâncias que o contrato de trabalho apresenta uma conexão mais estreita com um outro país, sendo em tal caso aplicável a lei desse outro país.

Artigo 7.º

Disposições imperativas

1. Ao aplicar-se, por força da presente convenção, a lei de um determinado país, pode ser dada prevalência às disposições imperativas da lei de outro país com o qual a situação apresente uma conexão estreita se, e na medida em que, de acordo com o direito deste último país, essas disposições forem aplicáveis, qualquer que seja a lei reguladora do contrato. Para se decidir se deve ser dada prevalência a estas disposições imperativas, ter-se-á em conta a sua natureza e o seu objecto, bem como as consequências que resultariam da sua aplicação ou da sua não aplicação.
2. O disposto na presente convenção não pode prejudicar a aplicação das regras do país do foro que regulem imperativamente o caso concreto, independentemente da lei aplicável ao contrato.

Artigo 8.º

Existência e validade substancial

1. A existência e a validade do contrato ou de uma disposição deste, estão sujeitas à lei que seria aplicável, por força da presente convenção, se o contrato ou a disposição fossem válidos.
2. Todavia, um contraente, para demonstrar que não deu o seu acordo, pode invocar a lei do país em que tenha a sua residência habitual, se resultar das circunstâncias que não seria razoável que o valor do comportamento desse contraente fosse determinado pela lei prevista no número anterior.

Artigo 9.º

Requisitos de forma

1. Um contrato celebrado entre pessoas que se encontram no mesmo país é formalmente válido desde que preencha os requisitos de forma prescritos pela lei reguladora da substância, aplicável por força da presente convenção ou da lei do país em que foi celebrado.
2. Um contrato celebrado entre pessoas que se encontram em países diferentes é formalmente válido, desde que preencha os requisitos de forma prescritos pela lei reguladora da substância, aplicável por força da presente convenção ou da lei de um desses países.
3. Quando o contrato é celebrado por um representante, o país a tomar em consideração para efeitos de aplicação dos n.ºs 1 e 2, é o país em que os poderes representativos são exercidos.
4. Um acto jurídico unilateral relativo a um contrato celebrado ou a celebrar é formalmente válido, desde que preencha os requisitos de forma prescritos pela lei que regular a substância do contrato, aplicável por força da presente convenção ou da lei do país em que esse acto é praticado.
5. O disposto nos números anteriores não se aplica aos contratos que caem no âmbito de aplicação do artigo 5.º, celebrados nas circunstâncias enunciadas no n.º 2 desse artigo. A forma desses contratos é regulada pela lei do país em que o consumidor tem a sua residência habitual.
6. Em derrogação do disposto nos n.ºs 1 a 4, qualquer contrato que tenha por objecto um direito real sobre um imóvel ou um direito de uso de um imóvel está sujeito, quanto à forma, às disposições imperativas da lei do país em que o imóvel está situado, desde que, nos termos desta lei, essas regras se apliquem independentemente do lugar de celebração e da lei reguladora da substância do contrato.

Artigo 10.º

Âmbito de aplicação da lei do contrato

1. A lei aplicável ao contrato por força dos artigos 3.º a 6.º e do artigo 12.º da presente convenção, regula, nomeadamente:
  - a) A sua interpretação;
  - b) O cumprimento das obrigações dele decorrentes;
  - c) Nos limites dos poderes atribuídos ao tribunal pela respectiva lei do processo, as consequências do incumprimento total ou parcial dessas obrigações, incluindo a avaliação do dano, na medida em que esta seja regulada pela lei;
  - d) As diversas causas de extinção das obrigações, bem como a prescrição e a caducidade fundadas no decurso de um prazo;
  - e) As consequências da invalidade do contrato.
2. Quanto aos modos de cumprimento e às medidas que o credor deve tomar no caso de cumprimento defeituoso, atender-se-á à lei do país onde é cumprida a obrigação.

Artigo 11.º
Incapacidade

Num contrato celebrado entre pessoas que se encontram no mesmo país, uma pessoa singular considerada capaz segundo a lei desse país só pode invocar a sua incapacidade que resulte de uma outra lei se, no momento da celebração do contrato, o outro contraente tinha conhecimento dessa incapacidade ou a desconhecia por imprudência da sua parte.

Artigo 12.º
Cessão de créditos

1. As obrigações entre o cedente e o cessionário de um crédito são reguladas pela lei que, por força da presente convenção, for aplicável ao contrato que os liga.
2. A lei que regula o crédito cedido determina a natureza cedível deste, as relações entre o cessionário e o devedor, as condições de oponibilidade da cessão ao devedor e a natureza liberatória da prestação feita pelo devedor.

Artigo 13.º
Sub-rogação

1. Sempre que, por força de um contrato, uma pessoa, o «credor», tenha direitos relativamente a outra pessoa, o «devedor» e um terceiro tenha a obrigação de satisfazer o direito do credor, ou ainda, se o terceiro tiver realizado a prestação devida em cumprimento dessa obrigação, a lei aplicável a esta obrigação do terceiro determina se este pode exercer, no todo ou em parte, os direitos do credor contra o devedor, segundo a lei que regula as suas relações.
2. A mesma regra aplica-se quando várias pessoas estão adstritas à mesma obrigação contratual e o credor tenha sido satisfeito por uma delas.

Artigo 14.º

Prova

1. A lei que regula o contrato, por força da presente convenção, aplica-se na medida em que, em matéria de obrigações contratuais, estabeleça presunções legais ou reparta o ónus da prova.
2. Os actos jurídicos podem ser provados mediante qualquer meio de prova admitido, quer pela lei do foro quer por uma das leis referidas no artigo 9.º, segundo a qual o acto seja formalmente válido, desde que a prova possa ser produzida desse modo no tribunal a que a causa foi submetida.

Artigo 15.º

Exclusão do reenvio

Por aplicação da lei de um país determinado pela presente convenção entende-se a aplicação das normas de direito em vigor nesse país, com exclusão das normas de direito internacional privado.

Artigo 16.º

Ordem pública

A aplicação de uma disposição da lei designada pela presente convenção só pode ser afastada se essa aplicação for manifestamente incompatível com a ordem pública do foro.

Artigo 17.º
Aplicação no tempo

A convenção aplica-se num Estado contratante aos contratos celebrados após a sua entrada em vigor nesse Estado.

Artigo 18.º
Interpretação uniforme

Na interpretação e aplicação das regras uniformes que antecedem, deve ser tido em conta o seu carácter internacional e a conveniência de serem interpretadas e aplicadas de modo uniforme.

Artigo 19.º
Ordenamentos jurídicos plurilegislativos

1. Sempre que um Estado englobe várias unidades territoriais, tendo cada uma as suas regras próprias em matéria de obrigações contratuais, cada unidade territorial é considerada como um país, para fins de determinação da lei aplicável por força da presente convenção.
2. Um Estado, em que diferentes unidades territoriais tenham as suas regras de direito próprias em matéria de obrigações contratuais, não será obrigado a aplicar a presente convenção aos conflitos de leis que respeitem exclusivamente a essas unidades territoriais.

Artigo 20.º

Primado do direito comunitário

A presente convenção não prejudica a aplicação das disposições que, em matérias especiais, regulam os conflitos de leis em matéria de obrigações contratuais e que são ou venham a ser estabelecidas em actos das instituições das Comunidades Europeias ou nas legislações nacionais harmonizadas em execução desses actos.

Artigo 21.º

Relações com outras convenções

A presente convenção não prejudica a aplicação das convenções internacionais de que um Estado contratante seja ou venha a ser parte.

Artigo 22.º

Reservas

1. Qualquer Estado contratante pode, no momento da assinatura, da ratificação, da aceitação ou da aprovação reservar-se o direito de não aplicar:

a) O n.º 1 do artigo 7.º;

b) O n.º 1, alínea e), do artigo 10.º

2. Qualquer Estado contratante pode igualmente, ao notificar a extensão da Convenção, nos termos do n.º 2 do artigo 27.º, fazer uma ou várias destas reservas, com efeito limitado aos territórios ou a alguns dos territórios abrangidos pela extensão.

3. Qualquer Estado contratante pode, em qualquer momento, retirar uma reserva que tenha feito; o efeito da reserva cessará no primeiro dia do terceiro mês do calendário após a notificação da retirada da reserva.

TÍTULO III DISPOSIÇÕES FINAIS

Artigo 23.º

1. Se um Estado contratante, após a data de entrada em vigor da presente convenção no que a ele se refere, desejar adoptar uma nova norma de conflito de leis relativamente a uma categoria especial de contratos abrangidos pela convenção, comunicará a sua intenção aos outros Estados signatários, através do secretário-geral do Conselho das Comunidades Europeias.

2. No prazo de seis meses a contar da data da comunicação feita ao secretário-geral, qualquer Estado signatário pode pedir àquele que organize consultas entre os Estados signatários de modo a chegarem a um acordo.

3. Se, nesse prazo, nenhum Estado signatário tiver pedido consultas ou se, nos dois anos seguintes à comunicação feita ao secretário-geral, não se tiver chegado a nenhum acordo no seguimento das consultas, o Estado contratante pode modificar o seu direito. As medidas tomadas por esse Estado serão levadas ao conhecimento dos outros Estados signatários, através do secretário-geral do Conselho das Comunidades Europeias.

Artigo 24.º

1. Se um Estado contratante, após a data de entrada em vigor da presente convenção no que a ele se refere, desejar ser parte numa convenção multilateral, cujo objecto principal ou um dos objectos principais seja o estabelecimento de normas de direito internacional privado relativamente a uma das matérias reguladas pela presente convenção, aplicar-se-á o procedimento previsto no artigo 23.º. Todavia, o prazo de dois anos, previsto no n.º 3 do artigo 23.º, será reduzido para um ano.

2. Não é necessário observar o procedimento previsto no número anterior se um Estado contratante ou uma das Comunidades Europeias já for parte na convenção multilateral ou se o seu objecto for a revisão de uma convenção de que o Estado interessado seja parte ou se se tratar de uma convenção concluída na âmbito dos Tratados que instituem as Comunidades Europeias.

Artigo 25.º

Se um Estado contratante considerar que a unificação realizada pela presente convenção é comprometida pela conclusão de acordos não previstos no n.º 1 do artigo 24.º, esse Estado pode pedir ao secretário-geral do Conselho das Comunidades Europeias que organize consultas entre os Estados signatários da presente convenção.

Artigo 26.º

Qualquer Estado contratante pode pedir a revisão da presente convenção. Nesse caso, será convocada uma conferência de revisão pelo presidente do Conselho das Comunidades Europeias.

Artigo 27.º

1. A presente convenção aplica-se ao território europeu dos Estados contratantes, incluindo a Gronelândia, e a todo o território da República Francesa.
2. Em derrogação do disposto no n.º1:
  - a) A presente convenção não se aplica às ilhas Faroé, salvo declaração em contrário de Reino da Dinamarca;
  - b) A presente convenção não se aplica aos territórios europeus situados fora do Reino Unido e cujas relações internacionais sejam asseguradas pelo Reino Unido, salvo declaração em contrário do Reino Unido em relação a qualquer um desses territórios;
  - c) A presente convenção não se aplica às Antilhas Neerlandesas, se o Reino dos Países Baixos fizer uma declaração nesse sentido.
3. Estas declarações podem ser feitas em qualquer momento mediante notificação ao secretário-geral do Conselho das Comunidades Europeias.
4. Os processos de recurso interpostos no Reino Unido de decisões proferidas por tribunais situados num dos territórios indicados na alínea b) do n.º 2 serão considerados como processos pendentes nesses tribunais.

Artigo 28.º

1. A presente convenção estará aberta à assinatura dos Estados partes no Tratado que institui a Comunidade Económica Europeia, a partir de 19 de Junho de 1980.
2. A presente convenção será ratificada, aceite ou aprovada pelos Estados signatários. Os instrumentos de ratificação, de aceitação ou de aprovação serão depositados junto do Secretariado-Geral do Conselho das Comunidades Europeias.

Artigo 29.º

1. A presente convenção entrará em vigor no primeiro dia do terceiro mês seguinte ao do depósito do sétimo instrumento de ratificação, de aceitação ou de aprovação.
2. A presente convenção entrará em vigor relativamente a cada Estado signatário que a ratifique, aceite ou aprove posteriormente, no primeiro dia do terceiro mês seguinte ao do depósito do seu instrumento de ratificação, de aceitação ou de aprovação.

Artigo 30.º

1. A presente convenção terá um período de vigência de dez anos a partir da data da sua entrada em vigor, nos termos do n.º 1 do artigo 29.º, mesmo relativamente aos Estados em que entre posteriormente em vigor.
2. A convenção será renovada tacitamente de cinco em cinco anos, salvo denúncia.
3. A denúncia deve ser notificada, pelo menos, seis meses antes de decorrido o prazo de dez anos ou de cinco anos, conforme o caso, ao secretário-geral do Conselho das Comunidades Europeias. A denúncia pode ser limitada a um dos territórios a que a convenção se tenha tornado extensiva, por aplicação do n.º 2 do artigo 27.º
4. A denúncia só terá efeito em relação ao Estado que a tenha notificado. A convenção manter-se-á em vigor relativamente aos outros Estados contratantes.

Artigo 31.º

O secretário-geral do Conselho das Comunidades Europeias notificará os Estados partes no Tratado que institui a Comunidade Económica Europeia:

- a) Das assinaturas;
- b) Do depósito de qualquer instrumento de ratificação, de aceitação ou de aprovação;
- c) Da data de entrada em vigor da presente convenção;
- d) Das comunicações feitas em aplicação dos artigos 23.º, 24.º, 25.º, 26.º, 27.º e 30.º;
- e) Das reservas e das retiradas de reservas referidas no artigo 22.º

Artigo 32.º

O protocolo anexo à presente convenção faz dela parte integrante.

Artigo 33.º

A presente convenção, redigida num único exemplar nas línguas alemã dinamarquesa, francesa, inglesa, irlandesa, italiana e neerlandesa, fazendo fé qualquer dos textos, será depositada nos arquivos do Secretariado-Geral do Conselho das Comunidades Europeias. O secretário-geral remeterá uma cópia autenticada da presente convenção a cada um dos Governos dos Estados signatários.

PROTOCOLO

As altas partes contratantes acordaram na disposição seguinte que vem anexa à convenção.

Em derrogação do disposto na convenção, a Dinamarca pode manter em aplicação o disposto no artigo 169.º da «Soloven» (legislação marítima) respeitante à lei aplicável em matéria de transporte de mercadorias por via marítima e pode modificar esta disposição sem ter de observar o procedimento previsto no artigo 23.º da convenção.

DECLARAÇÃO COMUM

Aquando da assinatura da Convenção sobre a lei aplicável às obrigações contratuais os governos do Reino da Bélgica, do Reino da Dinamarca, da República Italiana, do Grão-Ducado do Luxemburgo, do Reino dos Países Baixos e do Reino Unido da Grã-Bretanha e da Irlanda do Norte,

- I. PREOCUPADOS em evitar, tanto quanto possível, a dispersão das normas de conflitos de leis entre múltiplos instrumentos e as divergências entre estas normas, desejam que as instituições das Comunidades Europeias, no exercício das suas competências, com base nos Tratados que as instituiu, se esforcem, sempre que necessário, por adoptar normas de conflitos que estejam, tanto quanto possível, em concordância com as da convenção;
- II. DECLARAM a sua intenção de proceder, imediatamente após a assinatura da convenção e enquanto não estão vinculados pelo artigo 24.º da convenção, a consultas recíprocas no caso de um dos Estados signatários desejar ser parte numa convenção à qual se aplicaria o procedimento previsto no referido artigo;
- III. CONSIDERANDO a contribuição da Convenção sobre a lei aplicável às obrigações contratuais para a unificação das normas de conflitos nas Comunidades Europeias, expressam a opinião de que qualquer Estado que se torne membro das Comunidades Europeias deveria aderir a esta convenção.

КОНВЕНЦИЯ
ОТНОСНО ПРИСЪЕДИНЯВАНЕТО НА РЕПУБЛИКА АВСТРИЯ,
РЕПУБЛИКА ФИНЛАНДИЯ И КРАЛСТВО ШВЕЦИЯ
КЪМ КОНВЕНЦИЯТА ЗА ПРИЛОЖИМОТО ПРАВО
КЪМ ДОГОВОРНИТЕ ЗАДЪЛЖЕНИЯ,
ОТКРИТА ЗА ПОДПИСВАНЕ В РИМ НА 19 ЮНИ 1980 ГОДИНА,
И КЪМ ПЪРВИЯ И ВТОРИЯ ПРОТОКОЛ
ЗА ТЪЛКУВАНЕТО Й ОТ СЪДА НА ЕВРОПЕЙСКИТЕ ОБЩНОСТИ

ВИСОКОДОГОВАРЯЩИТЕ СТРАНИ ПО ДОГОВОРА ЗА СЪЗДАВАНЕ НА
ЕВРОПЕЙСКАТА ОБЩНОСТ,

КАТО ОТЧИТАТ, че Република Австрия, Република Финландия и Кралство Швеция, като стават членове на Европейския съюз са поели ангажимента да се присъединят към Конвенцията за приложимото право към договорните задължения, открита за подписване в Рим на 19 юни 1980 г. и към Първия и Втория протокол за тълкуването ѝ от Съда на Европейските общности,

СЕ СПОРАЗУМЯХА ЗА СЛЕДНОТО:

ДЯЛ I

Общи разпоредби

Член 1

Република Австрия, Република Финландия и Кралство Швеция се присъединяват с настоящото към:

- а) Конвенцията за приложимото право към договорните задължения, открита за подписване в Рим на 19 юни 1980 г., наричана по-нататък „Конвенцията от 1980 г.“, във вида, който има тя след включването на всички корекции и изменения, направени в нея от:
- Конвенцията, подписана в Люксембург на 10 април 1984 г., наричана по-нататък „Конвенцията от 1984 г.“, относно присъединяването на Република Гърция към Конвенцията за приложимото право към договорните задължения,
  - Конвенцията, подписана във Фуншал на 18 май 1992 г. наричана по-нататък „Конвенцията от 1992 г.“, относно присъединяването на Кралство Испания и Португалската република към Конвенцията за приложимото право към договорните задължения;

- б) Първият протокол, подписан на 19 декември 1988 г., наричан по-нататък „Първия протокол от 1988 г.“, за тълкуването от Съда на Европейските общности на Конвенцията за приложимото право към договорните задължения;
- в) Вторият протокол, подписан на 19 декември 1988 г., наричан по-нататък „Втория протокол от 1988 г.“, предоставящ на Съда на Европейските общности определени правомощия за тълкуване на Конвенцията за приложимото право към договорните задължения.

ДЯЛ II

Корекции в Протокола, приложен към Конвенцията от 1980 г.

Член 2

Протоколът, приложен към Конвенцията от 1980 г., се заменя със следното:

„Независимо от разпоредбите на Конвенцията, Дания, Швеция и Финландия могат да запазят националните разпоредби относно приложимото право към въпросите свързани с превоза на товари по море и могат да ги изменят без да следват процедурата, предвидена в член 23 от Римската Конвенция. Приложимите в тази връзка национални разпоредби са следните:

- в Дания, параграфи 252 и 321 (3) и (4) на " Soelov " (морски закон),
- в Швеция, глава 13, член 2, параграфи 1 и 2, и глава 14, член 1, параграф 3, на „sjoelagen“ (морски закон),
- във Финландия, глава 13, член 2, параграфи 1 и 2, и глава 14, член 1, параграф 3, на „merilaki“/„sjoelagen“ (морски закон).“

ДЯЛ III
Корекции в Първия протокол от 1988 г.

Член 3

В член 2, буква а) от Първия протокол от 1988 г. се създават следните тирета:

а) между десетото и единадесетото тире:

„– в Австрия:

Oberste Gerichtshof, Verwaltungs-gerichtshof и Verfassungsgerichtshof;“;

б) между единадесетото и дванадесетото тире:

„– във Финландия:

korkein oikeus/hoegsta domstolen, korkein hallinto-oikeus/hoegsta
foervaltningsdomstolen, markkinatuomioistuin/marknadsdomstolen и
tyoetuomioistuin/arbetsdomstolen,

– в Швеция:

Hoegsta domstolen, Regeringsraetten, Arbetsdomstolen и Marknadsdomstolen,“.

ДЯЛ IV

Заключителни разпоредби

Член 4

1. Генералният секретар на Съвета на Европейския съюз изпраща заверено копие на Конвенцията от 1980 г., Конвенцията от 1984 г., Първия протокол от 1988 г., Втория протокол от 1988 г., и Конвенцията от 1992 г. на английски, гръцки, датски, ирландски, испански, италиански, немски, нидерландски, португалски и френски език на правителствата на Република Австрия, Република Финландия и Кралство Швеция.

2. Текстът на Конвенцията от 1980 г., Конвенцията от 1984 г., Първия протокол от 1988 г., Втория протокол от 1988 г. и Конвенцията от 1992 г. на фински и шведски език са автентични при същите условия като останалите текстове на Конвенцията от 1980 г., Конвенцията от 1984 г., Първия протокол от 1988 г., Втория протокол от 1988 г. и Конвенцията от 1992 г.

Член 5

Настоящата конвенция се ратифицира от подписалите държави. Ратификационните инструменти се депозират пред Генералния секретар на Съвета на Европейския съюз.

Член 6

1. Настоящата конвенция влиза в сила между ратифициралите я държави на първия ден от третия месец след депозирането на последния ратификационен инструмент от Република Австрия, Република Финландия или Кралство Швеция и една договаряща държава, която е ратифицирала Конвенцията за приложимото право към договорните задължения.

2. Настоящата конвенция влиза в сила за всяка договаряща държава, която впоследствие я ратифицира, на първия ден от третия месец след депозирането на нейния ратификационен инструмент.

Член 7

Генералният секретар на Съвета на Европейския съюз нотифицира подписалите държави относно:

- а) депозирането на всеки ратификационен инструмент;
- б) датите на влизането в сила на настоящата конвенция за договарящите държави.

Член 8

Настоящата конвенция, съставена в единствен оригинал на английски, гръцки, датски, ирландски, испански, италиански, немски, нидерландски, португалски, фински, френски и шведски език, всичките 12 текста еднакво автентични, се депозира в архивите на Генералния секретариат на Съвета на Европейския съюз. Генералният секретар изпраща заверено копие на правителството на всяка подписваща държава.

СЪВМЕСТНА ДЕКЛАРАЦИЯ

Високодоговарящите страни разгледаха условията на Протокола приложен към Римската Конвенция от 1980 г., изменена с Конвенцията за присъединяване на република Австрия, Република Финландия и Кралство Швеция към Конвенцията от 1980 г. и към Първия и Втория протокол от 1988 г.,

отбелязват че Дания, Швеция и Финландия декларират готовността си да разгледат степента до която ще могат да гарантират, че всяко бъдещо изменение, касаещо тяхното национално право, приложимо към въпросите свързани с превоза на товари по море се съобразява с процедурата, предвидена в член 23 от Римската Конвенция от 1980 г.

КОНВЕНЦИЯ
ОТНОСНО ПРИСЪЕДИНЯВАНЕТО НА ЧЕШКАТА РЕПУБЛИКА,
РЕПУБЛИКА ЕСТОНИЯ,
РЕПУБЛИКА КИПЪР, РЕПУБЛИКА ЛАТВИЯ,
РЕПУБЛИКА ЛИТВА, РЕПУБЛИКА УНГАРИЯ,
РЕПУБЛИКА МАЛТА, РЕПУБЛИКА ПОЛША,
РЕПУБЛИКА СЛОВЕНИЯ И СЛОВАШКАТА РЕПУБЛИКА
КЪМ КОНВЕНЦИЯТА ЗА ПРИЛОЖИМОТО
ПРАВО КЪМ ДОГОВОРНИТЕ ЗАДЪЛЖЕНИЯ,
ОТКРИТА ЗА ПОДПИСВАНЕ В РИМ НА 19 ЮНИ 1980 ГОДИНА,
И КЪМ ПЪРВИЯ И ВТОРИЯ ПРОТОКОЛ
ЗА НЕЙНОТО ТЪЛКУВАНЕ ОТ
СЪДА НА ЕВРОПЕЙСКИТЕ ОБЩНОСТИ

ВИСОКОДОГОВАРЯЩИТЕ СТРАНИ ПО ДОГОВОРА ЗА СЪЗДАВАНЕ НА
ЕВРОПЕЙСКАТА ОБЩНОСТ,

КАТО ИМАТ ПРЕДВИД Акта относно условията на присъединяване на Чешката република, Република Естония, Република Кипър, Република Латвия, Република Литва, Република Унгария, Република Малта, Република Полша, Република Словения и Словашката република и промените в Учредителните договори на Европейския съюз, и по-специално член 5, параграф 2 от него,

КАТО ПРИПОМНЯТ, че ставайки членове на Европейския съюз, новите държави-членки се задължиха да се присъединят към Конвенцията за приложимото право към договорните задължения, открита за подписване в Рим на 19 юни 1980 година и към Първия и Втория протокол за нейното тълкуване от Съда на Европейските общности, изменени с Конвенцията, подписана в Люксембург на 10 април 1984 г., относно присъединяването на Република Гърция, Конвенцията, подписана във Фуншал на 18 май 1992 г. относно присъединяването на Кралство Испания и Португалската република, и Конвенцията, подписана в Брюксел на 29 ноември 1996 г., относно присъединяването на Република Австрия, Република Финландия и Кралство Швеция,

СЕ СПОРАЗУМЯХА ЗА СЛЕДНОТО:

ДЯЛ I

ОБЩИ РАЗПОРЕДБИ

ЧЛЕН 1

Чешката република, Република Естония, Република Кипър, Република Латвия, Република Литва, Република Унгария, Република Малта, Република Полша, Република Словения и Словашката република се присъединяват към:

- а) Конвенцията за приложимото право към договорните задължения, открита за подписване в Рим на 19 юни 1980 година, наричана по-нататък „Конвенцията от 1980 г.“, във вида, който има след внасянето на промените и измененията в нея, направени с:
- Конвенцията, подписана в Люксембург на 10 април 1984 г., наричана по-нататък „Конвенцията от 1984 г.“, относно присъединяването на Република Гърция към Конвенцията за приложимото право към договорните задължения,
  - Конвенцията, подписана във Фуншал на 18 май 1992 г., наричана по-нататък „Конвенцията от 1992 г.“, относно присъединяването на Кралство Испания и Португалската република към Конвенцията за приложимото право към договорните задължения,

- Конвенцията, подписана в Брюксел на 29 ноември 1996 г., наричана по-нататък „Конвенцията от 1996 г.“, относно присъединяването на Република Австрия, Република Финландия и Кралство Швеция към Конвенцията за приложимото право към договорните задължения;

- б) Първият протокол, подписан на 19 декември 1988 г., наричан по-нататък „Първия протокол от 1988 г.“, за тълкуването от Съда на Европейските общности на Конвенцията за приложимото право към договорните задължения, във вида, който има след внасянето на промените и измененията, направени с Конвенцията от 1992 г. и Конвенцията от 1996 г.;

- в) Вторият протокол, подписан на 19 декември 1988 г., наричан по-нататък „Втория протокол от 1988 г.“, предоставящ на Съда на Европейските общности определени правомощия за тълкуване на Конвенцията за приложимото право към договорните задължения.

ДЯЛ II

ПРОМЕНИ В ПЪРВИЯ ПРОТОКОЛ ОТ 1988 Г.

ЧЛЕН 2

В член 2, буква а) се създават следните тирета:

а) между първото и второто тире:

"– в Чешката република:

Nejvyšší soud České republiky

Nejvyšší správní soud"

б) между третото и четвъртото тире:

"– в Естония:

Riigikohus"

в) между осмото и деветото тире:

"– в Кипър:

Ανώτατο Δικαστήριο

– в Латвия:

Augstākās Tiesas Senāts

– в Литва:

Lietuvos Aukščiausiasis Teismas

Lietuvos vyriausiasis administracinis teismas"

г) между деветото и десетото тире:

"– в Унгария:

Legfelsőbb Bíróság

– в Малта:

Qorti ta' l-Appell"

д) между единадесетото и дванадесетото тире:

"– в Полша:

Sąd Najwyższy

Naczelny Sąd Administracyjny"

е) между дванадесетото и тринадесетото тире:

"– в Словения:

Ustavno sodišče Republike Slovenije

Vrhovno sodišče Republike Slovenije

– в Словакия:

Najvyšší súd Slovenskej republiky"

ДЯЛ III

ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

ЧЛЕН 3

1. Генералният секретар на Съвета на Европейския съюз изпраща заверено копие от Конвенцията от 1980 г., Конвенцията от 1984 г., Първият протокол от 1988 г., Вторият протокол от 1988 г., Конвенцията от 1992 г. и Конвенцията от 1996 г. на английски, гръцки, датски, ирландски, испански, италиански, немски, нидерландски, португалски, фински, френски и шведски език на правителствата на Чешката република, Република Естония, Република Кипър, Република Латвия, Република Литва, Република Унгария, Република Малта, Република Полша, Република Словения и Словашката република.

2. Текстът на Конвенцията от 1980 г., Конвенцията от 1984 г., Първият протокол от 1988 г., Вторият протокол от 1988 г., Конвенцията от 1992 г. и Конвенцията от 1996 г. на естонски, латвийски, литовски, малтийски, полски, словашки, словенски, унгарски и чешки език е автентичен при същите условия като останалите текстове на Конвенцията от 1980 г., Конвенцията от 1984 г., Първия протокол от 1988 г., Втория протокол от 1988 г., Конвенцията от 1992 г. и Конвенцията от 1996 г.

ЧЛЕН 4

Настоящата конвенция се ратифицира от подписалите държави. Ратификационните инструменти се депозират пред Генералния секретар на Съвета на Европейския съюз.

ЧЛЕН 5

1. Настоящата конвенция влиза в сила между държавите, които са я ратифицирали, на първия ден от третия месец след депозирането на втория ратификационен инструмент.

2. След това настоящата конвенция влиза в сила за всяка подписала държава, която впоследствие я ратифицира, на първия ден от третия месец след депозирането на нейния ратификационен инструмент.

ЧЛЕН 6

Генералният секретар на Съвета на Европейския съюз нотифицира подписалите държави за:

- а) депозирането на всеки ратификационен инструмент;
- б) датите на влизането в сила на настоящата конвенцията за договарящите държави.

ЧЛЕН 7

Настоящата конвенция, съставена в единствен оригинал на английски, гръцки, датски, естонски, ирландски, испански, италиански, латвийски, литовски, малтийски, немски, нидерландски, полски, португалски, словашки, словенски, унгарски, фински, френски, чешки и шведски език, всичките 21 текста еднакво автентични, се депозира в архивите на Генералния секретариат на Съвета на Европейския съюз. Генералният секретар изпраща заверено копие на правителството на всяка подписала държава.

CONVENȚIA
PRIVIND LEGEA APLICABILĂ OBLIGAȚIILOR CONTRACTUALE, DESCHISĂ SPRE
SEMNARE LA ROMA LA 19 IUNIE 1980

PREAMBUL

ÎNALTELE PĂRȚI CONTRACTANTE la Tratatul de instituire a Comunității Economice Europene,

PREOCUPAȚI să continue, în domeniul dreptului internațional privat, activitatea de unificare juridică deja întreprinsă în cadrul Comunității, în special în ceea ce privește competența instanțelor și executarea hotărârilor,

DORIND să instituie norme uniforme cu privire la legea aplicabilă obligațiilor contractuale,

CONVIN DUPĂ CUM URMEAZĂ:

TITLUL I

DOMENIUL DE APLICARE A CONVENȚIEI

ARTICOLUL 1

Domeniul de aplicare a convenției

- (1) Normele din prezenta convenție se aplică obligațiilor contractuale în toate situațiile în care există un conflict de legi.
- (2) Dispozițiile prezentei convenții nu se aplică:
  - (a) statutului și capacității persoanelor fizice, fără a aduce atingere articolului 11;

(b) obligațiilor contractuale privind:

— testamentele și succesiunile;

— drepturile patrimoniale ce decurg din regimuri matrimoniale;

— drepturilor și obligațiilor ce decurg din relațiile de familie, părintești, de căsătorie sau de alianță, inclusiv obligațiile de întreținere în privința copiilor nelegitimi;

(c) obligațiilor născute din cambii, cecuri, bilete la ordin, precum și alte instrumente negociabile, în măsura în care obligațiile născute din aceste alte instrumente negociabile derivă din caracterul lor negociabil;

(d) convențiilor de arbitraj și celor de alegere a instanței competente;

(e) chestiunilor reglementate de dreptul societăților și altor persoane juridice, înregistrate sau nu, cum sunt constituirea, prin înregistrare sau în alt mod, capacitatea juridică, funcționarea internă și dizolvarea societăților și altor persoane juridice, înregistrate sau nu, precum și răspunderea personală juridică a administratorilor sau membrilor acestora pentru obligațiile societății sau persoanei juridice;

(f) capacității unui administrator de a angaja față de terți persoana pe seama căreia acționează sau capacității unui organ al unei societăți sau al unei persoane juridice, înregistrate sau nu, de a angaja față de terți această societate sau persoană juridică;

(g) constituirii trusturilor, relațiilor pe care acestea le creează între cei care le compun, administratorii trusturilor și beneficiari;

(h) mijloacelor de probă și procedurii, fără a aduce atingere articolului 14.

(3) Normele din prezenta convenție nu se aplică contractelor de asigurare care acoperă riscurile situate pe teritoriile statelor membre ale Comunității Economice Europene. Pentru a determina dacă un risc este situat pe aceste teritorii, instanța aplică legislația sa națională.

(4) Alineatul precedent nu se aplică contractelor de reasigurare.

ARTICOLUL 2

Aplicarea legii statelor care nu sunt state contractante

Orice lege desemnată prin prezenta convenție se aplică indiferent dacă această lege este sau nu cea a unui stat contractant.

TITLUL II

NORME UNIFORME

ARTICOLUL 3

Libertatea de alegere

(1) Contractul este guvernat de legea aleasă de către părți. Această alegere trebuie să fie expresă sau să rezulte, cu un grad rezonabil de certitudine, din condițiile contractuale sau din împrejurările cauzei. Prin alegerea lor, părțile pot desemna legea aplicabilă întregului contract sau numai unei părți din acesta.

(2) Părțile pot conveni, în orice moment, să supună contractul altei legi decât cea care îl guverna anterior, fie în baza unei alegeri anterioare în temeiul prezentului articol, fie în temeiul altor dispoziții ale prezentei convenții. Orice modificare efectuată de către părți cu privire la legea aplicabilă, care intervine ulterior încheierii contractului, nu aduce atingere valabilității formale a contractului în sensul articolului 9 și nu afectează în mod negativ drepturilor terților.

(3) Alegerea de către părți a unei legi străine, indiferent dacă este însoțită sau nu de alegerea unei instanțe străine, nu aduce atingere, în cazul în care toate celelalte elemente relevante ale situației sunt legate la momentul acestei alegeri de o singură țară, aplicării normelor de la care legea țării respective nu permite derogare prin contract, denumite în continuare „norme imperative”.

(4) Existența și valabilitatea consimțământului părților cu privire la alegerea legii aplicabile se determină în conformitate cu dispozițiile articolelor 8, 9 și 11.

ARTICOLUL 4

Legea aplicabilă în absența alegerii

(1) În măsura în care legea aplicabilă contractului nu a fost aleasă în conformitate cu articolul 3, contractul este supus legii țării cu care acesta prezintă cele mai strânse legături. Cu toate acestea, dacă o parte a contractului poate fi separată de restul contractului și prezintă o legătură mai strânsă cu o altă țară, legea acestei alte țări se va putea aplica, prin excepție, acestei părți din contract.

(2) Sub rezerva dispozițiilor alineatului (5), contractul este prezumat a avea legături mai strânse cu țara în care partea care trebuie să execute prestația caracteristică acelu contract își are reședința obișnuită, sau în cazul unei societăți sau unei alte persoane juridice, înregistrate sau nu, sediul central. Cu toate acestea, dacă contractul este încheiat în exercitarea activității profesionale a acestei părți, țara în cauză este aceea cea în care este situat sediu său principal sau țara în care este situat locul de desfășurare a activității la care trebuie executată prestația, în cazul în care, în conformitate cu contractul, prestația trebuie executată printr-un alt loc de desfășurare a activității decât sediul principal.

(3) Fără a aduce atingere dispozițiilor alineatului (2) al prezentului articol, în măsura în care contractul are ca obiect un drept real imobiliar sau un drept de folosință asupra unui bun imobil, contractul în cauză este prezumat a avea legăturile cele mai strânse cu țara unde este situat imobilul.

(4) Contractul de transport de mărfuri nu face obiectul prezumției de la alineatul (2). În cazul unui astfel de contract, dacă țara în care transportatorul își are sediul principal în momentul încheierii contractului este aceeași cu cea unde este situat locul de încărcare sau de descărcare sau sediul principal al expeditorului, contractul este prezumat ca având legăturile cele mai strânse cu țara respectivă. La aplicarea prezentului alineat, contractele pentru curse charter pentru o singură călătorie sau alte contracte sunt considerate contracte de transport de mărfuri dacă au ca obiect principal efectuarea unui transport de mărfuri.

(5) Alineatul (2) nu se aplică dacă prestația caracteristică nu poate fi determinată iar prezumțiile de la alineatele (2), (3) și (4) sunt înlăturate dacă din ansamblul circumstanțelor cauzei reiese că acel contract prezintă legături mai strânse cu o altă țară.

ARTICOLUL 5

Anumite contracte încheiate de consumatori

(1) Prezentul articol se aplică contractelor care au ca obiect furnizarea unde mărfuri sau servicii unei persoane (consumatorul), pentru o folosință care poate fi considerată ca nefăcând parte din activitatea sa profesională, precum și contractelor de acordare a unui credit în acest scop.

(2) Sub rezerva dispozițiilor articolului 3, alegerea de către părți a legii aplicabile nu poate avea ca rezultat privarea consumatorului de protecția care îi este asigurată prin normele imperative ale legii țării în care acesta își are reședința obișnuită:

— dacă încheierea unui contract a fost precedată în această țară de o ofertă specifică adresată consumatorului sau de publicitate și dacă acel consumator a îndeplinit în această țară toate formalitățile necesare în ceea ce îl privește pentru încheierea contractului sau

— dacă co-contractantul consumatorului sau reprezentantul acestuia a primit comanda consumatorului în această țară sau

— dacă contractul este o vânzare de mărfuri și consumatorul a călătorit din acea țară într-o țară străină în care a emis comanda, cu condiția ca această călătorie a consumatorului să fi fost organizată de către vânzător în scopul de a determina consumatorul să cumpere.

(3) Sub rezerva dispozițiilor articolului 4 și în absența unei alegeri în conformitate cu articolul 3, contractele cărora li se aplică prezentul articol sunt supuse legii țării în care consumatorul își are reședința obișnuită, dacă sunt încheiate în împrejurările descrise la alineatul (2) al prezentului articol.

(4) Prezentul articol nu se aplică:

(a) contractelor de transport;

(b) contractelor de prestări de servicii, în cazul în care serviciile urmează să fie prestate consumatorului exclusiv într-o altă țară decât cea în care consumatorul își are reședința obișnuită.

(5) Sub rezerva dispozițiilor alineatului (4), prezentul articol se aplică contractului care oferă, pentru un preț global, prestații combinate de transport și cazare.

ARTICOLUL 6

Contractele individuale de muncă

(1) Sub rezerva dispozițiilor articolului 3, într-un contract de muncă alegerea de către părți a legii aplicabile nu poate avea ca rezultat privarea angajatului de protecția care îi este asigurată prin normele imperative ale legii care ar fi aplicabilă în absența alegerii, în temeiul alineatului (2).

(2) Sub rezerva dispozițiilor articolului 4 și în absența unei alegeri în conformitate cu articolul 3, contractul de muncă este supus:

(a) legii țării în care angajatul își desfășoară în mod obișnuit munca în executarea contractului, chiar dacă este angajat cu titlu temporar în altă țară sau

(b) dacă angajatul nu își desfășoară în mod obișnuit munca într-o singură țară, legii țării în care este situat sediul prin care a fost angajat;

cu excepția cazului în care reiese din ansamblul împrejurărilor că acel contract de muncă prezintă legături mai strânse cu o altă țară, caz în care contractul este supus legii acelei țări.

ARTICOLUL 7

Normele imperative

(1) La aplicarea, în temeiul prezentei convenții, a legii unei anumite țări, pot fi recunoscute efectele normelor imperative ale legii altei țări cu care situația prezintă o legătură strânsă dacă și în măsura în care, în temeiul dreptului acestei din urmă țări, normele respective trebuie aplicate indiferent care este legea aplicabilă contractului. Pentru a se decide dacă pot fi recunoscute efectele acestor norme imperative, se va ține cont de natura acestora, de scopul acestora, precum și de consecințele care decurg din aplicarea sau neaplicarea lor.

(2) Nicio dispoziție din prezenta convenție nu poate limita aplicarea normelor legii instanței, în cazul în care aceste norme sunt imperative indiferent care este legea aplicabilă, în rest, contractului.

ARTICOLUL 8

Valabilitatea materială

(1) Existența și valabilitatea contractului sau a unei condiții contractuale se determină pe baza legii care ar fi aplicabilă contractului sau condiției respective, în temeiul prezentei convenții, dacă contractul sau condiția ar fi valabile.

(2) Cu toate acestea, o parte se poate întemeia pe legea țării în care își are reședința obișnuită pentru a stabili lipsa consimțământului său, dacă din împrejurări reiese că nu ar fi rezonabil să se determine efectele comportamentului său în conformitate cu legea precizată la alineatul precedent.

ARTICOLUL 9

Valabilitatea formală

(1) Un contract încheiat între persoane care se află în aceeași țară este formal valabil dacă respectă cerințele de formă prevăzute de legea căreia îi este supus în temeiul prezentei convenții sau cerințele de formă prevăzute de legea țării în care a fost încheiat.

(2) Un contract încheiat între persoane care se află în țări diferite este formal valabil dacă respectă cerințele de formă prevăzute de legea căreia îi este supus în temeiul prezentei convenții sau cerințele de formă prevăzute de legea uneia dintre țările respective.

(3) În cazul în care contractul este încheiat prin reprezentant, țara în care acționează reprezentantul este cea care se ia în considerare în sensul aplicării alineatelor (1) și (2).

(4) Un act menit să producă efecte juridice cu privire la un contract existent sau preconizat este formal valabil dacă respectă cerințele de formă prevăzute de legea căreia îi este supus sau îi va fi supus contractul în temeiul prezentei convenții sau legea țării în care a fost încheiat actul respectiv.

(5) Dispozițiile alineatelor precedente nu se aplică contractelor care intră sub incidența articolului 5, încheiate în împrejurările descrise la articolul 5 alineatul (2). Valabilitatea formală a unor astfel de contracte este reglementată de legea țării în care consumatorul își are reședința obișnuită.

(6) Sub rezerva alineatelor (1) – (4) ale prezentului articol, un contract care are ca obiect un drept real imobiliar sau un drept de folosință asupra unui bun imobil este supus în ceea ce privește forma normelor imperative ale legii țării în care este situat bunul imobil, dacă prin legea respectivă aceste cerințe se impun indiferent care este locul încheierii contractului și indiferent care este legea care reglementează pe fond contractul.

ARTICOLUL 10

Domeniul de aplicare a legii contractului

(1) Legea aplicabilă contractului în temeiul articolelor 3 - 6 și 12 din prezenta convenție reglementează în special:

(a) interpretarea;

(b) executarea obligațiilor;

(c) în limitele competenței conferite instanței prin legea sa procedurală, urmările încălcării contractului, inclusiv evaluarea prejudiciului în măsura în care este reglementată de norme de drept;

(d) diferitele moduri de stingere a obligațiilor, precum și prescripția și decăderea;

(e) consecințele nulității contractului.

(2) În ceea ce privește modalitățile de executare și măsurile care trebuie luate în cazul executării defectuoase, se va ține seama de legea țării în care are loc executarea.

ARTICOLUL 11

Incapacitatea

Într-un contract încheiat între persoane care se află în aceeași țară, o persoană fizică care este capabilă în temeiul legii acestei țări poate invoca incapacitatea sa care decurge dintr-o altă lege numai dacă, în momentul încheierii contractului, co-contractantul cunoștea această incapacitate sau dacă nu o cunoștea ca urmare a neglijenței sale.

ARTICOLUL 12

Cesiunea de creanță

(1) Obligațiile între cedentul și cesionarul unei creanțe sunt reglementate de legea care, în temeiul prezentei convenții, este aplicabilă contractului dintre aceștia.

(2) Legea care reglementează creanța cedată determină caracterul cesionabil al acesteia, raporturile între cesionar și debitor, condițiile de opozabilitate a cesiunii debitorului și caracterul liberator al prestației executate de către debitor.

ARTICOLUL 13

Subrogația

(1) Dacă o persoană („creditorul”), are o creanță contractuală față de o altă persoană („debitorul”) și dacă un terț are obligația de a satisface creanța față de creditor sau a satisfăcut în fapt această creanță, legea care reglementează obligația terțului de a satisface creanța față de creditor determină dacă terțul este îndreptățit să exercite, în tot sau în parte, împotriva debitorului drepturile pe care le avea creditorul în temeiul legii aplicabile raporturilor dintre aceștia.

(2) Aceeași normă se aplică dacă mai multor persoane le revine aceeași obligație contractuală iar creanța a fost satisfăcută față de creditor de către una dintre aceste persoane.

ARTICOLUL 14

Sarcina probei

(1) Legea care reglementează contractul în temeiul prezentei convenții se aplică în măsura în care, în materie de obligații contractuale, stabilește prezumții legale sau atribuie sarcina probei.

(2) Contractele sau actele menite să producă efecte juridice pot fi dovedite prin orice mijloc de probă admis fie de legea instanței, fie de una dintre legile menționate la articolul 9, în temeiul căreia actul este valabil în ceea ce privește forma, cu condiția ca astfel de mijloace de probă să fie admisibile în fața instanței sesizate.

ARTICOLUL 15

Excluderea trimiterii

În cazul în care prezenta convenție dispune aplicarea legii unei țări, prin legea acestei țări se înțeleg normele de drept în vigoare în această țară cu excepția normelor de drept internațional privat.

ARTICOLUL 16

Ordinea publică

Aplicarea unei norme a legii oricărei țări desemnată prin prezenta convenție nu poate fi înlăturată decât dacă această aplicare este vădit incompatibilă cu ordinea publică în sensul legii instanței.

ARTICOLUL 17

Neretroactivitatea

Prezenta convenție se aplică contractelor încheiate într-un stat contractant după data la care prezenta convenție a intrat în vigoare în raport cu statul respectiv.

ARTICOLUL 18

Interpretarea uniformă

În interpretarea și aplicarea norme uniforme de mai sus, se ține seama de caracterul lor internațional și de oportunitatea atingerii unui nivel uniform de interpretare și aplicare a acestora.

ARTICOLUL 19

State cu mai multe sisteme juridice

(1) În cazul în care un stat cuprinde mai multe unități teritoriale fiecare dintre acestea având norme de drept proprii în materie de obligații contractuale, pentru a determina legea aplicabilă în temeiul prezentei convenții, fiecare unitate teritorială este considerată o țară.

(2) Un stat în care diferite unități teritoriale au propriile lor norme de drept în materie de obligații contractuale nu este obligat să aplice prezenta convenție conflictelor de legi care intervin numai între sisteme juridice ale acestor unități teritoriale.

ARTICOLUL 20

Supremația dreptului comunitar

Prezenta convenție nu aduce atingere aplicării dispozițiilor care stabilesc, pentru anumite chestiuni specifice, normele referitoare la conflictele de legi în materie de obligații contractuale și care sunt sau vor fi cuprinse în acte ale instituțiilor Comunităților Europene sau în legislațiile naționale armonizate în cadrul punerii în aplicare a unor asemenea acte.

ARTICOLUL 21

Raporturile cu alte convenții

Prezenta convenție nu aduce atingere aplicării convențiilor internaționale la care un stat contractant este sau devine parte.

ARTICOLUL 22

Rezerve

(1) Orice stat contractant poate, la momentul semnării, al ratificării, al acceptării sau al aprobării, să își rezerve dreptul de a nu aplica:

- (a) dispozițiile articolului 7 alineatul (1);
- (b) dispozițiile articolului 10 alineatul (1) litera (e).

(2) Orice stat contractant poate de asemenea, la notificarea unei extinderi a convenției în conformitate cu articolul 27 alineatul (2), să formuleze una sau mai multe asemenea rezerve cu efect limitat la teritoriile vizate de extindere sau la unele dintre aceste teritorii.

(3) Orice stat contractant poate retrage în orice moment o rezervă; rezerva încetează să producă efecte în prima zi a celei de-a treia luni calendaristice după notificarea retragerii.

TITLUL III

DISPOZIȚII FINALE

ARTICOLUL 23

(1) Dacă, după data intrării în vigoare a prezentei convenții în raport cu un stat contractant, acesta dorește să adopte o nouă normă de conflict de legi pentru o anumită categorie de contracte care intră în domeniul de aplicare al prezentei convenții, statul în cauză comunică intenția sa celorlalte state semnatare prin intermediul Secretarului General al Consiliului Comunităților Europene.

(2) În termen de 6 luni de la comunicarea către secretarul general, orice stat semnatar poate solicita acestuia să organizeze consultări între statele semnatare în vederea ajungerii la un acord.

(3) Dacă în acest termen, niciun stat semnatar nu a solicitat consultări sau dacă, în termen de doi ani de la comunicarea către secretarul general, nu a rezultat niciun acord în urma consultărilor, statul contractant în cauză poate modifica legislația sa în modul indicat. Măsurile luate de statul în cauză sunt aduse la cunoștința celorlalte state semnatare prin intermediul Secretarului General al Consiliului Comunităților Europene.

ARTICOLUL 24

(1) Dacă după data intrării în vigoare a prezentei convenții în raport cu un stat contractant, acesta dorește să devină parte a unei convenții multilaterale al cărei obiectiv principal ori unul dintre obiectivele principale este de a stabili norme de drept internațional privat cu privire la oricare dintre materiile reglementate prin prezenta convenție, se aplică procedura prevăzută în articolul 23. Cu toate acestea, termenul de 2 ani menționat la alineatul (3) din articolul respectiv se reduce la un an.

(2) Nu este necesar să fie urmată procedura menționată la alineatul precedent dacă un stat contractant sau una din Comunitățile Europene este deja parte la convenția multilaterală, sau dacă obiectul acesteia este de a revizui o convenție la care statul în cauză este deja parte, sau dacă este cazul unei convenții încheiate în cadrul Tratatelor de instituire a Comunităților Europene.

ARTICOLUL 25

În cazul în care un stat contractant consideră că se aduce atingere unificării realizate prin prezenta convenție prin încheierea unor acorduri care nu sunt reglementate de articolul 24 alineatul (1), statul respectiv poate solicita Secretarului General al Consiliului Comunităților Europene să organizeze consultări între statele semnatare ale prezentei convenții.

ARTICOLUL 26

Fiecare stat contractant poate solicita revizuirea prezentei convenții. În acest caz, Președintele Consiliului Comunităților Europene convoacă o conferință de revizuire.

ARTICOLUL 27

(1) Prezenta convenție se aplică pe teritoriile europene ale statelor contractante, inclusiv Groenlanda, precum și pe tot teritoriul Republicii Franceze.

(2) Prin excepție de la alineatul (1):

(a) prezenta convenție nu se aplică Insulelor Féroé, cu excepția cazului în care Regatul Danemarcei formulează o declarație în sens contrar;

(b) prezenta convenție nu se aplică niciunui teritoriu european situat în afara Regatului Unit și ale cărui relații internaționale sunt asumate de Regatul Unit, cu excepția cazului în care Regatul Unit formulează o declarație în sens contrar cu privire la un asemenea teritoriu;

(c) prezenta convenție se aplică Antilelor olandeze, dacă Regatul Țărilor de Jos formulează o declarație în acest sens.

(3) Aceste declarații pot fi efectuate în orice moment prin notificare adresată Secretarului General al Consiliului Comunităților Europene.

(4) Căile de atac exercitate în Regatul Unit împotriva deciziilor pronunțate de instanțele situate într-unul dintre teritoriile menționate la alineatul (2) litera (b) sunt considerate cauze în desfășurare în fața instanțelor din teritoriile respective.

ARTICOLUL 28

- (1) Prezenta convenție este deschisă spre semnare, de către statele părți la Tratatul de instituire a Comunității Economice Europene, începând cu 19 iunie 1980.
- (2) Prezenta convenție este supusă ratificării, acceptării sau aprobării de către statele semnatare. Instrumentele de ratificare, de acceptare sau de aprobare se depun pe lângă Secretariatul General al Consiliului Comunităților Europene.

ARTICOLUL 29

- (1) Prezenta convenție intră în vigoare în prima zi a celei de-a treia luni următoare depunerii celui de-al șaptelea instrument de ratificare, de acceptare sau de aprobare.
- (2) Convenția va intra în vigoare în raport cu fiecare stat semnatar care o ratifică, o acceptă sau o aprobă ulterior, în prima zi a celei de-a treia luni următoare depunerii instrumentului său de ratificare, de acceptare sau de aprobare.

ARTICOLUL 30

- (1) Convenția rămâne în vigoare pe o durată de zece ani începând de la data intrării sale în vigoare în conformitate cu articolul 29 alineatul (1), chiar și pentru statele în raport cu care aceasta intră în vigoare la o dată ulterioară.
- (2) Dacă nu este denunțată, Convenția se reînnoiește tacit din cinci în cinci ani.

(3) Un stat contractant care dorește să denunțe convenția adresează o notificare prealabilă în acest sens Secretarului General al Consiliului Comunităților Europene, cu cel puțin 6 luni înainte de expirarea termenului de zece ani sau de cinci ani, după caz. Denunțarea poate fi limitată la oricare dintre teritoriile la care convenția a fost extinsă printr-o declarație în temeiul articolului 27 alineatul (2).

(4) Denunțarea produce efecte numai în raport cu statul care a notificat-o. Convenția rămâne în vigoare în raporturile dintre toate celelalte state contractante.

ARTICOLUL 31

Secretarul General al Consiliului Comunităților Europene notifică statele părți la Tratatul de instituire a Comunității Economice Europene cu privire la:

- (a) semnături;
- (b) depunerea fiecărui instrument de ratificare, de acceptare sau de aprobare;
- (c) data intrării în vigoare a prezentei convenții;
- (d) comunicările realizate în temeiul articolelor 23, 24, 25, 26, 27 și 30;
- (e) rezervele și retragerile de rezerve menționate la articolul 22.

ARTICOLUL 32

Protocolul anexat la prezenta convenție face parte integrantă din aceasta.

ARTICOLUL 33

Prezenta convenție, redactată într-un singur exemplar în limbile daneză, engleză, franceză, germană, irlandeză, italiană și olandeză, fiecare dintre aceste texte fiind egal autentice, se depune în arhivele Secretariatului General al Consiliului Comunităților Europene. Secretarul general transmite o copie certificată guvernului fiecărui stat semnatar.

PROTOCOL

Înaltele părți contractante convin cu privire la următoarea dispoziție care se anexează convenției:

Sub rezerva dispozițiilor convenției, Danemarca poate menține normele cuprinse la punctul 169 din „Solov” (legea maritimă) privind legea aplicabilă chestiunilor legate de transportul de mărfuri pe mare și poate modifica aceste norme fără a urma procedura prevăzută la articolul 23 din convenție.

DECLARAȚIE COMUNĂ

La data semnării convenției privind legea aplicabilă obligațiilor contractuale, Guvernele Regatului Belgiei, Regatului Danemarcei, Republicii Federale Germania, Republicii Franceze, Irlandei, Republicii Italiene, Marelui Ducat al Luxemburgului, Regatului Țărilor de Jos și al Regatului Unit al Marii Britanii și Irlandei de Nord,

- I. preocupate să evite în măsura posibilului dispersarea normelor de drept internațional privat între multiple instrumente și divergențele între aceste norme, își exprimă dorința ca instituțiile Comunităților Europene, în exercitarea competențelor lor în temeiul tratatelor prin care au fost instituite, să facă demersuri, în cazul în care se dovedește necesar, pentru a adopta norme de drept internațional privat care să fie, pe cât posibil, coerente cu cele ale prezentei convenții;
- II. își declară intenția de a proceda, de la data semnării convenției și până la data la care articolul 24 dobândește caracter obligatoriu pentru ele, la consultări reciproce în cazul în care oricare dintre statele semnatare dorește să devină parte la o convenție căreia i-ar fi aplicabilă procedura menționată la articolul 24;
- III. luând în considerare contribuția Convenției privind legea aplicabilă obligațiilor contractuale la unificarea normelor de drept internațional privat în interiorul Comunităților Europene, își exprimă opinia că orice stat care devine membru al Comunităților Europene ar trebui să adere la prezenta convenție.

DECLARAȚIE COMUNĂ

Guvernele Regatului Belgiei, Regatului Danemarcei, Republicii Federale Germania, Republicii Franceze, Irlandei, Republicii Italiene, Marelui Ducat al Luxemburgului, Regatului Țărilor de Jos și Regatului Unit al Marii Britanii și Irlandei de Nord,

la semnarea Convenției privind legea aplicabilă obligațiilor contractuale,

dorind să asigure o aplicare cât mai eficace posibil a convenției,

preocupați să împiedice afectarea caracterului unitar al convenției prin divergențe în interpretarea sa,

se declară pregătite:

1. să examineze posibilitatea de a conferi anumite competențe Curții de Justiție a Comunităților Europene și să negocieze, dacă este cazul, un acord în acest sens;
2. să instituie reuniuni periodice între reprezentanții lor.

CONVENȚIA
PRIVIND ADERAREA REPUBLICII ELENE LA CONVENȚIA PRIVIND LEGEA
APLICABILĂ OBLIGAȚIILOR CONTRACTUALE, DESCHISĂ SPRE SEMNARE LA ROMA
LA 19 IUNIE 1980

ÎNALTELE PĂRȚI CONTRACTANTE LA TRATATUL DE INSTITUIRE A COMUNITĂȚII
ECONOMICE EUROPENE,

AVÂND ÎN VEDERE că Republica Elenă, devenind membru al Comunității, se angajează să adere
la Convenția privind legea aplicabilă obligațiilor contractuale deschisă spre semnare la Roma, la 19
iunie 1980,

DECID să încheie prezenta convenție și desemnează în acest scop ca plenipotențari:

MAIESTATEA SA REGELE BELGIENILOR:

Paul DE KEERSMAEKER

Secretar de stat pentru afaceri europene și agricultură,
adjunct al ministrului pentru relații externe;

MAIESTATEA SA REGINA DANEMARCEI:

Uffe ELLEMANN-JENSEN,

Ministru pentru afaceri externe al Danemarcei;

PREȘEDINTELE REPUBLICII FEDERALE GERMANIA:

Hans-Werner LAUTENSCHLAGER

Ministru de stat pentru afaceri externe al Republicii Federale Germania;

PREȘEDINTELE REPUBLICII ELENE:

Theodoros PANGALOS

Secretar de stat pentru afaceri externe al Republicii Elene;

PREȘEDINTELE REPUBLICII FRANCEZE:

Roland DUMAS

Ministru pentru afaceri europene al Republicii Franceze;

PREȘEDINTELE IRLANDEI:

Peter BARRY

Ministru pentru afaceri externe al Irlandei;

PREȘEDINTELE REPUBLICII ITALIENE:

Giulio ANDREOTTI

Ministru pentru afaceri externe al Republicii Italiene;

ALTEȚA SA REGALĂ MARELE DUCE AL LUXEMBURGULUI:

Colette FLESCHE

Ministru pentru afaceri externe al Guvernului Marelui Ducat al Luxemburgului;

MAIESTATEA SA REGINA ȚĂRILOR DE JOS:

W.F. van EEKELEN

Secretar de stat pentru afaceri externe al Țărilor de Jos

H.J. Ch. RUTTEN

Ambasador extraordinar și plenipotențiar,

reprezentant permanent al Țărilor de Jos;

MAIESTATEA SA REGINA REGATULUI UNIT AL MARII BRITANII ȘI IRLANDEI DE
NORD:

Onorabilul Sir Geoffrey HOWE Q.C., M.P.,

Secretar de stat pentru afaceri externe și Commonwealth,

CARE, reuniți în cadrul Consiliului, după ce au făcut schimb de depline puteri, găsite în bună și cuvenită formă,

CONVIN DUPĂ CUM URMEAZĂ:

Articolul 1

Republica Elenă aderă la Convenția privind legea aplicabilă obligațiilor contractuale deschisă spre semnare la Roma, la 19 iunie 1980.

Articolul 2

Secretarul general al Consiliului Comunităților Europene transmite Guvernului Republicii Elene o copie certificată a Convenției privind legea aplicabilă obligațiilor contractuale în limbile daneză, engleză, franceză, germană, irlandeză, italiană și olandeză.

Textul Convenției privind legea aplicabilă obligațiilor contractuale în limba greacă este anexat la prezenta convenție. Textul în limba greacă este autentic în aceleași condiții ca și celelalte texte ale Convenției privind legea aplicabilă obligațiilor contractuale.

Articolul 3

Prezenta convenție se ratifică de către statele semnatare. Instrumentele de ratificare se depun pe lângă Secretarul General al Consiliului Comunităților Europene.

Articolul 4

Prezenta convenție intră în vigoare, în raporturile dintre statele care au ratificat-o, în prima zi a celei de-a treia luni de la depunerea ultimului instrument de ratificare de către Republica Elenă și cele șapte state care au ratificat Convenția privind legea aplicabilă obligațiilor contractuale.

Prezenta convenție intră în vigoare pentru fiecare stat contractant care o ratifică ulterior în prima zi a celei de-a treia luni de la depunerea instrumentului său de ratificare.

Articolul 5

Secretarul General al Consiliului Comunităților Europene notifică statele semnatare cu privire la:

- (a) depunerea fiecărui instrument de ratificare;
- (b) datele de intrare în vigoare a prezentei convenții pentru statele contractante.

Articolul 6

Prezenta convenție, redactată într-un singur exemplar în limbile daneză, engleză, franceză, germană, greacă, irlandeză, italiană și olandeză, cele opt texte fiind egal autentice, se depune în arhivele Secretariatului General al Consiliului Comunităților Europene. Secretarul General transmite o copie certificată guvernului fiecărui stat semnatar.

PRIMUL PROTOCOL
PRIVIND INTERPRETAREA DE CĂTRE CURTEA DE JUSTIȚIE A COMUNITĂȚILOR
EUROPENE A CONVENȚIEI PRIVIND LEGEA APLICABILĂ OBLIGAȚIILOR
CONTRACTUALE, DESCHISĂ SPRE SEMNARE LA ROMA LA 19 IUNIE 1980

ÎNALTELE PĂRȚI CONTRACTANTE LA TRATATUL DE INSTITUIRE A COMUNITĂȚII
ECONOMICE EUROPENE,

AVÂND ÎN VEDERE declarația comună anexată la Convenția privind legea aplicabilă obligațiilor
contractuale, deschisă spre semnare la Roma la 19 iunie 1980,

DECID să încheie un protocol care conferă Curții de Justiție a Comunităților Europene competența
de a interpreta convenția menționată și desemnează în acest scop drept plenipotențieri:

MAIESTATEA SA REGELE BELGIENILOR:

Paul DE KEERSMAEKER

Secretar de stat pentru afaceri europene și pentru agricultură, adjunct al ministrului pentru relații
externe

MAIESTATEA SA REGINA DANEMARCEI:

Knud Erik TYGESEN

Secretar de stat

PREȘEDINTELE REPUBLICII FEDERALE GERMANIA:

Irmgard ADAM-SCHWAETZER

Ministru adjunct pentru afaceri externe

PREȘEDINTELE REPUBLICII ELENE:

Theodoros PANGALOS

Ministru secretar de stat pentru afaceri externe

MAIESTATEA SA REGELE SPANIEI:

Francisco FERNANDEZ ORDONEZ

Ministru pentru afaceri externe

PREȘEDINTELE REPUBLICII FRANCEZE:

Philippe LOUET

Ambasador extraordinar și plenipotențiar

PREȘEDINTELE IRLANDEI:

Brian LENIHAN

Vice-prim ministru și ministru pentru afaceri externe

PREȘEDINTELE REPUBLICII ITALIENE:

Gianni MANZOLINI

Secretar de stat pentru afaceri externe

ALTEȚA SA REGALĂ MARELE DUCE AL LUXEMBURGULUI:

Jacques POOS

Vicepreședinte al guvernului, ministru pentru afaceri externe, comerț exterior și cooperare, ministru pentru economie și clasele mijlocii, ministru de finanțe

MAIESTATEA SA REGINA ȚĂRILOR DE JOS

H. van den BROEK

Ministru pentru afaceri externe

PREȘEDINTELE REPUBLICII PORTUGHEZE

Joao de Deus PINHEIRO

Ministru pentru afaceri externe

MAIESTATEA SA REGINA REGATULUI UNIT AL MARII BRITANII ȘI IRLANDEI DE
NORD:

Linda CHALKER

Ministru de stat pentru afaceri externe și Commonwealth

CARE, reuniți în cadrul Consiliului Comunităților Europene, după ce au făcut schimb de depline
puteri, găsite în bună și convenită formă,

CONVIN DUPĂ CUM URMEAZĂ:

Articolul 1

Curtea de Justiție a Comunităților Europene are competența de a pronunța hotărâri cu privire la interpretarea:

- (a) Convenției privind legea aplicabilă obligațiilor contractuale, deschisă spre semnare la Roma la 19 iunie 1980, denumită în continuare „Convenția de la Roma”;
- (b) Convenției privind aderarea la Convenția de la Roma a statelor care au devenit membre ale Comunităților Europene după data deschiderii spre semnare a acestei convenții;
- (c) prezentului protocol.

Articolul 2

Oricare dintre următoarele instanțe poate solicita Curții de Justiție să pronunțe o hotărâre preliminară asupra unei chestiuni ridicate într-o cauză pendinte în fața instanței respective privind interpretarea dispozițiilor cuprinse în instrumentele menționate la articolul 1, în cazul în care această instanță apreciază că pentru a putea pronunța o hotărâre este necesară o decizie asupra acestei chestiuni:

- (a) - în Belgia:

la Cour de cassation (het Hof van Cassatie) și le Conseil d’Etat (de Raad van State);

— în Danemarca:

Højesteret;

— în Republica Federală Germania:

die obersten Gerichtshöfe des Bundes;

— în Grecia:

τα ανώτατα δικαστήρια,

— în Spania:

el Tribunal Supremo;

— în Franța:

la Cour de cassation și le Conseil d'Etat;

— în Irlanda:

the Supreme Court;

— în Italia:

la Corte suprema di cassazione și il Consiglio di Stato;

— în Luxemburg:

la Cour supérieure de justice judecând în calitate de Cour de cassation;

— în Țările de Jos:

de Hoge Raad;

— în Portugalia:

o Supremo Tribunal de Justiça și o Supremo Tribunal Administrativo;

— în Regatul Unit:

the House of Lords și alte instanțe ale căror decizii nu pot face obiectul unor căi de atac;

(b) instanțele statelor contractante în cazul în care judecă în calitate de instanțe de recurs.

Articolul 3

(1) Autoritatea competentă a unui stat contractant are dreptul să solicite Curții de Justiție să se pronunțe asupra unei chestiuni de interpretare a dispozițiilor instrumentelor menționate la articolul 1, în cazul în care hotărâri pronunțate de instanțe ale acestui stat sunt în contradicție cu interpretarea dată fie de către Curtea de Justiție, fie printr-o hotărâre a unei instanțe a unui alt stat contractant menționată la articolul 2. Dispozițiile prezentului alineat se aplică numai deciziilor care au autoritate de lucru judecat.

- (2) Interpretarea dată de Curtea de Justiție în urma unei astfel de solicitări nu are efect asupra hotărârilor care au condus la solicitarea interpretării.
- (3) Au dreptul de a sesiza Curtea de Justiție cu o cerere de interpretare în conformitate cu alineatul (1) procurorii generali de pe lângă instanțele supreme ale statelor contractante sau orice altă autoritate desemnată de către un stat contractant.
- (4) Grefierul Curții de Justiție notifică cererea statelor contractante, Comisiei și Consiliului Comunităților Europene; în termen de două luni de la această notificare, Comisia și Consiliul Comunităților Europene au dreptul să prezinte Curții memorii sau observații scrise.
- (5) Pentru procedura prevăzută în prezentul articol nu se percep taxe și nu se acordă rambursarea costurilor sau cheltuielilor.

Articolul 4

- (1) În măsura în care prezentul protocol nu dispune altfel, dispozițiile Tratatului de instituire a Comunității Economice Europene și cele ale Protocolului privind statutul Curții de Justiție anexat la acesta care sunt aplicabile în cazul în care Curtea este chemată să pronunțe o hotărâre preliminară, se aplică de asemenea oricăror proceduri de interpretare a instrumentelor menționate la articolul 1.
- (2) Regulamentul de procedură al Curții de Justiție este adaptat și completat în mod corespunzător în conformitate cu articolul 188 din Tratatul de instituire a Comunității Economice Europene.

Articolul 5

Prezentul protocol face obiectul ratificării de către statele semnatare. Instrumentele de ratificare se depun pe lângă Secretarul General al Consiliului Comunităților Europene.

Articolul 6

(1) Pentru a intra în vigoare, prezentul protocol trebuie să fie ratificat de șapte state în raport cu care Convenția de la Roma este în vigoare. Prezentul protocol intră în vigoare în prima zi a celei de-a treia luni de la depunerea instrumentului de ratificare de către statul care precedează ultimul la această formalitate. Cu toate acestea, dacă al doilea Protocol care conferă Curții de Justiție a Comunităților europene anumite competențe în materie de interpretare a Convenției privind legea aplicabilă obligațiilor contractuale, deschisă spre semnare la Roma la 19 iunie 1980, încheiat la Bruxelles la 19 decembrie 1988¹⁰, intră în vigoare la o dată ulterioară, prezentul protocol intră în vigoare la data intrării în vigoare a celui de-al doilea protocol.

(2) Orice ratificare ulterioară intrării în vigoare a prezentului protocol produce efecte din prima zi a celei de-a treia luni de la depunerea instrumentului de ratificare, cu condiția ca ratificarea, acceptarea sau aprobarea Convenției de la Roma de către statul în cauză să producă efecte la data respectivă.

Articolul 7

Secretarul General al Consiliului Comunităților Europene notifică statele semnatare cu privire la:

(a) depunerea fiecărui instrument de ratificare;

---

¹⁰ JO L 48, 20.2.1989, p. 17.

- (b) data intrării în vigoare a prezentului protocol;
- (c) orice desemnare comunicată în conformitate cu articolul 3 alineatul (3);
- (d) orice comunicare efectuată în conformitate cu articolul 8.

Articolul 8

Statele contractante comunică Secretarului General al Consiliului Comunităților Europene textele dispozițiilor actelor lor cu putere de lege care impun o modificare a listei instanțelor menționate la articolul 2 litera (a).

Articolul 9

Prezentul protocol produce efecte cât timp Convenția de la Roma rămâne în vigoare în condițiile stabilite în articolul 30 din convenția menționată.

Articolul 10

Orice stat contractant poate solicita revizuirea prezentului protocol. În acest caz, Președintele Consiliului Comunităților Europene convoacă o conferință de revizuire.

Articolul 11

Prezentul protocol, redactat într-un singur exemplar în limbile daneză, engleză, franceză, germană, greacă, irlandeză, italiană, olandeză, portugheză și spaniolă, toate cele zece texte fiind egal autentice, se depune în arhivele Secretariatului General al Consiliului Comunităților Europene. Secretarul General transmite o copie certificată guvernului fiecărui stat semnatar.

DECLARAȚII COMUNE

Declarație comună

Guvernele Regatului Belgiei, Regatului Danemarcei, Republicii Federale Germania, Republicii Elene, Regatului Spaniei, Republicii Franceze, Irlandei, Republicii Italiene, Marelui Ducat al Luxemburgului, Regatului Țărilor de Jos, Republicii Portugheze și Regatului Unit al Marii Britanii și Irlandei de Nord,

La semnarea Primului Protocol privind interpretarea de către Curtea de Justiție a Comunităților Europene a Convenției privind legea aplicabilă obligațiilor contractuale, deschisă spre semnare la Roma la 19 iunie 1980;

Dorind să asigure o aplicare cât mai eficientă și mai uniformă posibil a convenției,

Se declară pregătite să organizeze, în cooperare cu Curtea de Justiție a Comunităților Europene, un schimb de informații cu privire la hotărârile care au dobândit autoritate de lucru judecat și care au fost pronunțate în conformitate cu Convenția privind legea aplicabilă obligațiilor contractuale de către instanțele menționate la articolul 2 din protocolul respectiv. Schimbul de informații va include:

- transmiterea către Curtea de Justiție, de către autoritățile naționale competente, a hotărârilor pronunțate de instanțele menționate la articolul 2 litera (a) și a hotărârilor relevante pronunțate de instanțele menționate la articolul 2 litera (b);
- clasificarea și utilizarea documentară a acestor hotărâri de către Curtea de Justiție, inclusiv, în măsura în care este necesar, redactarea de compendii și traduceri, precum și publicarea hotărârilor de importanță deosebită;
- comunicarea de către Curtea de Justiție a materialelor documentare către autoritățile naționale competente ale statelor părți la protocol și către Comisia și Consiliul Comunităților Europene.

Declarație comună

Guvernele Regatului Belgiei, Regatului Danemarcei, Republicii Federale Germania, Republicii Elene, Regatului Spaniei, Republicii Franceze, Irlandei, Republicii Italiene, Marelui Ducat al Luxemburgului, Regatului Țărilor de Jos, Republicii Portugheze și Regatului Unit al Marii Britanii și Irlandei de Nord,

La semnarea Primului Protocol privind interpretarea de către Curtea de Justiție a Comunităților Europene a Convenției privind legea aplicabilă obligațiilor contractuale, deschisă spre semnare la Roma la 19 iunie 1980,

AVÂND ÎN VEDERE declarația comună anexată la Convenția privind legea aplicabilă obligațiilor contractuale,

Dorind să asigure o aplicare cât mai eficientă și mai uniformă posibil a convenției,

Preocupați să împiedice afectarea caracterul unitar al convenției prin divergențe în interpretarea sa,

Își exprimă opinia că orice stat care devine membru al Comunităților Europene ar trebui să adere la prezentul Protocol.

AL DOILEA PROTOCOL
CARE CONFERĂ CURȚII DE JUSTIȚIE A COMUNITĂȚILOR EUROPENE ANUMITE
COMPETENȚE ÎN MATERIE DE INTERPRETARE A CONVENȚIEI PRIVIND LEGEA
APLICABILĂ OBLIGAȚIILOR CONTRACTUALE, DESCHISĂ SPRE SEMNARE LA ROMA
LA 19 IUNIE 1980

ÎNALTELE PĂRȚI CONTRACTANTE LA TRATATUL DE INSTITUIRE A COMUNITĂȚII ECONOMICE EUROPENE,

ÎNTRUCÂT Convenția privind legea aplicabilă obligațiilor contractuale, deschisă spre semnare la Roma la 19 iunie 1980, denumită în continuare „Convenția de la Roma”, va intra în vigoare după depunerea celui de-al șaptelea instrument de ratificare, de acceptare sau de aprobare;

ÎNTRUCÂT aplicarea uniformă a normelor instituite prin Convenția de la Roma necesită înființarea unui mecanism care să asigure uniformitatea interpretării și întrucât, în acest scop, ar trebui să se confere competențe corespunzătoare Curții de Justiție a Comunităților Europene, chiar înainte de intrarea în vigoare a Convenției de la Roma în raport cu toate statele membre ale Comunității Economice Europene,

DECID să încheie prezentul protocol și desemnează în acest scop drept plenipotențari:

MAIESTATEA SA REGELE BELGIENILOR:

Paul DE KEERSMAEKER

Secretar de stat pentru afaceri europene și pentru agricultură, adjunct al ministrului pentru relații externe;

MAIESTATEA SA REGINA DANEMARCEI:

Knud Erik TYGESEN

Secretar de stat

PREȘEDINTELE REPUBLICII FEDERALE GERMANIA:

Irmgard ADAM-SCHWAETZER

Ministru adjunct pentru afaceri externe

PREȘEDINTELE REPUBLICII ELENE:

Theodoros PANGALOS

Ministru secretar de stat pentru afaceri externe

MAIESTATEA SA REGELE SPANIEI:

Francisco FERNANDEZ ORDONEZ

Ministru pentru afaceri externe

PREȘEDINTELE REPUBLICII FRANCEZE:

Philippe LOUET

Ambasador extraordinar și plenipotențiar

PREȘEDINTELE IRLANDEI:

Brian LENIHAN

Vice-prim ministru și ministru pentru afaceri externe

PREȘEDINTELE REPUBLICII ITALIENE:

Gianni MANZOLINI

Secretar de stat pentru afaceri externe

ALTEȚA SA REGALĂ MARELE DUCE AL LUXEMBURGULUI:

Jacques POOS

Vicepreședinte al guvernului, ministru pentru afaceri externe, comerț exterior și cooperare, ministru pentru economie și clasele mijlocii, ministru de finanțe

MAIESTATEA SA REGINA OLANDEI

H. van den BROEK

Ministru pentru afaceri externe

PREȘEDINTELE REPUBLICII PORTUGHEZE

João de Deus PINHEIRO

Ministru pentru afaceri externe

MAIESTATEA SA REGINA REGATULUI UNIT AL MARII BRITANII ȘI IRLANDEI DE
NORD:

Linda CHALKER

Ministru de stat pentru afaceri externe și Commonwealth,

CARE, reuniți în cadrul Consiliului Comunităților Europene, după ce au făcut schimb de depline
puteri, găsite în bună și convenită formă,

CONVIN DUPĂ CUM URMEAZĂ:

Articolul 1

(1) Curtea de Justiție a Comunităților Europene are, în ceea ce privește Convenția de la Roma, competențele pe care i le conferă primul Protocol privind interpretarea de către Curtea de Justiție a Comunităților Europene a Convenției privind legea aplicabilă obligațiilor contractuale, deschisă spre semnare la Roma la 19 iunie 1980¹, încheiat la Bruxelles la 19 decembrie 1988. Se aplică Protocolul privind Statutul Curții de Justiție a Comunităților Europene și regulamentul de procedură al Curții de Justiție.

---

¹ JO L 48, 20.2.1989, p. 1.

(2) Regulamentul de procedură al Curții de Justiție este adaptat și completat în mod corespunzător în conformitate cu articolul 188 din Tratatul de instituire a Comunității Economice Europene.

Articolul 2

Prezentul protocol face obiectul ratificării de către statele semnatare. Instrumentele de ratificare se depun pe lângă Secretarul General al Consiliului Comunităților Europene.

Articolul 3

Prezentul protocol intră în vigoare în prima zi a celei de-a treia luni de la depunerea instrumentului de ratificare al statului semnatar care îndeplinește ultimul această formalitate.

Articolul 4

Prezentul protocol, redactat într-un singur exemplar în limbile daneză, engleză, franceză, germană, greacă, irlandeză, italiană, olandeză, portugheză și spaniolă, cele zece texte fiind egal autentice, se depune în arhivele Secretariatului General al Consiliului Comunităților Europene. Secretarul general transmite o copie certificată guvernului fiecărui stat semnatar.

CONVENȚIA
PRIVIND ADERAREA REGATULUI SPANIEI ȘI A REPUBLICII PORTUGHEZE LA
CONVENȚIA PRIVIND LEGEA APLICABILĂ OBLIGAȚIILOR CONTRACTUALE,
DEȘCHISĂ SPRE SEMNARE LA ROMA LA 19 IUNIE 1980

ÎNALTELE PĂRȚI CONTRACTANTE LA TRATATUL DE INSTITUIRE A COMUNITĂȚII
ECONOMICE EUROPENE,

AVÂND ÎN VEDERE că Regatul Spaniei și Republica Portugheză, devenind membri ai
Comunității, se angajează să adere la Convenția privind legea aplicabilă obligațiilor contractuale,
deschisă spre semnare la Roma, la 19 iunie 1980,

DECID să încheie prezenta convenție și desemnează în acest scop drept plenipotențari:

MAIESTATEA SA REGELE BELGIENILOR:

Melchior WATHELET,

Vice-prim ministru, ministru pentru justiție și afaceri economice;

MAIESTATEA SA REGINA DANEMARCEI:

Michael BENDIK,

Ministru pentru justiție;

PREȘEDINTELE REPUBLICII FEDERALE GERMANIA:

Wolfgang HEYDE,

Director ministerial în Ministerul federal al justiției;

PREȘEDINTELE REPUBLICII ELENE:

Michalis PAPAConstantinou,

Ministru pentru justiție

MAIESTATEA SA REGELE SPANIEI:

Tomas DE LA QUADRA-SALCEDO Y FERNANDEZ DEL CASTILLO,
Ministru pentru justiție;

PREȘEDINTELE REPUBLICII FRANCEZE:

Michel VAUZELLE,
Păstrător al sigiliilor, ministru pentru justiție;

PREȘEDINTELE IRLANDEI:

Pádraig FLYNN,
Ministru pentru justiție;

PREȘEDINTELE REPUBLICII ITALIENE:

Giovanni BATTISTINI,
Ambasador la Lisabona;

ALTEȚA SA REGALĂ MARELE DUCE DE LUXEMBURG:

Charles ELSEN,
Prim consilier al guvernului;

MAJESTATEA SA REGINA ȚĂRILOR DE JOS:

E.M.H. HIRSCH BALLIN,
Ministru pentru justiție;

PREȘEDINTELE REPUBLICII PORTUGHEZE:

Alvaro José BRILHANTE LABORINHO LUCIO,

Ministru pentru justiție;

MAJESTATEA SA REGINA REGATULUI UNIT AL MARII BRITANII ȘI IRLANDEI DE
NORD,

John Mark TAYLOR,

Subsecretar parlamentar de stat în Ministerul justiției,

CARE, reuniți în cadrul Consiliului, după ce au făcut schimb de depline puteri, găsite în bună și
cuvenită formă,

CONVIN DUPĂ CUM URMEAZĂ:

Articolul 1

Regatul Spaniei și Republica Portugheză aderă la Convenția privind legea aplicabilă obligațiilor
contractuale, deschisă spre semnare la Roma la 19 iunie 1980.

Articolul 2

Convenția privind legea aplicabilă obligațiilor contractuale se modifică după cum urmează:

- (1) Articolul 22 alineatul (2), articolul 27 și articolul 30 alineatul (3) teza a doua se elimină;
- (2) La articolul 31, litera (d) se înlocuiește cu următorul text:

„(d) comunicările efectuate în temeiul articolelor 23, 24, 25, 26 și 30.”

Articolul 3

Secretarul General al Consiliului Comunităților Europene transmite o copie certificată a Convenției privind legea aplicabilă obligațiilor contractuale în limbile daneză, engleză, franceză, germană, greacă, irlandeză, italiană și olandeză guvernelor Regatului Spaniei și Republicii Portugheze.

Textul Convenției privind legea aplicabilă obligațiilor contractuale în limbile spaniolă și portugheză figurează în anexele I și II la prezenta convenție. Textele elaborate în limbile spaniolă și portugheză sunt autentice în aceleași condiții ca și celelalte texte ale Convenției privind legea aplicabilă obligațiilor contractuale.

Articolul 4

Prezenta convenție se ratifică de către statele semnatare. Instrumentele de ratificare se depun la Secretariatul General al Consiliului Comunităților Europene.

Articolul 5

Prezenta convenție intră în vigoare, în raporturile dintre statele care au ratificat-o, în prima zi a celei de-a treia luni de la depunerea ultimului instrument de ratificare de către Regatul Spaniei sau de către Republica Portugheză și de către un stat care a ratificat Convenția privind legea aplicabilă obligațiilor contractuale.

Prezenta convenție intră în vigoare, pentru fiecare stat contractant care o ratifică ulterior, în prima zi a celei de-a treia luni de la depunerea instrumentului său de ratificare.

Articolul 6

Secretarul General al Consiliului Comunităților Europene notifică statele semnatare cu privire la:

- (a) depunerea fiecărui instrument de ratificare;
- (b) datele de intrare în vigoare a prezentei convenții pentru statele contractante.

Articolul 7

Prezenta convenție, redactată într-un singur exemplar în limbile daneză, engleză, franceză, germană, greacă, irlandeză, italiană, olandeză, portugheză și spaniolă, fiecare dintre aceste texte fiind egal autentice, se depune la arhivele Secretariatului General al Consiliului Comunităților Europene. Secretarul General transmite o copie certificată guvernului fiecărui stat semnatar.

ANEXO I / BILAG I / ANHANG I / ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι / ANNEX I / ANNEXE I / IARSCRÍBHINN
I / ALLEGATO I / BIJLAGE I / ANEXO I

CONVENIO

Sobre la ley aplicable a las obligaciones contractuales
abierto a la firma en Roma el 19 de junio de 1980

PREÁMBULO

LAS ALTAS PARTES CONTRATANTES DEL TRATADO CONSTITUTIVO DE LA
COMUNIDAD ECONÓMICA EUROPEA,

PREOCUPADAS por proseguir, en el ámbito del Derecho internacional privado, la obra de
unificación jurídica ya emprendida en la Comunidad, especialmente en materia de competencia
judicial y de ejecución de resoluciones judiciales,

DESEANDO establecer unas normas uniformes relativas a la ley aplicable a las obligaciones
contractuales,

HAN CONVENIDO LAS DISPOSICIONES SIGUIENTES:

TÍTULO I
ÁMBITO DE APLICACIÓN

Artículo 1
Ámbito de aplicación

1. Las disposiciones del presente Convenio serán aplicables, en las situaciones que impliquen un conflicto de leyes, a las obligaciones contractuales.

2. No se aplicarán:
  - a) al estado civil y a la capacidad de las personas físicas, sin perjuicio de lo dispuesto en el artículo 11;

  - b) a las obligaciones contractuales relativas a:
    - los testamentos y sucesiones;

    - los regímenes matrimoniales;

    - los derechos y deberes derivados de relaciones de familia, de parentesco, de matrimonio o de afinidad, incluidas las obligaciones de dar alimentos respecto a los hijos no matrimoniales;

  - c) a las obligaciones derivadas de letras de cambio, cheques y pagarés, así como de otros instrumentos negociables en la medida en que las obligaciones surgidas de estos otros instrumentos se deriven de su carácter negociable;

  - d) a los convenios de arbitraje y de elección de foro;

- e) a las cuestiones pertenecientes al Derecho de sociedades, asociaciones y personas jurídicas, tales como la constitución, la capacidad jurídica, el funcionamiento interno y la disolución de las sociedades, asociaciones y personas jurídicas, así como la responsabilidad personal legal de los socios y de los órganos por las deudas de la sociedad, asociación o persona jurídica;
  - f) a la cuestión de saber si un intermediario puede obligar frente a terceros a la persona por cuya cuenta pretende actuar, o si un órgano de una sociedad, de una asociación o una persona jurídica puede obligar frente a terceros a esta sociedad, asociación o persona jurídica;
  - g) a la constitución de trusts, a las relaciones que se creen entre quienes lo constituyen, los trusts y los beneficiarios;
  - h) a la prueba y al proceso, sin perjuicio del artículo 14.
3. Las disposiciones del presente Convenio no se aplicarán a los contratos de seguros que cubran riesgos situados en los territorios de los Estados miembros de la Comunidad Económica Europea. Para determinar si un riesgo está situado en estos territorios, el juez aplicará su ley interna.
4. El apartado precedente no se refiere a los contratos de reaseguro.

Artículo 2

Carácter universal

La ley designada por el presente Convenio se aplicará incluso si tal ley es la de un Estado no contratante.

TÍTULO II

NORMAS UNIFORMES

Artículo 3

Libertad de elección

1. Los contratos se regirán por la ley elegida por las partes. Esta elección deberá ser expresa o resultar de manera cierta de los términos del contrato o de las circunstancias del caso. Para esta elección, las partes podrán designar la ley aplicable a la totalidad o solamente a una parte del contrato.
2. Las partes podrán, en cualquier momento, convenir que se rija el contrato por una ley distinta de la que lo regía con anterioridad bien sea en virtud de una elección anterior según el presente artículo, o bien en virtud de otras disposiciones del presente Convenio. Toda modificación relativa a la determinación de la ley aplicable, posterior a la celebración del contrato, no obstará a la validez formal del contrato a efectos del artículo 9 y no afectará a los derechos de terceros.
3. La elección por las partes de una ley extranjera, acompañada o no de la de un tribunal extranjero, no podrá afectar, cuando todos los demás elementos de la situación estén localizados en el momento de esta elección en un solo país, a las disposiciones que la ley de ese país no permita derogar por contrato, denominadas en lo sucesivo «disposiciones imperativas».
4. La existencia y la validez del consentimiento de las Partes en cuanto a la elección de la ley aplicable se regirán por las disposiciones establecidas en los artículos 8, 9 y 11.

Artículo 4

Ley aplicable a falta de elección

1. En la medida en que la ley aplicable al contrato no hubiera sido elegida conforme a las disposiciones del artículo 3, el contrato se regirá por la ley del país con el que presente los vínculos más estrechos. No obstante, si una parte del contrato fuera separable del resto del contrato y presenta una vinculación más estrecha con otro país, podrá aplicarse, con carácter excepcional, a esta parte del contrato la ley de este otro país.
2. Sin perjuicio del apartado 5, se presumirá que el contrato presenta los vínculos más estrechos con el país en que la parte que deba realizar la prestación característica tenga, en el momento de la celebración del contrato, su residencia habitual o, si se tratare de una sociedad, asociación o persona jurídica, su administración central. No obstante, si el contrato se celebrare en el ejercicio de la actividad profesional de esta parte, este país será aquél en que esté situado su establecimiento principal o si, según el contrato, la prestación tuviera que ser realizada por un establecimiento distinto del establecimiento principal, aquél en que esté situado este otro establecimiento.
3. No obstante lo dispuesto en el apartado 2, en la medida en que el contrato tenga por objeto un derecho real inmobiliario o un derecho de utilización de un inmueble, se presumirá que el contrato presenta los vínculos más estrechos con el país en que estuviera situado el inmueble.
4. El contrato de transporte de mercancías no estará sometido a la presunción del apartado 2. En este contrato, si el país en el que el transportista tiene su establecimiento principal en el momento de la celebración del contrato fuere también aquél en que esté situado el lugar de carga o de descarga o el establecimiento principal del expedidor, se presumirá que el contrato tiene sus vínculos más estrechos con este país. Para la aplicación del presente apartado, se considerarán como contratos de transporte de mercancías los contratos de fletamento para un solo viaje u otros contratos cuyo objeto principal sea el de realizar un transporte de mercancías.
5. No se aplicará el apartado 2 cuando no pueda determinarse la prestación característica. Las presunciones de los apartados 2, 3 y 4 quedan excluidas cuando resulte del conjunto de circunstancias que el contrato presenta vínculos más estrechos con otro país.

Artículo 5

Contratos celebrados por los consumidores

1. El presente artículo se aplicará a los contratos que tengan por objeto el suministro de bienes muebles corporales o de servicios a una persona, el consumidor, para un uso que pueda ser considerado como ajeno a su actividad profesional, así como a los contratos destinados a la financiación de tales suministros.

2. Sin perjuicio de lo dispuesto en el artículo 3, la elección por las partes de la ley aplicable no podrá producir el resultado de privar al consumidor de la protección que le aseguren las disposiciones imperativas de la ley del país en que tenga su residencia habitual:
  - si la celebración del contrato hubiera sido precedida, en ese país, por una oferta que le haya sido especialmente dirigida o por publicidad, y si el consumidor hubiera realizado en ese país los actos necesarios para la celebración del contrato, o
  - si la otra parte contratante o su representante hubiera el encargo del consumidor en ese país, o
  - si el contrato fuera una venta de mercancías y el consumidor se hubiera desplazado de este país a un país extranjero y allí hubiera realizado el encargo, siempre que el viaje hubiera sido organizado por el vendedor con la finalidad de incitar al consumidor a concluir una venta.

3. No obstante lo dispuesto en el artículo 4, y en defecto de elección realizada conforme al artículo 3, estos contratos se regirán por la ley del país en que el consumidor su residencia habitual, si concurrieran las circunstancias descritas en el apartado 2 del presente artículo.

4. El presente artículo no se aplicará:
  - a) a los contratos de transporte;
  - b) a los contratos de suministro de servicios cuando los servicios deban prestarse al consumidor, exclusivamente, en un país distinto de aquél en que tenga su residencia habitual.
5. No obstante lo dispuesto en el apartado 4, el presente artículo se aplicará a los contratos que, por un precio global, comprendan prestaciones combinadas de transporte y alojamiento.

Artículo 6

Contracto individual de trabajo

1. No obstante lo dispuesto en el artículo 3, en el contrato de trabajo, la elección por las partes de la ley aplicable no podrá tener por resultado el privar al trabajador de la protección que le proporcionen las disposiciones imperativas de la ley que sería aplicable, a falta de elección, en virtud del apartado 2 del presente artículo.
2. No obstante lo dispuesto en el artículo 4 y a falta de elección realizada de conformidad con el artículo 3, el contrato de trabajo se registrará:
  - a) por la ley del país en que el trabajador, en ejecución del contrato, realice habitualmente su trabajo, aun cuando, con carácter temporal, haya sido enviado a otro país, o
  - b) si el trabajador no realiza habitualmente su trabajo en un mismo país, por la ley del país en que se encuentre el establecimiento que haya contratado al trabajador,a menos que, del conjunto de circunstancias, resulte que el contrato de trabajo tenga vínculos más estrechos con otro país, en cuyo caso será aplicable la ley de este otro país.

Artículo 7
Leyes de policía

1. Al aplicar, en virtud del presente Convenio, la ley de un país determinado, podrá darse efecto a las disposiciones imperativas de la ley de otro país con el que la situación presente un vínculo estrecho, si y en la medida en que, tales disposiciones, según el derecho de este último país, son aplicables cualquiera que sea la ley que rija el contrato. Para decidir si se debe dar efecto a estas disposiciones imperativas, se tendrá en cuenta su naturaleza y su objeto, así como las consecuencias que se derivarían de su aplicación o de su inaplicación.

2. Las disposiciones del presente Convenio no podrán afectar a la aplicación de las normas de la ley del país del juez que rijan imperativamente la situación, cualquiera que sea la ley aplicable al contrato.

Artículo 8
Consentimiento y validez de fondo

1. La existencia y la validez del contrato, o de cualquiera de sus disposiciones, estarán sometidas a la ley que sería aplicable en virtud del presente Convenio si el contrato o la disposición fueran válidos.

2. Sin embargo, para establecer que no ha dado su consentimiento, cualquiera de las partes podrá referirse a la ley del país en que tenga su residencia habitual si de las circunstancias resulta que no sería razonable determinar el efecto del comportamiento de tal parte según la ley prevista en el apartado precedente.

Artículo 9

Forma

1. Un contrato celebrado entre personas que se encuentren en un mismo país será válido en cuanto a la forma si reúne las condiciones de forma de la ley que lo rija en cuanto al fondo en virtud del presente Convenio o de la ley del país en el que se haya celebrado.
2. Un contrato celebrado entre personas que se encuentren en países diferentes será válido en cuanto a la forma si reúne las condiciones de forma de la ley que lo rija en cuanto al fondo en virtud del presente Convenio o de la ley de uno de estos países.
3. Cuando se celebre el contrato por medio de un representante, el país en el que se encuentre el representante en el momento de actuar será el que se considere para la aplicación de los apartados 1 y 2.
4. Un acto jurídico unilateral relativo a un contrato celebrado o por celebrar será válido en cuanto a la forma si reúne las condiciones de forma de la ley que rija o regirá el fondo del contrato en virtud del presente Convenio o de la ley del país en el que se efectúe dicho acto.
5. Las disposiciones de los apartados precedentes no se aplicarán a los contratos que entren en el ámbito de aplicación del artículo 5 celebrados en las circunstancias descritas en su apartado 2. La forma de estos contratos se regirá por la ley del país en el que tenga su residencia habitual el consumidor.
6. No obstante lo dispuesto en los cuatro primeros apartados del presente artículo, todo contrato que tenga por objeto un derecho real inmobiliario o un derecho de utilización de un inmueble estará sometido, en cuanto a la forma, a las normas imperativas de la ley del país en que el inmueble esté sito, siempre que según esta ley sean aplicables independientemente del lugar de celebración del contrato y de la ley que lo rija en cuanto al fondo.

Artículo 10
Ámbito de la ley del contrato

1. La ley aplicable al contrato en virtud de los artículos 3 a 6 y del artículo 12 del presente Convenio regirá en particular:

- a) su interpretación;
- b) el cumplimiento de las obligaciones que genere;
- c) dentro de los límites de los poderes atribuidos al tribunal por sus leyes procesales, las consecuencias del incumplimiento total o parcial de estas obligaciones, incluida la evaluación del daño en la medida en que la gobiernen normas jurídicas;
- d) los diversos modos de extinción de las obligaciones, así como la prescripción y la caducidad basadas en la expiración de un plazo;
- e) las consecuencias de la nulidad del contrato.

2. En lo que se refiere a las modalidades del cumplimiento y a las medidas que debe tomar el acreedor en caso de cumplimiento defectuoso, se tendrá en cuenta la ley del país donde tenga lugar el cumplimiento.

Artículo 11

Incapacidad

En los contratos celebrados entre personas que se encuentren en un mismo país, las personas físicas que gocen de capacidad de conformidad con la ley de ese país sólo podrán invocar su incapacidad resultante de otra ley si, en el momento de la celebración del contrato, la otra parte hubiera conocido tal incapacidad o la hubiera ignorado en virtud de imprudencia por su parte.

Artículo 12

Cesión de crédito

1. Las obligaciones entre el cedente y el cesionario de un crédito se regirán por la ley que, en virtud del presente Convenio, se aplique al contrato que les ligue.
2. La ley que rijan el crédito cedido determinará el carácter transferible del mismo, las relaciones entre el cesionario y el deudor, las condiciones de oponibilidad de la cesión al deudor y el carácter liberatorio de la prestación hecha por el deudor.

Artículo 13

Subrogación

1. Cuando, en virtud de un contrato, una persona, el acreedor, tenga derechos con respecto a otra persona, el deudor, y un tercero tenga la obligación de satisfacer al acreedor o haya satisfecho, de hecho, al acreedor en ejecución de esa obligación, la ley aplicable a esta obligación del tercero determinará si éste puede ejercer en su totalidad o en parte los derechos que el acreedor tenía contra el deudor según la ley que rijan sus relaciones.
2. La misma regla se aplicará cuando varias personas estén obligadas por la misma obligación contractual y el acreedor haya sido satisfecho por una de ellas.

Artículo 14

Prueba

1. La ley que rijan el contrato en virtud del presente Convenio se aplicará en la medida en que, en materia de obligaciones contractuales, establezca presunciones legales o reparta la carga de la prueba.
2. Los actos jurídicos podrán ser acreditados por cualquier medio de prueba admitido bien por la ley del foro, o bien por cualquiera de las leyes contempladas en el artículo 9, conforme a la cual el acto sea válido en cuanto a la forma, siempre que tal medio de prueba pueda ser empleado ante el tribunal que esté en conocimiento del asunto.

Artículo 15

Exclusión del reenvío

Cuando el presente Convenio prescriba la aplicación de la ley de un país, se entenderá por tal las normas jurídicas en vigor en ese país, con exclusión de las normas de Derecho internacional privado.

Artículo 16

Orden público

No podrá excluirse la aplicación de una disposición de la ley designada por el presente Convenio salvo cuando sea manifiestamente incompatible con el orden público del foro.

Artículo 17

Aplicación en el tiempo

El Convenio se aplicará en cada Estado contratante a los contratos celebrados después de su entrada en vigor en tal Estado.

Artículo 18

Interpretación uniforme

Para la interpretación y la aplicación de las reglas uniformes que preceden, se tendrán en cuenta su carácter internacional y la conveniencia de conseguir que se interpreten y apliquen de manera uniforme.

Artículo 19

Sistemas no unificados

1. Cuando un Estado comprenda varias unidades territoriales y cada una de ellas tenga sus propias normas en materia de obligaciones contractuales, cada unidad territorial se considerará como un país para la determinación de la ley aplicable según el presente Convenio.
2. Un Estado cuyas diferentes unidades territoriales tengan sus propias normas jurídicas en materia de obligaciones contractuales no estará obligado a aplicar el presente Convenio a los conflictos de leyes que interesen únicamente a esas unidades territoriales.

Artículo 20

Prioridad del Derecho comunitario

El presente Convenio se entiende sin perjuicio de la aplicación de las disposiciones que, en materias específicas, regulen los conflictos de leyes en materia de obligaciones contractuales y que estén o estarán contenidas en los actos derivados de las instituciones de las Comunidades Europeas o en las legislaciones nacionales armonizadas en ejecución de estos actos.

Artículo 21

Relaciones con otros convenios

El presente Convenio no afectará a la aplicación de los convenios internacionales de los que un Estado contratante sea o pase a ser parte.

Artículo 22

Reservas

1. Cualquier Estado contratante, en el momento de la firma, de la ratificación, de la aceptación o de la aprobación, podrá reservarse el derecho de no aplicar:

- a) el apartado 1 del artículo 7;
- b) la letra e) del apartado 1 del artículo 10.

2. Cualquier Estado contratante podrá hacer igualmente, notificando una ampliación del Convenio de conformidad con el apartado 2 del artículo 27, una o varias de estas reservas con efecto limitado a los territorios o a ciertos territorios mencionados en la ampliación.

3. Cualquier Estado contratante podrá retirar, en cualquier momento, una reserva que hubiera efectuado; el efecto de la reserva cesará el primer día del tercer mes natural siguiente a la notificación de la retirada.

TÍTULO III CLÁUSULAS FINALES

Artículo 23

1. Si un Estado contratante, después de la fecha de entrada en vigor del presente Convenio con respecto a él, deseara adoptar una nueva norma de conflicto de leyes para una categoría específica de contratos que entren en el ámbito de aplicación del convenio, comunicará su intención a los demás Estados signatarios por medio del secretario general del Consejo de las Comunidades Europeas.

2. En un plazo de seis meses a partir de la comunicación hecha al secretario general, cualquier Estado signatario podrá solicitar a éste que organice unas consultas entre Estados signatarios con el fin de llegar a un acuerdo.

3. Si, en este plazo, ningún Estado signatario hubiera solicitado la consulta, o si, en los dos años siguientes a la comunicación hecha al secretario general, no se hubiere llegado a ningún acuerdo como consecuencia de las consultas, el Estado contratante podrá modificar su derecho. La medida tomada por este Estado se pondrá en conocimiento de los demás Estados signatarios por mediación del secretario general del Consejo de las Comunidades Europeas.

Artículo 24

1. Si un Estado contratante, después de la fecha de entrada en vigor del presente Convenio con respecto a él, deseara formar parte de un convenio multilateral cuyo objeto principal, o uno de los objetos principales, fuera una regulación de Derecho internacional privado en una de las materias regidas por el presente Convenio, se aplicará el procedimiento previsto en el artículo 23. No obstante, el plazo de dos años, previsto en el apartado 3 del artículo 23, se reducirá a un año.

2. No se seguirá el procedimiento previsto en el apartado precedente si un Estado contratante o una de las Comunidades Europeas ya fueran parte del convenio multilateral o si el objeto de éste fuera revisar un convenio del que fuera ya parte el Estado interesado o si se tratase de un convenio celebrado en el marco de los Tratados constitutivos de las Comunidades Europeas.

Artículo 25

Cuando un Estado contratante considere que la unificación realizada por el presente Convenio se ve comprometida por la celebración de acuerdos no previstos en el apartado 1 del artículo 24, este Estado podrá solicitar al secretario general del Consejo de las Comunidades Europeas que organice una consulta entre los Estados signatarios del presente Convenio.

Artículo 26

Cualquier Estado contratante podrá solicitar la revisión del presente Convenio. En tal caso, el presidente del Consejo de las Comunidades Europeas convocará una conferencia de revisión.

Artículo 27

1. El presente Convenio se aplicará en el territorio europeo de los Estados contratantes, comprendida Groenlandia, y en la totalidad del territorio de la República Francesa.
2. No obstante lo dispuesto en el apartado 1:
  - a) el presente Convenio no se aplicará a las islas Feroe, salvo declaración en contrario del Reino de Dinamarca;
  - b) el presente Convenio no se aplicará a los territorios europeos situados fuera del Reino Unido y cuyas relaciones internacionales hubiera asumido éste, salvo declaración en contrario del Reino Unido para tal territorio;
  - c) el presente Convenio se aplicará a las Antillas neerlandesas, si el Reino de los Países Bajos hiciese una declaración en ese sentido.
3. Estas declaraciones podrán efectuarse en cualquier momento, mediante notificación al secretario general del Consejo de las Comunidades Europeas.
4. Los procesos de apelación interpuestos en el Reino Unido contra resoluciones de los tribunales situados en uno de los territorios mencionados en la letra b) del apartado 2 serán considerados como procesos que se desarrollan ante estos tribunales.

Artículo 28

1. El presente Convenio estará abierto a partir del 19 de junio de 1980 a la firma de los Estados partes del Tratado constitutivo de la Comunidad Económica Europea.
2. El presente Convenio será ratificado, aceptado o aprobado por los Estados signatarios. Los instrumentos de ratificación, de aceptación o de aprobación se depositarán ante la Secretaría General del Consejo de las Comunidades Europeas.

Artículo 29

1. El presente Convenio entrará en vigor el primer día del tercer mes siguiente al depósito del séptimo instrumento de ratificación, de aceptación o de aprobación.
2. El Convenio entrará en vigor, para cada Estado signatario que lo ratifique, acepte o apruebe con posterioridad, el primer día del tercer mes siguiente al depósito de su instrumento de ratificación, de aceptación o de aprobación.

Artículo 30

1. El Convenio tendrá una vigencia de diez años a partir de la fecha de su entrada en vigor conforme al apartado 1 del artículo 29, incluso para los Estados para los que entrase en vigor con posterioridad.
2. El Convenio será renovado tácitamente por períodos de cinco años, salvo denuncia.
3. La denuncia será notificada, al menos seis meses antes de la expiración del plazo de diez años o de cinco años, según los casos, al secretario general del Consejo de las Comunidades Europeas. Podrá limitarse esta denuncia a uno de los territorios a los que se hubiera extendido el Convenio en aplicación del apartado 2 del artículo 27.
4. La denuncia sólo tendrá efectos para el Estado que la hubiere notificado. El Convenio permanecerá vigente para los demás Estados contratantes.

Artículo 31

El secretario general del Consejo de las Comunidades Europeas notificará a los Estados partes del Tratado constitutivo de la Comunidad Económica Europea:

- a) las firmas;
- b) el depósito de cualquier instrumento de ratificación, aceptación o aprobación;
- c) la fecha de entrada en vigor del presente Convenio;
- d) las comunicaciones realizadas en aplicación de los artículos 23, 24, 25, 26, 27 y 30;
- e) las reservas y retiradas de reservas mencionadas en el artículo 22.

Artículo 32

El Protocolo anexo al presente Convenio forma parte integrante del mismo.

Artículo 33

El presente Convenio, redactado en un ejemplar único en lenguas alemana, danesa, francesa, inglesa, irlandesa, italiana y neerlandesa, dando fe por igual todos los textos, se depositará en los archivos de la Secretaría General del Consejo de las Comunidades Europeas. El secretario general remitirá una copia autenticada conforme a cada uno de los Gobiernos de los Estados signatarios.

PROTOCOLO

Las Altas Partes Contratantes han acordado la disposición que sigue, que se incorporará como Anexo al Convenio:

No obstante lo dispuesto en el Convenio, Dinamarca podrá conservar la disposición incluida en el artículo 169 de la «Sølov» (legislación marítima) relativo a la ley aplicable a las cuestiones sobre transporte marítimo de mercancías y podrá modificar esta disposición sin atenerse al procedimiento previsto en el artículo 23 del Convenio.

DECLARACIÓN COMÚN

En el momento de proceder a la firma del Convenio sobre la ley aplicable a las obligaciones contractuales, los Gobiernos del Reino de Bélgica, del Reino de Dinamarca, de la República Federal de Alemania, de la República Francesa, de Irlanda, de la República Italiana, del Gran Ducado de Luxemburgo, del Reino de los Países Bajos, del Reino Unido de Gran Bretaña e Irlanda del Norte,

- I. PREOCUPADOS por evitar, en toda la medida de lo posible la dispersión de las normas de conflictos de leyes en una multiplicidad de instrumentos y las divergencias entre tales reglas, desean que las instituciones de las Comunidades Europeas, en el ejercicio de sus competencias sobre la base de los Tratados que las han constituido, se esfuercen, cuando proceda, por adoptar normas de conflictos que, en lo posible, estén en armonía con las del Convenio;
- II. DECLARAN su intención de proceder, desde la firma del Convenio y a la espera de quedar vinculadas por el artículo 24 del Convenio, a consultas recíprocas en el caso de que uno de los Estados firmantes deseara formar parte de un convenio a que debiera aplicarse el procedimiento previsto en el citado artículo;
- III. CONSIDERANDO la contribución del Convenio sobre la ley aplicable a las obligaciones contractuales a la unificación de las normas de conflictos en el seno de las Comunidades Europeas, expresan la opinión de que cualquier Estado que se convierta en miembro de las Comunidades Europeas debería adherirse a este Convenio.

ANEXO II / BILAG II / ANHANG II / ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙ / ANNEX II / ANNEXE II /
IARSCRÍBHINN II / ALLEGATO II / BIJLAGE II / ANEXO II

CONVENÇÃO

Sobre a lei aplicável às obrigações contratuais
aberta à assinatura em Roma em 19 de Junho de 1980

PREÂMBULO

AS ALTAS PARTES CONTRATANTES NO TRATADO QUE INSTITUI A COMUNIDADE
ECONÓMICA EUROPEIA,

PREOCUPADAS em prosseguir, no domínio do direito internacional privado, a obra de unificação
jurídica já empreendida na Comunidade, nomeadamente em matéria de competência judiciária e de
execução de decisões,

DESEJANDO estabelecer regras uniformes relativamente à lei aplicável às obrigações contratuais,

ACORDARAM NO SEGUINTE:

TÍTULO I
ÂMBITO DE APLICAÇÃO

Artigo 1.º
Âmbito de aplicação

1. O disposto na presente convenção é aplicável às obrigações contratuais nas situações que impliquem um conflito de leis.

2. Não se aplica:
  - a) Ao estado e à capacidade das pessoas singulares, sem prejuízo do artigo 11.º;

  - b) Às obrigações contratuais relativas a:
    - testamentos e sucessões por morte,

    - regimes de bens no matrimónio,

    - direitos e deveres decorrentes de relações de família, de parentesco, de casamento ou de afinidade, incluindo obrigações alimentares relativamente aos filhos nascidos fora do casamento;

  - c) Às obrigações decorrentes de letras, cheques, livranças, bem como de outros títulos negociáveis, na medida em que as obrigações surgidas desses outros títulos resultem do seu carácter negociável;

  - d) Às convenções de arbitragem e de eleição do foro;

- e) Às convenções respeitantes ao direito das sociedades, associações e pessoas colectivas, tais como a constituição, a capacidade jurídica, o funcionamento interno e a dissolução das sociedades, associações e pessoas colectivas, bem como a responsabilidade pessoal legal dos associados e dos órgãos relativamente às dívidas da sociedade, associação ou pessoa colectiva;
  - f) À questão de saber se um intermediário pode vincular, em relação a terceiros, a pessoa por conta da qual pretende agir ou se um órgão de uma sociedade, de uma associação ou de uma pessoa colectiva pode vincular, em relação a terceiros, essa sociedade, associação ou pessoa colectiva;
  - g) À constituição de «trusts» e às relações entre os constituintes, os «trustees» e os beneficiários;
  - h) À prova e ao processo, sem prejuízo do artigo 14.º
3. O disposto na presente convenção não se aplica a contratos de seguro que cubram riscos situados nos territórios dos Estados-membros da Comunidade Económica Europeia. Para determinar se um risco se situa nestes territórios, o tribunal aplicará a sua lei interna.
4. O número anterior não se aplica aos contratos de resseguro.

Artigo 2.º

Carácter universal

A lei designada nos termos da presente convenção é aplicável, mesmo que essa lei seja de um Estado não contratante.

TÍTULO II

REGRAS UNIFORMES

Artigo 3.º

Liberdade de escolha

1. O contrato rege-se pela lei escolhida pelas partes. Esta escolha deve ser expressa ou resultar de modo inequívoco das disposições do contrato ou das circunstâncias da causa. Mediante esta escolha, as partes podem designar a lei aplicável à totalidade ou apenas a uma parte do contrato.
2. Em qualquer momento, as partes podem acordar em sujeitar o contrato a uma lei diferente da que anteriormente o regulava, quer por força de uma escolha anterior nos termos do presente artigo, quer por força de outras disposições da presente convenção. Qualquer modificação, quanto à determinação da lei aplicável, ocorrida posteriormente à celebração do contrato, não afecta a validade formal do contrato, na acepção do disposto no artigo 9.º, nem prejudica os direitos de terceiros.
3. A escolha pelas partes de uma lei estrangeira, acompanhada ou não da escolha de um tribunal estrangeiro, não pode, sempre que todos os outros elementos da situação se localizem num único país no momento dessa escolha, prejudicar a aplicação das disposições não derogáveis por acordo, nos termos da lei desse país, e que a seguir se denominam por «disposições imperativas».
4. A existência e a validade do consentimento das partes, quanto à escolha da lei aplicável, são reguladas pelo disposto nos artigos 8.º 9.º e 11.º

Artigo 4.º

Lei aplicável na falta de escolha

1. Quando a lei aplicável ao contrato não tiver sido escolhida nos termos do artigo 3.º, o contrato é regulado pela lei do país com o qual apresenta uma conexão mais estreita. Todavia, se uma parte do contrato for separável do resto do contrato e apresentar uma conexão mais estreita com um outro país, a essa parte poderá aplicar-se, a título excepcional, a lei desse outro país.
2. Sem prejuízo do disposto no n.º 5, presume-se que o contrato apresenta uma conexão mais estreita com o país onde a parte que está obrigada a fornecer a prestação característica do contrato tem, no momento da celebração do contrato, a sua residência habitual ou, se se tratar de uma sociedade, associação ou pessoa colectiva, a sua administração central. Todavia, se o contrato for celebrado no exercício da actividade económica ou profissional dessa parte, o país a considerar será aquele em que se situa o seu estabelecimento principal ou, se, nos termos do contrato, a prestação deverá ser fornecida por estabelecimento diverso do estabelecimento principal, o da situação desse estabelecimento.
3. Quando o contrato tiver por objecto um direito real sobre um bem imóvel, ou um direito de uso de um bem imóvel, presume-se, em derrogação do disposto no n.º 2, que o contrato apresenta uma conexão mais estreita com o país onde o imóvel se situa.
4. A presunção do n.º 2 não é admitida quanto ao contrato de transporte de mercadorias. Presume-se que este contrato apresente uma conexão mais estreita com o país em que, no momento da celebração do contrato, o transportador tem o seu estabelecimento principal, se o referido país coincidir com aquele em que se situa o lugar da carga ou da descarga ou do estabelecimento principal do expedidor. Para efeitos de aplicação do presente número, são considerados como contratos de transporte de mercadorias os contratos de fretamento relativos a uma única viagem ou outros contratos que tenham por objecto principal o transporte de mercadorias.
5. O disposto no n.º 2 não se aplica se a prestação característica não puder ser determinada. As presunções dos n.ºs 2, 3 e 4 não serão admitidas sempre que resulte do conjunto das circunstâncias, que o contrato apresenta uma conexão mais estreita com outro país.

Artigo 5.º

Contratos celebrados por consumidores

1. O presente artigo aplica-se aos contratos que tenham por objecto o fornecimento de bens móveis corpóreos ou de serviços a uma pessoa, o «consumidor», para uma finalidade que pode considerar-se estranha à sua actividade profissional, bem como aos contratos destinados ao financiamento desse fornecimento.

2. Não obstante o disposto no artigo 3.º, a escolha pelas partes da lei aplicável não pode ter como consequência privar o consumidor da protecção que lhe garantem as disposições imperativas da lei do país em que tenha a sua residência habitual:
  - se a celebração do contrato tiver sido precedida, nesse país, de uma proposta que lhe foi especialmente dirigida ou de anúncio publicitário e se o consumidor tiver executado nesse país todos os actos necessários à celebração do contrato ou
  - se a outra parte ou o respectivo representante tiver recebido o pedido do consumidor nesse país ou
  - se o contrato consistir numa venda de mercadorias e o consumidor se tiver deslocado desse país a um outro país e aí tiver feito o pedido, desde que a viagem tenha sido organizada pelo vendedor com o objectivo de incitar o consumidor a comprar.

3. Não obstante o disposto no artigo 4.º e na falta de escolha feita nos termos do artigo 3.º, esses contratos serão regulados pela lei do país em que o consumidor tiver a sua residência habitual, se se verificarem as circunstâncias referidas no n.º 2 do presente artigo.

4. O presente artigo, não se aplica:
  - a) Ao contrato de transporte;
  - b) Ao contrato de prestação de serviços quando os serviços devidos ao consumidor devam ser prestados exclusivamente num país diferente daquele em que este tem a sua residência habitual.
5. Em derrogação do disposto no n.º 4, o presente artigo aplica-se ao contrato que estabeleça, por um preço global, prestações combinadas de transporte e de alojamento.

Artigo 6.º

Contrato individual de trabalho

1. Sem prejuízo do disposto no artigo 3.º, a escolha pelas partes da lei aplicável ao contrato de trabalho, não pode ter como consequência privar o trabalhador da protecção que lhe garantem as disposições imperativas da lei que seria aplicável, na falta de escolha, por força do n.º 2 do presente artigo.
2. Não obstante o disposto no artigo 4.º e na falta de escolha feita nos termos do artigo 3.º, o contrato de trabalho é regulado:
  - a) Pela lei do país em que o trabalhador, no cumprimento do contrato, presta habitualmente o seu trabalho, mesmo que tenha sido destacado temporariamente para outro país, ou
  - b) Se o trabalhador não prestar habitualmente o seu trabalho no mesmo país, pela lei do país em que esteja situado o estabelecimento que contratou o trabalhador,

a não ser que resulte do conjunto das circunstâncias que o contrato de trabalho apresenta uma conexão mais estreita com um outro país, sendo em tal caso aplicável a lei desse outro país.

Artigo 7.º

Disposições imperativas

1. Ao aplicar-se, por força da presente convenção, a lei de um determinado país, pode ser dada prevalência às disposições imperativas da lei de outro país com o qual a situação apresente uma conexão estreita se, e na medida em que, de acordo com o direito deste último país, essas disposições forem aplicáveis, qualquer que seja a lei reguladora do contrato. Para se decidir se deve ser dada prevalência a estas disposições imperativas, ter-se-á em conta a sua natureza e o seu objecto, bem como as consequências que resultariam da sua aplicação ou da sua não aplicação.
2. O disposto na presente convenção não pode prejudicar a aplicação das regras do país do foro que regulem imperativamente o caso concreto, independentemente da lei aplicável ao contrato.

Artigo 8.º

Existência e validade substancial

1. A existência e a validade do contrato ou de uma disposição deste, estão sujeitas à lei que seria aplicável, por força da presente convenção, se o contrato ou a disposição fossem válidos.
2. Todavia, um contraente, para demonstrar que não deu o seu acordo, pode invocar a lei do país em que tenha a sua residência habitual, se resultar das circunstâncias que não seria razoável que o valor do comportamento desse contraente fosse determinado pela lei prevista no número anterior.

Artigo 9.º
Requisitos de forma

1. Um contrato celebrado entre pessoas que se encontram no mesmo país é formalmente válido desde que preencha os requisitos de forma prescritos pela lei reguladora da substância, aplicável por força da presente convenção ou da lei do país em que foi celebrado.
2. Um contrato celebrado entre pessoas que se encontram em países diferentes é formalmente válido, desde que preencha os requisitos de forma prescritos pela lei reguladora da substância, aplicável por força da presente convenção ou da lei de um desses países.
3. Quando o contrato é celebrado por um representante, o país a tomar em consideração para efeitos de aplicação dos dos n.ºs 1 e 2, é o país em que os poderes representativos são exercidos.
4. Um acto jurídico unilateral relativo a um contrato celebrado ou a celebrar é formalmente válido, desde que preencha os requisitos de forma prescritos pela lei que regular a substância do contrato, aplicável por força da presente convenção ou da lei do país em que esse acto é praticado.
5. O disposto nos números anteriores não se aplica aos contratos que caem no âmbito de aplicação do artigo 5.º, celebrados nas circunstâncias enunciadas no n.º 2 desse artigo. A forma desses contratos é regulada pela lei do país em que o consumidor tem a sua residência habitual.
6. Em derrogação do disposto nos n.ºs 1 a 4, qualquer contrato que tenha por objecto um direito real sobre um imóvel ou um direito de uso de um imóvel está sujeito, quanto à forma, às disposições imperativas da lei do país em que o imóvel está situado, desde que, nos termos desta lei, essas regras se apliquem independentemente do lugar de celebração e da lei reguladora da substância do contrato.

Artigo 10.º

Âmbito de aplicação da lei do contrato

1. A lei aplicável ao contrato por força dos artigos 3.º a 6.º e do artigo 12.º da presente convenção, regula, nomeadamente:
  - a) A sua interpretação;
  - b) O cumprimento das obrigações dele decorrentes;
  - c) Nos limites dos poderes atribuídos ao tribunal pela respectiva lei do processo, as consequências do incumprimento total ou parcial dessas obrigações, incluindo a avaliação do dano, na medida em que esta seja regulada pela lei;
  - d) As diversas causas de extinção das obrigações, bem como a prescrição e a caducidade fundadas no decurso de um prazo;
  - e) As consequências da invalidade do contrato.
2. Quanto aos modos de cumprimento e às medidas que o credor deve tomar no caso de cumprimento defeituoso, atender-se-á à lei do país onde é cumprida a obrigação.

Artigo 11.º
Incapacidade

Num contrato celebrado entre pessoas que se encontram no mesmo país, uma pessoa singular considerada capaz segundo a lei desse país só pode invocar a sua incapacidade que resulte de uma outra lei se, no momento da celebração do contrato, o outro contraente tinha conhecimento dessa incapacidade ou a desconhecia por imprudência da sua parte.

Artigo 12.º
Cessão de créditos

1. As obrigações entre o cedente e o cessionário de um crédito são reguladas pela lei que, por força da presente convenção, for aplicável ao contrato que os liga.
2. A lei que regula o crédito cedido determina a natureza cedível deste, as relações entre o cessionário e o devedor, as condições de oponibilidade da cessão ao devedor e a natureza liberatória da prestação feita pelo devedor.

Artigo 13.º
Sub-rogação

1. Sempre que, por força de um contrato, uma pessoa, o «credor», tenha direitos relativamente a outra pessoa, o «devedor» e um terceiro tenha a obrigação de satisfazer o direito do credor, ou ainda, se o terceiro tiver realizado a prestação devida em cumprimento dessa obrigação, a lei aplicável a esta obrigação do terceiro determina se este pode exercer, no todo ou em parte, os direitos do credor contra o devedor, segundo a lei que regula as suas relações.
2. A mesma regra aplica-se quando várias pessoas estão adstritas à mesma obrigação contratual e o credor tenha sido satisfeito por uma delas.

Artigo 14.º

Prova

1. A lei que regula o contrato, por força da presente convenção, aplica-se na medida em que, em matéria de obrigações contratuais, estabeleça presunções legais ou reparta o ónus da prova.
2. Os actos jurídicos podem ser provados mediante qualquer meio de prova admitido, quer pela lei do foro quer por uma das leis referidas no artigo 9.º, segundo a qual o acto seja formalmente válido, desde que a prova possa ser produzida desse modo no tribunal a que a causa foi submetida.

Artigo 15.º

Exclusão do reenvio

Por aplicação da lei de um país determinado pela presente convenção entende-se a aplicação das normas de direito em vigor nesse país, com exclusão das normas de direito internacional privado.

Artigo 16.º

Ordem pública

A aplicação de uma disposição da lei designada pela presente convenção só pode ser afastada se essa aplicação for manifestamente incompatível com a ordem pública do foro.

Artigo 17.º

Aplicação no tempo

A convenção aplica-se num Estado contratante aos contratos celebrados após a sua entrada em vigor nesse Estado.

Artigo 18.º

Interpretação uniforme

Na interpretação e aplicação das regras uniformes que antecedem, deve ser tido em conta o seu carácter internacional e a conveniência de serem interpretadas e aplicadas de modo uniforme.

Artigo 19.º

Ordenamentos jurídicos plurilegislativos

1. Sempre que um Estado englobe várias unidades territoriais, tendo cada uma as suas regras próprias em matéria de obrigações contratuais, cada unidade territorial é considerada como um país, para fins de determinação da lei aplicável por força da presente convenção.
2. Um Estado, em que diferentes unidades territoriais tenham as suas regras de direito próprias em matéria de obrigações contratuais, não será obrigado a aplicar a presente convenção aos conflitos de leis que respeitem exclusivamente a essas unidades territoriais.

Artigo 20.º

Primado do direito comunitário

A presente convenção não prejudica a aplicação das disposições que, em matérias especiais, regulam os conflitos de leis em matéria de obrigações contratuais e que são ou venham a ser estabelecidas em actos das instituições das Comunidades Europeias ou nas legislações nacionais harmonizadas em execução desses actos.

Artigo 21.º

Relações com outras convenções

A presente convenção não prejudica a aplicação das convenções internacionais de que um Estado contratante seja ou venha a ser parte.

Artigo 22.º

Reservas

1. Qualquer Estado contratante pode, no momento da assinatura, da ratificação, da aceitação ou da aprovação reservar-se o direito de não aplicar:

a) O n.º 1 do artigo 7.º;

b) O n.º 1, alínea e), do artigo 10.º

2. Qualquer Estado contratante pode igualmente, ao notificar a extensão da Convenção, nos termos do n.º 2 do artigo 27.º, fazer uma ou várias destas reservas, com efeito limitado aos territórios ou a alguns dos territórios abrangidos pela extensão.

3. Qualquer Estado contratante pode, em qualquer momento, retirar uma reserva que tenha feito; o efeito da reserva cessará no primeiro dia do terceiro mês do calendário após a notificação da retirada da reserva.

TÍTULO III DISPOSIÇÕES FINAIS

Artigo 23.º

1. Se um Estado contratante, após a data de entrada em vigor da presente convenção no que a ele se refere, desejar adotar uma nova norma de conflito de leis relativamente a uma categoria especial de contratos abrangidos pela convenção, comunicará a sua intenção aos outros Estados signatários, através do secretário-geral do Conselho das Comunidades Europeias.

2. No prazo de seis meses a contar da data da comunicação feita ao secretário-geral, qualquer Estado signatário pode pedir àquele que organize consultas entre os Estados signatários de modo a chegarem a um acordo.

3. Se, nesse prazo, nenhum Estado signatário tiver pedido consultas ou se, nos dois anos seguintes à comunicação feita ao secretário-geral, não se tiver chegado a nenhum acordo no seguimento das consultas, o Estado contratante pode modificar o seu direito. As medidas tomadas por esse Estado serão levadas ao conhecimento dos outros Estados signatários, através do secretário-geral do Conselho das Comunidades Europeias.

Artigo 24.º

1. Se um Estado contratante, após a data de entrada em vigor da presente convenção no que a ele se refere, desejar ser parte numa convenção multilateral, cujo objecto principal ou um dos objectos principais seja o estabelecimento de normas de direito internacional privado relativamente a uma das matérias reguladas pela presente convenção, aplicar-se-á o procedimento previsto no artigo 23.º. Todavia, o prazo de dois anos, previsto no n.º 3 do artigo 23.º, será reduzido para um ano.

2. Não é necessário observar o procedimento previsto no número anterior se um Estado contratante ou uma das Comunidades Europeias já for parte na convenção multilateral ou se o seu objecto for a revisão de uma convenção de que o Estado interessado seja parte ou se se tratar de uma convenção concluída na âmbito dos Tratados que instituem as Comunidades Europeias.

Artigo 25.º

Se um Estado contratante considerar que a unificação realizada pela presente convenção é comprometida pela conclusão de acordos não previstos no n.º 1 do artigo 24.º, esse Estado pode pedir ao secretário-geral do Conselho das Comunidades Europeias que organize consultas entre os Estados signatários da presente convenção.

Artigo 26.º

Qualquer Estado contratante pode pedir a revisão da presente convenção. Nesse caso, será convocada uma conferência de revisão pelo presidente do Conselho das Comunidades Europeias.

Artigo 27.º

1. A presente convenção aplica-se ao território europeu dos Estados contratantes, incluindo a Gronelândia, e a todo o território da República Francesa.
2. Em derrogação do disposto no n.º1:
  - a) A presente convenção não se aplica às ilhas Faroé, salvo declaração em contrário de Reino da Dinamarca;
  - b) A presente convenção não se aplica aos territórios europeus situados fora do Reino Unido e cujas relações internacionais sejam asseguradas pelo Reino Unido, salvo declaração em contrário do Reino Unido em relação a qualquer um desses territórios;
  - c) A presente convenção não se aplica às Antilhas Neerlandesas, se o Reino dos Países Baixos fizer uma declaração nesse sentido.
3. Estas declarações podem ser feitas em qualquer momento mediante notificação ao secretário-geral do Conselho das Comunidades Europeias.
4. Os processos de recurso interpostos no Reino Unido de decisões proferidas por tribunais situados num dos territórios indicados na alínea b) do n.º 2 serão considerados como processos pendentes nesses tribunais.

Artigo 28.º

1. A presente convenção estará aberta à assinatura dos Estados partes no Tratado que institui a Comunidade Económica Europeia, a partir de 19 de Junho de 1980.
2. A presente convenção será ratificada, aceite ou aprovada pelos Estados signatários. Os instrumentos de ratificação, de aceitação ou de aprovação serão depositados junto do Secretariado-Geral do Conselho das Comunidades Europeias.

Artigo 29.º

1. A presente convenção entrará em vigor no primeiro dia do terceiro mês seguinte ao do depósito do sétimo instrumento de ratificação, de aceitação ou de aprovação.
2. A presente convenção entrará em vigor relativamente a cada Estado signatário que a ratifique, aceite ou aprove posteriormente, no primeiro dia do terceiro mês seguinte ao do depósito do seu instrumento de ratificação, de aceitação ou de aprovação.

Artigo 30.º

1. A presente convenção terá um período de vigência de dez anos a partir da data da sua entrada em vigor, nos termos do n.º 1 do artigo 29.º, mesmo relativamente aos Estados em que entre posteriormente em vigor.
2. A convenção será renovada tacitamente de cinco em cinco anos, salvo denúncia.
3. A denúncia deve ser notificada, pelo menos, seis meses antes de decorrido o prazo de dez anos ou de cinco anos, conforme o caso, ao secretário-geral do Conselho das Comunidades Europeias. A denúncia pode ser limitada a um dos territórios a que a convenção se tenha tornado extensiva, por aplicação do n.º 2 do artigo 27.º
4. A denúncia só terá efeito em relação ao Estado que a tenha notificado. A convenção manter-se-á em vigor relativamente aos outros Estados contratantes.

Artigo 31.º

O secretário-geral do Conselho das Comunidades Europeias notificará os Estados partes no Tratado que institui a Comunidade Económica Europeia:

- a) Das assinaturas;
- b) Do depósito de qualquer instrumento de ratificação, de aceitação ou de aprovação;
- c) Da data de entrada em vigor da presente convenção;
- d) Das comunicações feitas em aplicação dos artigos 23.º, 24.º, 25.º, 26.º, 27.º e 30.º;
- e) Das reservas e das retiradas de reservas referidas no artigo 22.º

Artigo 32.º

O protocolo anexo à presente convenção faz dela parte integrante.

Artigo 33.º

A presente convenção, redigida num único exemplar nas línguas alemã dinamarquesa, francesa, inglesa, irlandesa, italiana e neerlandesa, fazendo fé qualquer dos textos, será depositada nos arquivos do Secretariado-Geral do Conselho das Comunidades Europeias. O secretário-geral remeterá uma cópia autenticada da presente convenção a cada um dos Governos dos Estados signatários.

PROTOCOLO

As altas partes contratantes acordaram na disposição seguinte que vem anexa à convenção.

Em derrogação do disposto na convenção, a Dinamarca pode manter em aplicação o disposto no artigo 169.º da «Soloven» (legislação marítima) respeitante à lei aplicável em matéria de transporte de mercadorias por via marítima e pode modificar esta disposição sem ter de observar o procedimento previsto no artigo 23.º da convenção.

DECLARAÇÃO COMUM

Aquando da assinatura da Convenção sobre a lei aplicável às obrigações contratuais os governos do Reino da Bélgica, do Reino da Dinamarca, da República Italiana, do Grão-Ducado do Luxemburgo, do Reino dos Países Baixos e do Reino Unido da Grã-Bretanha e da Irlanda do Norte,

- I. PREOCUPADOS em evitar, tanto quanto possível, a dispersão das normas de conflitos de leis entre múltiplos instrumentos e as divergências entre estas normas, desejam que as instituições das Comunidades Europeias, no exercício das suas competências, com base nos Tratados que as instituiu, se esforcem, sempre que necessário, por adoptar normas de conflitos que estejam, tanto quanto possível, em concordância com as da convenção;
- II. DECLARAM a sua intenção de proceder, imediatamente após a assinatura da convenção e enquanto não estão vinculados pelo artigo 24.º da convenção, a consultas recíprocas no caso de um dos Estados signatários desejar ser parte numa convenção à qual se aplicaria o procedimento previsto no referido artigo;
- III. CONSIDERANDO a contribuição da Convenção sobre a lei aplicável às obrigações contratuais para a unificação das normas de conflitos nas Comunidades Europeias, expressam a opinião de que qualquer Estado que se torne membro das Comunidades Europeias deveria aderir a esta convenção.

CONVENȚIE

PRIVIND ADERAREA REPUBLICII AUSTRIA, A REPUBLICII FINLANDA ȘI A
REGATULUI SUEDEI LA CONVENȚIA PRIVIND LEGEA APLICABILĂ OBLIGAȚIILOR
CONTRACTUALE, DESCHISĂ SPRE SEMNARE LA ROMA LA 19 IUNIE 1980, ȘI LA
PRIMUL ȘI AL DOILEA PROTOCOL PRIVIND INTERPRETAREA ACESTEIA DE CĂTRE
CURTEA DE JUSTIȚIE

ÎNALTELE PĂRȚI CONTRACTANTE LA TRATATUL DE INSTITUIRE A COMUNITĂȚII EUROPENE,

AVÂND ÎN VEDERE că Republica Austria, Republica Finlanda și Regatul Suediei, devenind membri ai Uniunii Europene, se angajează să adere la Convenția privind legea aplicabilă obligațiilor contractuale, deschisă spre semnare la Roma la 19 iunie 1980, și la primul și al doilea protocol privind interpretarea acesteia de către Curtea de Justiție,

CONVIN DUPĂ CUM URMEAZĂ:

TITLUL I

Dispoziții generale

ARTICOLUL 1

Republica Austria, Republica Finlanda și Regatul Suediei aderă la:

- (a) Convenția privind legea aplicabilă obligațiilor contractuale, deschisă spre semnare la Roma la 19 iunie 1980, denumită în continuare „Convenția din 1980”, astfel cum rezultă după încorporarea tuturor adaptărilor și modificărilor aduse acestei convenții prin:
- Convenția semnată la Luxemburg la 10 aprilie 1984, denumită în continuare „Convenția din 1984”, privind aderarea Republicii Elene la Convenția privind legea aplicabilă obligațiilor contractuale;
  - Convenția semnată la Funchal la 18 mai 1992, denumită în continuare „Convenția din 1992”, privind aderarea Regatului Spaniei și a Republicii Portugheze la Convenția privind legea aplicabilă obligațiilor contractuale;

- (b) primul Protocol, semnat la 19 decembrie 1988, denumit în continuare „primul protocol din 1988”, privind interpretarea de către Curtea de Justiție a Comunităților Europene a Convenției privind legea aplicabilă obligațiilor contractuale;
- (c) al doilea Protocol, semnat la 19 decembrie 1988, denumit în continuare „al doilea protocol din 1988”, privind interpretarea de către Curtea de Justiție a Comunităților Europene a Convenției privind legea aplicabilă obligațiilor contractuale.

TITLUL II

Adaptări ale Protocolului anexat la Convenția din 1980

ARTICOLUL 2

Protocolul anexat la Convenția din 1980 se înlocuiește cu următorul text:

„Fără a aduce atingere dispozițiilor convenției, Danemarca, Suedia și Finlanda pot păstra dispozițiile naționale privind legea aplicabilă chestiunilor legate de transportul de mărfuri pe mare și pot modifica aceste dispoziții fără să urmeze procedura prevăzută la articolul 23 din Convenția de la Roma. Dispozițiile naționale aplicabile în materie sunt următoarele:

- în Danemarca, punctele 252 și 321 subsecțiunile 3 și 4 din „Sølov” (Legea maritimă);
- în Suedia, capitolul 13 articolul 2 alineatele (1) și (2) și capitolul 14 articolul 1 alineatul (3) din „sjölagen” (Legea maritimă);
- în Finlanda, capitolul 13 articolul 2 alineatele (1) și (2) și capitolul 14 articolul 1 alineatul (3) din „merilaki”/„sjölagen” (Legea maritimă).”

TITLUL III

Adaptări ale primului protocol din 1988

ARTICOLUL 3

la articolul 2 litera (a) din primul protocol din 1988 se introduc următoarele liniuțe:

(a) între a zecea și a unsprezecea liniuță:

— „în Austria:

the Oberste Gerichtshof, the Verwaltungsgerichtshof and the Verfassungsgerichtshof, ”;

(b) între a unsprezecea și a douăsprezecea liniuță:

— „în Finlanda:

korkein oikeus/högsta domstolen, korkein hallinto-oikeus/högsta förvaltningsdomstolen,
markkinatuomioistuin/marknadsdomstolen and työtuomioistuin/arbetsdomstolen,

— în Suedia:

Högsta domstolen, Regeringsrätten, Arbetsdomstolen and Marknadsdomstolen,".

TITLUL IV

Dispoziții finale

ARTICOLUL 4

(1) Secretarul general al Consiliului Uniunii Europene transmite o copie certificată a Convenției din 1980, a Convenției din 1984, a primului protocol din 1988, a celui de-al doilea protocol din 1988 și a Convenției din 1992 în limbile daneză, engleză, franceză, germană, greacă, irlandeză, italiană, olandeză, portugheză și spaniolă guvernelor Republicii Austria, Republicii Finlanda și Regatului Suediei.

(2) Textele Convenției din 1980, Convenției din 1984, primului protocol din 1988, celui de-al doilea protocol din 1988 și Convenției din 1992 în limbile finlandeză și suedeză sunt autentice în aceleași condiții ca și celelalte texte ale Convenției din 1980, Convenției din 1984, primului protocol din 1988, celui de-al doilea protocol din 1988 și Convenției din 1992.

ARTICOLUL 5

Prezenta convenție se ratifică de către statele semnatare. Instrumentele de ratificare se depun pe lângă Secretarul General al Consiliului Uniunii Europene.

ARTICOLUL 6

(1) Prezenta convenție intră în vigoare, în raporturile dintre statele care au ratificat-o, în prima zi a celei de-a treia luni de la depunerea ultimului instrument de ratificare de către Republica Austria, de către Republica Finlanda sau de către Regatul Suediei și de către un stat contractant care a ratificat Convenția privind legea aplicabilă obligațiilor contractuale.

(2) Prezenta convenție intră în vigoare pentru fiecare stat contractant care o ratifică ulterior în prima zi a celei de-a treia luni de la depunerea instrumentului său de ratificare.

ARTICOLUL 7

Secretarul general al Consiliului Uniunii Europene notifică statele semnatare cu privire la:

- (a) depunerea fiecărui instrument de ratificare;
- (b) datele de intrare în vigoare a prezentei convenții pentru statele contractante.

ARTICOLUL 8

Prezenta convenție, redactată într-un singur exemplar original în limbile daneză, engleză, finlandeză, franceză, germană, greacă, irlandeză, italiană, olandeză, portugheză, spaniolă și suedeză, toate cele 12 texte fiind egal autentice, se depune în arhivele Secretariatului General al Consiliului Uniunii Europene. Secretarul General transmite o copie certificată guvernului fiecărui stat semnatar.

DECLARAȚIE COMUNĂ

Înaltele Părți Contractante, examinând condițiile protocolului anexat la Convenția de la Roma din 1980, astfel cum a fost modificată prin Convenția privind aderarea Republicii Austria, a Republicii Finlanda și a Regatului Suediei la Convenția din 1980 precum și la Primul și al Doilea Protocol din 1988,

Iau act de disponibilitatea Danemarcei, Suediei și Finlandei de a analiza în ce măsură pot să garanteze că toate modificările ulterioare în ceea ce privește legislația lor națională, aplicabilă transportului maritim de mărfuri, respectă procedura prevăzută la Articolul 23 din Convenția de la Roma din 1980.N

CONVENȚIE
PRIVIND ADERAREA REPUBLICII CEHE,
A REPUBLICII ESTONIA,
A REPUBLICII CIPRU, A REPUBLICII LETONIA,
A REPUBLICII LITUANIA, A REPUBLICII UNGARE,
A REPUBLICII MALTA, A REPUBLICII POLONE,
A REPUBLICII SLOVENIA ȘI A REPUBLICII SLOVACE
LA CONVENȚIA PRIVIND LEGEA
APLICABILĂ OBLIGAȚIILOR CONTRACTUALE,
DEȘCHISĂ SPRE SEMNARE LA ROMA LA 19 IUNIE 1980,
ȘI LA PRIMUL ȘI AL DOILEA PROTOCOL
PRIVIND INTERPRETAREA ACESTEIA
DE CĂTRE CURTEA DE JUSTIȚIE
A COMUNITĂȚILOR EUROPENE

ÎNALTELE PĂRȚI CONTRACTANTE LA TRATATUL DE INSTITUIRE A COMUNITĂȚII EUROPENE,

AVÂND ÎN VEDERE Actul privind condițiile de aderare a Republicii Cehe, a Republicii Estonia, a Republicii Cipru, a Republicii Letonia, a Republicii Lituania, a Republicii Ungare, a Republicii Malta, a Republicii Polone, a Republicii Slovenia și a Republicii Slovace și adaptările tratatelor pe care se întemeiază Uniunea Europeană, în special articolul 5 alineatul (2),

REAMINTIND că, devenind membre ale Uniunii Europene, noile state membre s-au angajat să adere la Convenția privind legea aplicabilă obligațiilor contractuale, deschisă spre semnare la Roma la 19 iunie 1980, și la primul și al doilea protocol privind interpretarea acesteia de către Curtea de Justiție a Comunităților Europene astfel cum au fost modificate prin Convenția semnată la Luxemburg la 10 aprilie 1984 privind aderarea Republicii Elene, prin Convenția semnată la Funchal la 18 mai 1992 privind aderarea Regatului Spaniei și Republicii Portugheze și prin Convenția semnată la Bruxelles la 29 noiembrie 1996 privind aderarea Republicii Austria, Republicii Finlanda și Regatului Suediei,

CONVIN DUPĂ CUM URMEAZĂ:

TITLUL I

DISPOZIȚII GENERALE

ARTICOLUL 1

Republica Cehă, Republica Estonia, Republica Cipru, Republica Letonia, Republica Lituania, Republica Ungară, Republica Malta, Republica Polonă, Republica Slovenia și Republica Slovacă aderă la:

- (a) Convenția privind legea aplicabilă obligațiilor contractuale, deschisă spre semnare la Roma la 19 iunie 1980, denumită în continuare „Convenția din 1980” astfel cum rezultă după încorporarea tuturor adaptărilor și modificărilor aduse acestei convenții prin:
- Convenția semnată la Luxemburg la 10 aprilie 1984, denumită în continuare „Convenția din 1984”, privind aderarea Republicii Elene la Convenția privind legea aplicabilă obligațiilor contractuale,
  - Convenția semnată la Funchal la 18 mai 1992, denumită în continuare „Convenția din 1992”, privind aderarea Regatului Spaniei și Republicii Portugheze la Convenția privind legea aplicabilă obligațiilor contractuale,

- Convenția semnată la Bruxelles la 29 noiembrie 1996, denumită în continuare „Convenția din 1996”, privind aderarea Republicii Austria, Republicii Finlanda și Regatului Suediei la Convenția privind legea aplicabilă obligațiilor contractuale,
- (b) Primul protocol, semnat la 19 decembrie 1988, denumit în continuare „Primul protocol din 1988” privind interpretarea de către Curtea de Justiție a Comunităților Europene a Convenției privind legea aplicabilă obligațiilor contractuale, astfel cum rezultă după încorporarea tuturor adaptărilor și modificărilor aduse acestei convenții prin Convenția din 1992 și Convenția din 1996;
- (c) Al doilea protocol, semnat la 19 decembrie 1988, denumit în continuare „Al doilea protocol din 1988”, care conferă Curții de Justiție a Comunităților Europene anumite competențe de interpretare a Convenției privind legea aplicabilă obligațiilor contractuale.

TITLUL II

MODIFICĂRI LA PRIMUL PROTOCOL DIN 1988

ARTICOLUL 2

La articolul 2 litera (a), se adaugă următoarele liniuțe:

(a) între prima și a doua liniuță:

„– în Republica Cehă:

Nejvyšší soud České republiky

Nejvyšší správní soud”

(b) între a treia și a patra liniuță:

„– în Estonia:

Riigikohus”

(c) între a opta și a noua liniuță:

„– în Cipru:

Ανώτατο Δικαστήριο

– în Letonia:

Augstākās Tiesas Senāts

– în Lituania:

Lietuvos Aukščiausiasis Teismas

Lietuvos vyriausiasis administracinis teismas”

(d) între a noua și a zecea liniuță:

„– în Ungaria:

Legfelsőbb Bíróság

– în Malta:

Qorti ta' l-Appell”

(e) între a unsprezecea și a douăsprezecea liniuță:

„– în Polonia:

Sąd Najwyższy

Naczelny Sąd Administracyjny”

(f) între a douăsprezecea și a treisprezecea liniuță:

„– în Slovenia:

Ustavno sodišče Republike Slovenije

Vrhovno sodišče Republike Slovenije

– în Slovacia:

Najvyšší súd Slovenskej republiky”.

TITLUL III

DISPOZIȚII FINALE

ARTICOLUL 3

(1) Secretarul General al Consiliului Uniunii Europene transmite o copie certificată a Convenției din 1980, a Convenției din 1984, a primului protocol din 1988, a celui de-al doilea protocol din 1988, a Convenției din 1992 și a Convenției din 1996 în limbile daneză, engleză, finlandeză, franceză, germană, greacă, irlandeză, italiană, olandeză, portugheză, spaniolă și suedeză guvernelor Republicii Cehe, Republicii Estonia, Republicii Cipru, Republicii Letonia, Republicii Lituania, Republicii Ungare, Republicii Malta, Republicii Polone, Republicii Slovenia și Republicii Slovace.

(2) Textele Convenției din 1980, Convenției din 1984, primului protocol din 1988, celui de-al doilea protocol din 1988, Convenției din 1992 și Convenției din 1996 în limbile cehă, estoniană, letonă, lituaniană, maghiară, malteză, polonă, slovacă și slovenă sunt autentice în aceleași condiții ca și celelalte texte ale Convenției din 1980, Convenției din 1984, primului protocol din 1988, celui de-al doilea protocol din 1988, Convenției din 1992 și Convenției din 1996.

ARTICOLUL 4

Convenția se ratifică de către statele semnatare. Instrumentele de ratificare se depun pe lângă Secretarul General al Consiliului Uniunii Europene.

ARTICOLUL 5

- (1) Prezenta convenție intră în vigoare, în raporturile dintre statele care au ratificat-o, în prima zi a celei de-a treia luni după depunerea celui de-al doilea instrument de ratificare.
- (2) Ulterior, prezenta convenție intră în vigoare pentru fiecare stat semnatar care o ratifică ulterior în prima zi a celei de-a treia luni după depunerea instrumentului său de ratificare.

ARTICOLUL 6

Secretarul General al Consiliului Uniunii Europene notifică statele semnatare cu privire la:

- (a) depunerea fiecărui instrument de ratificare;
- (b) datele de intrare în vigoare a prezentei convenții pentru statele contractante.

ARTICOLUL 7

Prezenta convenție, redactată într-un singur exemplar original în limbile cehă, daneză, engleză, estoniană, finlandeză, franceză, germană, greacă, irlandeză, italiană, letonă, lituaniană, maghiară, malteză, olandeză, polonă, portugheză, slovacă, slovenă, spaniolă și suedeză, toate cele 21 de texte fiind egal autentice, se depune în arhivele Secretariatului General al Consiliului Uniunii Europene. Secretarul General transmite o copie certificată guvernului fiecărui stat semnatar.